

4

VEČNÝ ŽIVOT

Štúdium Biblie 2022

PONUKA KNÍH NA OSOBNÚ EVANJELIZÁCIU

Alf Lohne
Zajtrajšok sa začína už dnes

Kniha „Zajtrajšok sa začína už dnes“ autora Alfa Lohneho sa stala bestsellerom v mnohých krajinách. Toto je už jej druhé slovenské vydanie. Autor v nej odpovedá na dôležité životné otázky: Ako môžem byť úspešný? Ako môžem naplno realizovať svoj potenciál v každej oblasti života? Ako môžem nájsť Ježiša Krista a objaviť tak tajomstvo vitality kresťanského života, ktorý vedie do večnosti? Odhaľuje v nej cestu, ktorá vedie k úspechu v práci, manželstve i osobnom živote.

156 strán, 11,5 x 18,5 cm, brož.

cena 1,80 €

Doug Batchelor
Muž z jaskyne – skutočný príbeh

Ako syn otca milionára a matky úspešnej v šoubiznise mal teenager Doug Batchelor všetko, čo si mohol kúpiť za peniaze – okrem šťastia. V čase hľadania našiel svoj domov v jaskyni, vo vrchoch nad Palm Springs v južnej Kalifornii. Hoci jeho otec vlastnil jachtu a leteckú spoločnosť, Doug sa prehrabával v odpadkoch. Šťastie a sloboda, ktoré hľadal, sa s ním pohrávali až do dňa, keď v jaskyni našiel starú zaprášenú knihu. Čo sa stalo potom, možno opísať ako zázrak...

148 strán, 11,5 x 18,5 cm, brož.

cena 1,80 €

Roger J. Morneau
Neuveriteľné výpočutia modlitieb – Ako Boh zasahuje, keď sa jeden muž modlí

Kniha je o tom, „ako Boh zasahuje keď sa jeden muž modlí“. Po jej vydaní dostal autor stovky listov a telefonátov od ľudí, oslovených duchovnými skúsenosťami autora. Delili sa v nich o svoje vlastné úžasné skúsenosti s príhovornými modlitbami, ku ktorým ich kniha inšpirovala a povzbudila.

Roger J. Morneau prešiel dramatickou skúsenosťou obrátenia, ktorú opisuje vo svojej prvej knihe Cesta do nadprirodzeného sveta. Svoj život popri práci obchodného zástupcu zasvätil službe príhovorných modlitieb.

92 strán, 11,5 x 18,5 cm, brož.

cena 1,30 €

Ellen Gould Whiteová
Cesta ku Kristovi – Pôvodná kniha doplnená o inšpirujúce príbehy.

V živote každého z nás nastane okamih, keď nevieme kadiaľ alebo možno ani nechceme ísť ďalej. Svet nám ponúka mnoho riešení, no všetky sú iba dočasné. Naopak prijatie bez podmienok, trvalá láska, radosť, sloboda a nekončiaci sa život, to si praje každý z nás. Hoci nám sa to zdá nedosiahnuteľné, u Boha je to samozrejmosť. Ježiš nám prišiel Boha predstaviť takého, aký je. A to preto, aby nám bolo odpustené, čoho sme sa dopustili, a mohli sme spolu s ním vstúpiť do večného života v nebi. Ježiš Kristus je naša jediná cesta k Bohu.

187 strán, 10,5 x 15 cm, brož.

cena 1,70 €

VEČNÝ ŽIVOT

OBSAH

Úvod	3
1. Vzbura v dokonalom vesmíre	5
2. Smrť v hriešnom svete.....	12
3. Ľudská prirodzenosť v Starej zmluve	19
4. Starozmluvná nádej.....	26
5. Vzkriesenie pred krížom	33
6. Zomrel za nás.....	40
7. Kristovo víťazstvo nad smrťou.....	47
8. Novozmluvná nádej	54
9. Zdanlivo protirečivé texty.....	61
10. Pekelný oheň.....	68
11. Zvody na konci časov.....	75
12. Na pevnom biblickom základe	82
13. Priebeh súdu	89
14. „Hľa, všetko tvorím nové.“	96

Za materiály na štúdium sobotnej školy je zodpovedné Oddelenie sobotnej školy pri Generálnej konferencii Cirkvi adventistov siedmeho dňa a Oddelenie sobotnej školy pri Česko-Slovenskej únii. Text materiálov bol pri preklade upravený podľa pravidiel dohodnutých s Oddelením sobotnej školy pri Generálnej konferencii.

Úlohy sobotnej školy – 4. štvrtrok 2022

Večný život

Autor: Alberto R. Timm

Foto: shutterstock images

Vydal Advent-Orion, s. r. o.

Šafárikova 9, 038 61 Vrútky

pre Cirkev adventistov siedmeho dňa

Londýnská 30, 120 00 Praha 2 – Vinohrady

Vytlačil FORK Martin

ISSN 1335-1265 MK SR 1261/95

O SMRTI, UMIERANÍ A NAŠEJ NÁDEJI

Boh stvoril ľudské bytosti, aby žili radostne a šťastne vo večnom, láskyplnom vzťahu s Ním a Jeho stvorením. Tento vzťah však bol zdeformovaný tajomným objavením sa hriechu v nebeských nádvořiach (Iz 14,12–15; Ezech 28,12–19; Zj 12,7–12) a následným pádom Adama a Evy (1Moj 3,1–19; Rim 5,12). Je tragické, že smrť zachvátila nielen celé ľudstvo, ale aj všetko živé. Prejavy smrti môžeme dnes vidieť v listoch, ktoré padajú zo stromov, v kvetoch, ktoré odkvitnú, v smrti našich domácich miláčikov, a predovšetkým v smrti našich milovaných, o ktorých často prichádzame za tragických okolností. Náš svet je naplnený utrpením a nevysychajúcim prúdom slz, ktoré nemá kto zotrieť.

V túžbe po lepšom svete si ľudia vybásnili mnohé „raje“, v ktorých by chceli žiť. Napríklad v roku 1933 vydal anglický spisovateľ James Hilton román *Lost Horizon* (*Stratený obzor*), ktorý bol o niekoľko rokov neskôr sfilmovaný. Film zachytáva strastiplnú situáciu lietadla, ktorému dôjde palivo a zrúti sa v zasnežených himalájskych horách. Jednu ženu a troch mužov, ktorí haváriu prežijú, odvedie skupina Tibeťanov do rajského údolia Šangri-La. Obyvatelia, izolovaní od vonkajšieho sveta, žijú v láske a múdrosti takmer nesmrteľný život v trvalej harmónii a radosti.

Ide samozrejme len o fikciu.

Ako smrteľné ľudské bytosti potrebujeme istotu v prítomnosti a nádej do budúcnosti. Ako povedal švajčiarsky teológ Emil Brunner: „Čím je kyslík pre pľúca, tým je nádej pre zmysel ľudského života. Vezmi človeku kyslík a on zomrie udusením. Vezmi ľudstvu nádej a ľudstvo začne lapať po dychu, ovládne ho zúfalstvo, ktoré ochromí jeho intelektuálne a duchovné sily pocitom nezmyselnosti a zbytočnosti jeho existencie. Ako závisí osud ľudského organizmu od prísunu kyslíka, tak závisí osud ľudstva od prežívanej nádeje.“ (BRUNNER Emil, *Eternal hope*, Londýn: Lutterworth Press, 1954, s. 7) Biblická nádej nám dáva silu v čase existenčných kríz, ktorým čelíme na našej ceste do večnosti.

Na rozdiel od fiktívnej krajiny Šangri-La z knihy *Stratený obzor*, naša nádej na večný život nepochádza z „nejakých vymyslených bájí“ (2Pt 1,16). Zakladá sa na dôveryhodnom Božom zaslúbení dokonalého sveta bez slz, bolesti a smrti (Zj 21,1–5). Toto nádherné zaslúbenie inšpirovalo apoštolskú cirkev a mnohí kresťania sa ho počas stáročí držali a utiekali sa k nemu. Toto zaslúbenie nestratilo ani za dve tisícročia svoju silu a aj dnes dáva našim životom zmysel a cieľ. Umožňuje nám to hľadiť do budúcnosti s dôverou. Uisťuje nás, že všetci naši milovaní, ktorí zomreli v Kristovi, vstanú napokon z mŕtvych, aby spolu s nami zdedili večný život.

Tento štvrtrok sa pri štúdiu Písma budeme venovať téme veľkého sporu medzi dobrom a zlom z pohľadu dvoch dôležitých tém: Prvou je pôvod a pretrvávajúca existencia hriechu a smrti. Druhou témou je dielo, ktoré Boh vytrvalo koná, aby tieto problémy vyriešil a priviedol svet späť do jeho pôvodného, dokonalého stavu. Osobitné

miesto budeme venovať smrtelnej podstate ľudských bytostí a významu vzkriesenia, prostredníctvom ktorého nadobúdame nesmrteľnosť. V skutočnosti by sme sa smrti nemali báť, pretože Kristus zomrel za nás a premohol moc smrti. Môžeme mať istotu, že Kristus má „kľúče smrti a podsvetia“ (Zj 1, 18).

Počas nášho štúdia hlbšie preskúmame aj bolestivú tému smrti. Budeme sa však na ňu pozeráť optikou nádeje, ktorú nám ponúka Ježiš.

Alberto R. Timm je zástupcom riaditeľa Inštitútu Ellen Whiteovej, členom Výboru biblického výskumného inštitútu (BRICOM) a Výboru Geovedného výskumného inštitútu (GRICOM). Predtým pôsobil ako prezident Latin-American Adventist Theological Seminary (LATS).

VZBURA V DOKONALOM VESMÍRE

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

1Jn 4,7–16; Ezech 28,12–19; Iz 14,12–15; Zjavenie 12

ÚVODNÝ TEXT

Ako si padla z neba, žiarivá zornička! Zrazený si na zemi, vládca nad národmi! (Iz 14,12)

Mnoho mysliteľov sa pokúšalo vysvetliť pôvod zla. Niektorí tvrdia, že zlo vždy existovalo, pretože podľa ich názoru dobro vynikne len v kontraste so zlom. Iní sú presvedčení, že svet bol stvorený dokonalý, ale potom sa na ňom z nejakého dôvodu objavilo zlo. Napríklad v gréckej mytológii sa zlo začalo, keď zvedavá Pandora otvorila zapečatenú skrinku, z ktorej vyletelo všetko zlo sveta (tento mýtus však nevysvetľuje pôvod zla, ktoré sa v tejto skrinke skrývalo).

Naproti tomu Biblia učí, že náš milujúci Boh je všemocný (1Krn 29,10.11) a dokonalý (Mt 5,48). Všetko, čo robí, musí byť tiež dokonalé (5Moj 32,4). To sa týka aj spôsobu, akým Boh stvoril náš svet. Ako by sa teda v dokonalom svete mohlo objaviť zlo a hriech? Podľa 1. Mojžišovej 3 to bol pád Adama a Evy, čo prinieslo na tento svet hriech, zlo a smrť.

Takáto odpoveď však vyvoláva ďalší problém. Už pred pádom totiž existovalo zlo, ktoré sa prejavilo prostredníctvom „hada“. Ten oklamal prvých ľudí (1Moj 3,1–6). Aby sme našli zdroj a pôvod zla, musíme sa vrátiť späť, dokonca ešte pred pád človeka do hriechu, ktorý ovláda našu súčasnú existenciu a robí ju bolestivou a niekedy až neznesiteľnou.

OSNOVA LEKCIE

Skôr než sa bližšie pozrieme na problematiku umierania a smrti v našom živote, v úvodnej lekcii sa zameriame na to, ako je vôbec možné, že sa v dokonalom Božom stvorení môže objaviť niečo, čo narúša a ničí jeho krásu.

Dokonalý začiatok

- 1Jn 4,8.16: Stvorenie – prejav Božej lásky (nedeľa)
- 1Jn 4,7–16: Sloboda – základ skutočnej lásky (pondelok)

Vzbura v nebi

- Ezech 28,11–19: Týrsky kráľ ako symbol satanovej vzbury (utorok)
- Iz 14,12–15: Babylonský kráľ ako symbol satanovej vzbury (streda)
- Zj 12,7–11: Vzbura na našej zemi (štvrtok)

STVORENIE AKO VYJADRENIE LÁSKY

⁸Ten, kto nemiluje, nepozná Boha, pretože Boh je láska. ... ¹⁶A my sme poznali a uverili v lásku, ktorú má Boh k nám. Boh je láska a kto ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom. (1Jn 4,8.16)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Príroda vo svojom súčasnom stave nesie nejednoznačné posolstvo, v ktorom sa dobro a zlo prelínajú. Na ružových kríkoch obdivujeme krásne a voňavé ruže, ale musíme si dávať pozor na ostré a bolestivé trne. Orol nás očarí svojou majestátnosťou a starostlivosťou o mláďatá, ale potom nás vydesí, keď napadne malého zajačika. Podobne je to aj s ľuďmi: v jednej chvíli sú schopní prejavov lásky, ale v nasledujúcom okamihu môžu prepuknúť do nenávisťného a násilného konania. Niet divu, že v podobenstve o pšenici a kúkoli sa sluhovia pýtali hospodára: „Pane, či si na svoje pole nezasial dobré semeno? Kde sa potom vzal kúkol?” On im odpovedal: „To urobil nepriateľ!” (Mt 13,27.28) Podobne Boh stvoril vesmír dokonale, ale nepriateľ ho poškvrnil tajomnými semenami hriechu.

Uvažuj o úvodnom texte (1Jn 4,8.16). Ján píše: „Boh je láska.“ Čo sa z tohto výroku môžeme dozvedieť o povahe Božích stvoriteľských aktivít?

Skutočnosť, že „Boh je láska“ (1Jn 4,8.16), má prinajmenšom tri základné dôsledky. (1) Láska zo svojej podstaty nemôže existovať uzavretá sama v sebe, ale musí byť vyjadrená. (Každá láska sa túži nejako prejavíť.) Božia láska je zdieľaná vnútorne medzi tromi Božskými osobami a navonok vo vzťahu Stvoriteľa ku všetkému stvorenstvu. (2) Všetko, čo Boh robí, je vyjadrením Jeho nepodmienennej a nemennej lásky. Týka sa to jeho stvoriteľského diela, vykupiteľských činov, a dokonca aj trestajúcich súdov. „Božia láska sa prejavila v Božej spravodlivosti práve tak ako v Božej milosti. Spravodlivosť je základom Božieho trónu a ovocím Božej lásky.“ (DA 762; TV 535) (3) Keďže Boh je láska a všetkým, čo robí, vyjadruje svoju lásku, nemôže byť pôvodcom hriechu. To by bolo v priamom protiklade s Jeho vlastným charakterom.

Prečo vlastne Boh stvoril vesmír? Naozaj to potreboval urobiť? Z pohľadu Božej zvrchovanosti by sa dalo povedať, že nie. Išlo totiž o rozhodnutie Jeho slobodnej vôle. Ale v súlade s Božou milujúcou povahou bolo stvorenie vesmíru vyjadrením Jeho lásky. A je úžasné, že stvoril také formy života (patrí medzi ne aj človek), ktoré sú nielen schopné reagovať na Božiu lásku, ale aj zdieľať a vyjadrovať lásku – Bohu aj iným. (Pozri tiež Marek 12,30.31.)

APLIKÁCIA ■ **Pozri sa okolo seba na stvorený svet. Ako v ňom môžeme vidieť odrazy Božej lásky napriek zničujúcim následkom hriechu? Čo sa môžeme naučiť o nádeji z prejavov Božej lásky zjavenej v stvorenstve?**

SLOBODNÁ VÔĽA AKO ZÁKLAD LÁSKY

⁷Milovaní, milujme sa navzájom, lebo láska je z Boha a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha. ⁸Ten, kto nemiluje, nepozná Boha, pretože Boh je láska. ⁹Božia láska k nám sa prejavila v tom, že Boh poslal na svet svojho jednorodeného Syna, aby sme skrze neho mali život. ¹⁰Láska je v tom, že nie my sme milovali Boha, ale že on miloval nás a poslal svojho Syna ako obeť zmierenia za naše hriechy. ¹¹Milovaní, keď si nás Boh tak zamiloval, aj my sa máme navzájom milovať. ¹²Boha nikto nikdy nevidel; ak sa navzájom milujeme, Boh ostáva v nás a jeho láska v nás dosiahla dokonalosť. ¹³Podľa toho poznávame, že ostávame v ňom a on v nás, že nám dal zo svojho Ducha. ¹⁴A my sme videli a svedčíme, že Otec poslal Syna za Spasiteľa sveta. ¹⁵Kto vyznáva, že Ježiš je Boží Syn, v tom ostáva Boh a on ostáva v Bohu. ¹⁶A my sme poznali a uverili v lásku, ktorú má Boh k nám. Boh je láska a kto ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom. (1Jn 4,7–16)

Uvažuj o úvodnom texte (1Jn 4,7–16). Čo hovorí táto pasáž o slobodnej vôli ako podmienke lásky?

OSOBNÉ
ŠTÚDIUM

Umelé kvety môžu byť nádherné, ale nerastú ani nekvitnú ako tie ozajstné. Roboty sú vopred naprogramované na to, aby hovorili a vykonávali mnoho úloh, no nemajú ani život, ani emócie. Môžeme povedať, že život a slobodná vôľa sú nevyhnutnými podmienkami na to, aby niekto mohol prijímať, kultivovať a šíriť lásku. Náš milujúci Boh teda stvoril anjelov (vrátane Lucifera) aj ľudské bytosti so slobodou robiť vlastné rozhodnutia, vrátane možnosti ísť nesprávnu cestou. Inými slovami, Boh stvoril celý vesmír ako dokonalé a harmonické prostredie, aby stvorené bytosti mohli rásť v láske a múdrosti.

V texte 1Jn 4,7–16 apoštol Ján zdôrazňuje, že „Boh je láska“ a že nám svoju lásku prejavil tým, že poslal svojho vlastného Syna, aby zomrel za naše hriechy. My by sme ako odpoveď na tento dar mali vyjadriť svoju vďačnosť za Jeho nekonečnú lásku tým, že si budeme navzájom prejavovať lásku. Láska pochádzajúca od Boha mala byť najpresvedčivejším dôkazom toho, že Boh zostáva v nás a že my zostávame v ňom. Táto výzva na vyjadrenie vzájomnej lásky má zmysel len vtedy, ak je adresovaná bytostiam, ktoré majú slobodu rozhodnúť sa, či budú rozvíjať a prejavovať túto lásku, alebo, naopak, žiť sebecky. Sloboda voľby sa však dá ľahko zneužiť. Túto smutnú skutočnosť vidíme na tragickej vzbure Lucifera v nebesiach.

Ľudia si vo všeobecnosti uvedomujú dôležitosť slobodnej vôle. Napriek tomu si kladú dôležitú otázku: Ak Boh vedel, že Lucifer sa vzbúri, prečo ho stvoril? Nie je Boh v konečnom dôsledku zodpovedný za pôvod hriechu?

Odpoveď sa môže veľmi skomplikovať, pretože závisí od mnohých faktorov – vrátane toho, čo presne znamená slovo „zodpovednosť“. Pôvod a povaha hriechu sú tajomstvá, ktoré nikto z nás nedokáže uspokojivo vysvetliť.

Napriek tomu Boh „neustanovil“ existenciu hriechu. Dovolil iba jeho existenciu a potom na kríži vzal na seba najvyšší trest za tento hriech. Vďaka tomu mohol Boh hriech odstrániť. Pri všetkých našich bolestných úvahách o zle nesmieme nikdy zabudnúť, že sám Boh zaplatil najvyššiu cenu za existenciu hriechu a zla (pozri Mt 5,43–48 a Rim 5,6–11). Boh zároveň trpel následkami hriechu viac, než bude trpieť ktokoľvek z nás.

- **Slobodná vôľa je dar od Boha. Je posvätná, ale prináša ťažké následky nielen pre nás, ale aj pre ostatných. Aké dôležité rozhodnutia sa chystáš urobiť vďaka tomuto daru v blízkej budúcnosti? Aké budú dôsledky tvojich rozhodnutí?**

APLIKÁCIA

TAJOMNÁ NEVĎAČNOSŤ

¹¹Potom mi zaznelo slovo Hospodina: ¹²„Človeče, zaspievaj žalospiev o týrskom kráľovi a povedz o ňom: Takto vraví Pán, Hospodin: Bol si pečatou dokonalosti, plný múdrosti a dokonalý v kráse. ¹³Bol si v Božej záhrade, v Edene. Bol si odetý rozličnými drahokamami: rubínom, topásom, diamantom, chryzolitom, ónyxom, jaspisom, zafirom, malachitom a smaragdrom. Tie boli rukou umelca vsadené do zlata a boli pripravené v deň tvojho stvorenia. ¹⁴Urobil som ťa jagavým cherubom – strážcom. Bol si na svätom Božom vrchu, prechádzal si sa medzi ohnivými kameňmi. ¹⁵Bezchybne si si počínal odo dňa svojho stvorenia až dovtedy, kým sa nezistila zvrátenosť pri tebe. ¹⁶Pri mnohorakom obchodovaní si sa naplnil násilím a zhršil si. Vtedy som ťa v nemilosti vyhnal z Božieho vrchu a cherub – strážca ťa odstránil spomedzi ohnivých kameňov. ¹⁷Srdce ti spyšnelo pre tvoju krásu, prišiel si o múdrosť kvôli lesku. Zhodil som ťa na zem, postavil som ťa pred kráľov, aby mali potešenie z pohľadu na teba. ¹⁸Množstvom svojich vín, svojím nepoctivým obchodovaním znesvätil si svoje svätyne. Vyviedol som z teba oheň a ten ťa strávil. Zmenil som ťa na popol na zemi pred očami všetkých, ktorí ťa videli. ¹⁹Všetci, čo ťa poznali medzi národmi, zdesili sa nad tebou. Hrozný koniec ťa stihol, a už ťa viac nebude.“ (Ezech 28,11–19)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Uvažuj o úvodnom texte (Ezech 28,11–19). Čo sa z tejto pasáže môžeme naučiť o tajomnom pôvode hriechu?

Veľká časť knihy Ezechiel bola napísaná symbolickým jazykom, ktorý využíva eschatologickú terminológiu. V mnohých prípadoch sa špecifické entity (osoby, zvieratá a predmety) a miestne udalosti používajú na predstavenie a opis širších kozmických a/alebo historických skutočností. Hospodin v troch po sebe nasledujúcich kapitolách (Ezechiel 26–28) hovorí o kráľovi Týru (Týrus bol prosperujúci staroveký fénický prístav) ako o bohatom a hrdom vládcovi, ktorý však bol svetským kráľom s mnohými privilégiami. Vo svojej namyslenosti však začal tvrdiť, že je úplne dokonalý (Ezech 27,2), dokonca že je Boh (Ezech 28,2). Pre svoju trúfalosť prišiel o svoje postavenie – Hospodin ho vyhnal z „Božieho vrchu“.

Tento historický opis týrskeho kráľa nakoniec v prorockom opise slúži ako analógia, pomocou ktorej inšpirovaný prorok môže opísať pôvodný pád Lucifera v nebeských nádvoriach (Ezech 28,11–19). Takže kráľ Týru, ktorý bol „človekom“ žijúcim „uprostred mora“ (Ezech 28,2,8), predstavuje teraz „cheruba – strážcu“ (Ezech 28,13) žijúceho „v Božej záhrade, v Edene“ a „na svätom Božom vrchu“ (Ezech 28,14).

Rozhodujúci výrok v celej správe sa nachádza vo verši Ezech 28,15: „Bol si dokonalý vo svojich cestách odo dňa, v ktorý si bol stvorený, dokiaľ sa nenašla pri tebe nepravosť.“ (Roh) Je dôležité uvedomiť si, že Luciferova dokonalosť zahŕňala v sebe aj možnosť rozhodnúť sa pre zlo a konať zlo. Prečo? Ako morálna bytosť mal Lucifer slobodnú vôľu, ktorá je súčasťou toho, čo znamená byť dokonalou bytosťou.

Schopnosť slobodne sa rozhodovať (a teda rozhodnúť sa aj pre zlo) bolo súčasťou dokonalého stvorenia. Ale nesprávnym použitím dokonalosti a slobodnej vôle Lucifer privodil do svojej existencie skazu. Príčinou bolo, že sa považoval za dôležitejšieho, než v skutočnosti bol.

Lucifer prestal byť spokojný s tým, ako ho Boh stvoril a aké postavenie mu určil. Prestal byť Bohu vďačný a začal sa dožadovať väčšieho uznania, než mu patrilo. Ako sme už spomenuli, zostáva pre nás záhadou, ako sa to mohlo stať dokonalejšieho bytosti žijúcej v dokonalom vesmíre.

„Hriech je záhadná, nevysvetliteľná skutočnosť. Pre jeho existenciu nebol žiadny dôvod. Snaha vysvetliť to znamená snahu dať hriechu dôvod, čo by viedlo k jeho ospravedlneniu. Hriech sa objavil v dokonalom vesmíre a niečo také sa ukázalo ako neospravedlniteľné.“ (ST, 28. 4. 1890)

APLIKÁCIA

■ V 1Tes 5,18 apoštol Pavol hovorí, že „za všetko“ by sme mali ďakovať. Ako ti tieto slová môžu pomôcť prekonať pocity nevďačnosti a sebalústi, ktoré prichádzajú najmä v zložitých obdobiach života?

CENA PÝCHY

¹²Ako si padla z neba, žiarivá zornička! Zrazený si na zemi, vládca nad národmi! ¹³Ved' v srdci si si povedal: „Do nebies vystúpim, až nad Božie hviezdy vyvýšim svoj trón, sídlit' chcem na vrchu zhromaždenia, na najkrajnejšom severe. ¹⁴Vystúpim do výšin oblakov, prirovnám sa k Najvyššiemu.“ ¹⁵Do podsvetia si však zvrhnutý, do najhlbšej jamy. (Iz 14,12–15)

V Písme môžeme pozorovať dva protichodné motívy. Na jednej strane stoja motívy Sálema, vrchu Sion, Jeruzalema a Nového Jeruzalema, ktoré predstavujú Božie kráľovstvo. Druhým motívom je téma Bábela a Babylon, ktoré odkazujú na satanovu falošnú vládu. Boh opakovane povoláva svoj ľud z pohanského Babylona, aby mu slúžil v zaslúbenej krajine.

Boh napríklad vyzýva Abrama, aby sa presťahoval z chaldejského mesta Ur do krajiny Kanaán (1Moj 11,31–12,9). Na konci svojho dlhého vyhnanstva Izraeliti opustili Babylon a vrátili sa do Jeruzalema (Ezdráš 2). V knihe Zjavenie čítame, že na konci časov Boh vyzýva svoj ľud na opustenie Babylona (Zj 14,8), aby s Ním nakoniec mohol ľud prebývať na vrchu Sion, v Novom Jeruzaleme (Zj 14,1; 21,1–3.10).

Uvažuj o úvodnom texte (Iz 14,12–15). Aké následky mala Luciferova pýcha pre vesmír a pre tento svet?

V Biblii mesto Babylon predstavuje moc, ktorá je v priamom protiklade k Bohu a Jeho kráľovstvu. Babylonský kráľ (so zvláštnou narážkou na Nebukadnesara) sa stáva symbolom pýchy a arogancie. Boh zjavil kráľovi Nebukadnesarovi, že Babylon je len zlatou hlavou veľkej sochy, ktorá predstavuje po sebe nasledujúce ríše (Dan 2,37.38). Kráľ spochybnil Božie zjavenie a vytvoril sochu celú zo zlata – symbol toho, že jeho kráľovstvo bude trvať naveky. A nielen to. Pyšný panovník od všetkých vyžadoval, aby túto sochu – a teda jeho samotného – uctievali (Daniel 3). Podobne ako v prípade kráľa Týru (Ezech 28,11–19), aj babylonský kráľ sa stal symbolom Luciferovej skazy.

Text Izaiáš 14,3–11 opisuje pád povýšeneckého a utláčajúceho babylonského kráľa. Potom Izaiáš mení optiku. Z dejinných udalostí zaostruje pohľad na nebeské nádvorie a zdôrazňuje, že podobný pyšný a arogantný duch spôsobil pád Lucifera. Text vysvetľuje, že Lucifer plánoval povýšiť svoj trón nad všetky nebeské zástupy a postaviť sa na roveň „Najvyššiemu“ (Iz 14,14). Bol to začiatok novej, nepriateľskej situácie, v ktorej Lucifer svojím sebecstvom a snahou povýšiť sa spochybnil Božiu nezištnú lásku. Nepriateľ sa nebál obviňovať Boha z toho, čo bolo jeho vlastným problémom, a rozšíril svoje lži medzi ostatné nebeské bytosti. Tu niekde sa ukrýva záhadný pôvod zla vo vesmíre.

■ **Prečo je také ľahké byť pyšný na svoje postavenie alebo úspechy? Ako nám môže pohľad upretý na kríž pomôcť, aby sme nepadli do takejto pasce?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

ŠÍRENIE ODPADNUTIA

⁷Na nebi sa strhol boj. Michal a jeho anjeli bojovali proti drakovi; aj drak a jeho anjeli bojovali. ⁸No neobstáli a nebolo už pre nich miesto v nebi. ⁹Veľký drak, starý had, ktorý sa volá diabol a satan, zvodca celého sveta, bol zvrhnutý na zem a s ním boli zvrhnutí aj jeho anjeli. ¹⁰Nato som počul mohutný hlas z neba: „Teraz nastala spása a moc i kráľovstvo nášho Boha a vláda jeho Pomazaného, lebo bol zvrhnutý žalobca našich bratov, ten, čo na nich dňom i nocou žaloval pred naším Bohom. ¹¹Ale oni nad ním zvíťazili pre Baránkovu krv a pre slovo svojho svedectva a nemilovali svoj život tak, aby sa zľakli smrti. (Zj 12,7–11)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si text Zjavenie 12. Čo hovorí táto kapitola o šírení vzbury z neba na zem?

Pád Lucifera nebol len akýsi bezvýznamný, malicherný stret protichodných myšlienok. Zjavenie 12 opisuje vypuknutie veľkého boja medzi Luciferom a jeho anjeli na jednej strane a Kristom a Jeho anjeli na strane druhej. V tejto pasáži je Lucifer nazvaný „veľký drak“, „starý had“ (odkaz na príbeh rajskej záhrady), „diabol a satan“, „zvodca celého sveta“ a „žalobca našich bratov“ (Zj 12,9.10). Kristus je označovaný ako „Michal“ (Zj 12,7), čo znamená „ktorý je ako Boh“.

Na základe zmienky o „archanjelovi Michalovi“ (Júda 1,9) niektorí vykladači veria, že Michal je len jedna z anjelských bytostí. Ale v knihe Daniel každé veľké videnie vrcholí Kristom a Jeho večným kráľovstvom: kameň bez zásahu rúk (Dan 2,34.45), Syn človeka (Dan 7,13), Knieža zástupov a Knieža kniežat (Dan 8,11.25) a napokon veľké knieža Michal (Dan 12,1). A tak, ako je Hospodinov anjel sám Hospodin (pozri 2Moj 3,1–6, Sk 7,30–33, atď.), Michal musí byť tá istá Božská Osoba, teda samotný Kristus.

Zjavenie 12 prináša všeobecný prehľad prebiehajúceho sporu, ktorý (1) sa začal v nebi vzburou Lucifera a tretinou nebeských anjelov, (2) vyvrcholil Kristovým rozhodujúcim víťazstvom na kríži a (3) stále pokračuje proti ostatku Božieho ľudu v čase konca.

Pohľad na začiatok sporu nachádzame aj v texte knihy *Veľký spor vekov*: „Boh vo svojom veľkom milosrdenstve dlho znášal Luciferovo správanie. Nezosadil ho z jeho vysokého postavenia okamžite, keď prvýkrát prejavil nespokojnosť, ba ani vtedy nie, keď Lucifer začal medzi anjeli šíriť svoje lživé dôvody. Ešte dlho ho trpel v nebi. Opätovne mu ponúkol odpustenie pod podmienkou, že svoju chybu uzná a podriadi sa. Boh vynaložil úsilie, aké môže prejavíť len nekonečná láska a múdrosť, aby ho presvedčil, že koná nesprávne.“ (GC 495.496; VSV 357)

Nevieme, ako dlho tento boj trval v nebeských sférach. Bez ohľadu na jeho intenzitu a časové rozpätie je najdôležitejším aspektom celého zápasu to, že satan a jeho anjeli „neobstáli a nebolo už pre nich miesto v nebi“ (Zj 12,8; pozri aj Lk 10,18). Problém, ktorý sa začal v nebesiach, sa preniesol na zem. A tento boj sa tiež preniesol aj na zem.

APLIKÁCIA

- Akými spôsobmi môžeme vidieť realitu zápasu, ktorý sa odohráva vo svete? V čom spočíva naša jediná nádej, že v tomto boji budeme stáť na víťaznej strane?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Patriarchovia a proroci* si prečítajte kapitolu „Prečo Boh dopustil hriech?“ (PP 33–43; PP /sk/ 16–24) a v knihe *Veľký spor vekov* kapitolu „Pôvod zla“ (GC 492–504; VSV 355–363).

„Neexistovala žiadna iná nádej na vykúpenie tých [satana a jeho anjelov], ktorí boli svedkami nevýslovnej nebeskej slávy, tešili sa z nej, videli ohromnú, nevypovedateľnú Božiu velebnosť a v prítomnosti všetkej tejto slávy sa proti Nemu vzbúrili. Neexistovali žiadne nové a úžasné prejavy vznešenej Božej moci, ktoré by na nich mohli zapôsobiť tak hlboko ako tie, ktorých už boli svedkami. Ak boli schopní vzbúriť sa v samotnej prítomnosti nevýslovnej slávy, nemohli sa dostať do priaznivejšieho stavu, aby bolo ich konanie ospravedlnené. Neexistovala žiadna náhradná moc ani žiadne väčšie výšky a hĺbky nekonečnej slávy, ktoré by premožli ich žiarlivé pochybnosti a vzdorovité reptanie. Ich vina a trest musia byť úmerné ich vznešeným výsadám v nebeských sieňach.“ (Con 21)

„Boh s Kristom vedeli od počiatku o odpadnutí satana a o páde človeka zvedeného týmto odpadlíkom. Boh nedal podnet k existencii hriechu, no predvídal ho a proti tejto strašnej skutočnosti urobil opatrenie. Jeho láska k svetu bola taká veľká, že sa zmluvne zaviazal dať svojho jednorodného Syna, aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v neho. (Jn 3,16)“ (DA 22; TV 11)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Uvažujte spoločne o otázke, či je Boh v konečnom dôsledku zodpovedný za vznik a existenciu zla v našom svete. Ako by sme sa mohli snažiť odpovedať na takéto obvinenie?
2. Ako kríž súvisí s našim chápaním problematiky zla? Prečo musí byť Kristova obeť ústredným bodom každého chápania pôvodu zla?
3. Po tisícročiach hriechu a utrpenia v našom svete by si satan mal úplne uvedomovať tragické následky svojej vzbury. Prečo potom stále pokračuje vo svojej vzbure proti Bohu?
4. V texte Mt 5,43–48 Kristus hovorí o Božej bezpodmienečnej láske ku všetkým ľudským bytostiam ako o vzore pre všetky naše vzťahy. Ako môžeme tento vzor lepšie odzrkadľovať vo svojej rodine a v cirkvi?
5. Apoštol Peter nás varuje, že „protivník, diabol, obchádza ako revúci lev a hľadá, koho by zožral.“ (1Pt 5,8; Roh) Prečítajte si tiež text Ef 6,10–20. Ako môžeme premôcť „úklady diabla“ (Ef 6,11)?

Týždeň od 2. do 8. októbra

SMŔŤ V HRIEŠNOM SVETE

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

1. Mojžišova 3

ÚVODNÝ TEXT

A tak: Cez jedného človeka vošiel do sveta hriech a cez hriech smrť. Takto prešla smrť na všetkých ľudí, pretože všetci zrehšili. (Rim 5,12)

Kristus bol ten, prostredníctvom ktorého Boh priviedol k existencii vesmír a náš svet (Jn 1,1–3.10; Kol 1,16; Heb 1,2). Ale keď Boh Otec priznal Kristovi zvláštnu česť a oznámil, že spolu stvorila tento svet, „Lucifer závidel a žiaril na Ježiša Krista“ (SR 14) a zosnoval proti nemu sprisahanie.

Keď bol satan vyhnaný z neba, rozhodol sa „zničiť šťastie Adama a Evy“ na zemi, a tým „spôsobiť smútok v nebi“. Predstavoval si, že „ak by ich [Adama a Evu] zlákal na neposlušnosť, Boh by urobil nejaké opatrenie, aby im mohol odpustiť. Potom by sa on, satan, aj všetci padlí anjeli mohli s nimi podeliť spravodlivým spôsobom o Božie milosrdenstvo“ (SR 27). Boh si naplno uvedomoval satanovu stratégiu a varoval Adama a Evu, aby sa nevystavovali pokušeniu (1Moj 2,16.17). To znamená, že aj keď bol svet ešte dokonalý a bezúhonný, už existovali jasné obmedzenia, ktoré mali ľudské bytosti poslúchať.

Nanešťastie, prví ľudia sa nakoniec pridali na stranu nepriateľa, ktorému verili viac ako svojmu Stvoriteľovi. Tragickým dôsledkom tohto odlúčenia od Darcu života bola smrť, ktorá postihla celú zem. Ale aj v tejto tragickej situácii prichádza milujúci Boh s nádejou na záchranu a obnovu.

OSNOVA LEKCIE

Tento týždeň budeme uvažovať o páde Adama a Evy, o tom, ako hriech a smrť ovládli náš svet, a o tom, ako už v záhrade Eden zasadil Boh semienko nádeje pre ľudstvo.

- 1Moj 3,1–4: Komu sa dá veriť? (nedeľa)
- 1Moj 3,1–7: Hadovo klamstvo (pondelok)
- 1Moj 3,4: Určite nezomriete! (utorok)
- 1Moj 3,16–19: Smrť ako následok hriechu (streda)
- 1Moj 3,15.21: Prvé zaslúbenie evanjelia (štvrtok)

KOMU SA DÁ VERIŤ?

¹Had bol najľstivejší zo všetkých poľných zvierat, ktoré utvoril Hospodin, Boh. Povedal žene: „Naozaj vám Boh zakázal jesť zo všetkých stromov záhrady?“ ²Žena mu odpovedala: „Ovocie zo stromov v záhrade jesť smieme, ³ale o ovocí stromu, ktorý je uprostred záhrady, Boh povedal: „Nejedzte z neho, nedotknite sa ho, aby ste nezomreli!“ ⁴No had žene povedal: „Nie, určite nezomriete!“ (1Moj 3,1–4)

Svet, ktorý vyšiel z Božej ruky, bol dokonalý (1Moj 1,31). Adam a Eva nemali žiadnu skúsenosť so smrťou. V takejto situácii Boh prichádza do rajskej záhrady s príkazom a varovaním adresovaným človeku: „Môžeš jesť zo všetkých stromov záhrady, ale nejedz zo stromu poznania dobra a zla, lebo v deň, v ktorom by si z neho jedol, určite zomrieš.“ (1Moj 2,16.17)

Tento text ukazuje realitu slobodnej vôle v dokonalom prostredí Edenu. Prečo však Boh vystríhal človeka pred následkami jeho slobodných rozhodnutí?

Niekedy po tomto varovaní satan prijal podobu hada a tiež vstúpil do Edenu. Eva videla hada, ako spokojne jedol zakázané ovocie bez toho, aby zomrel. „Aj on jedol zo zakázaného ovocia“ (PP 54), a nič sa mu nestalo.

Uvažuj o úvodnom texte (1Moj 3,1–4). Prečo mohli hadove slová znieť Eve presvedčivo?

Z hľadiska ľudskej logiky znel argument hada oveľa presvedčivejšie ako Božie slovo. Po prvé, v prirodzenom svete doteraz neexistovali dôkazy o existencii hriechu a smrti. Po druhé, had jedol zakázané ovocie a existovali dôkazy, že mu to prospelo. Prečo by sa teda Eva mala brániť urobiť to isté? Boží príkaz sa zdal byť príliš obmedzujúci a nezmyselný.

Žiaľ, pri rozhodovaní medzi dvomi protichodnými výrokmi Eva ignorovala tri základné princípy: (1) ľudský rozum nie je vždy najbezpečnejším spôsobom hodnotenia duchovných záležitostí; (2) Božie Slovo sa nám môže zdať nelogické a nezmyselné, ale vždy je správne a dôveryhodné a (3) sú veci, ktoré samy osebe nie sú zlé alebo nesprávne, ale Boh si ich vybral ako skúšku našej poslušnosti.

Mali by sme si uvedomiť, že Evina skúsenosť v rajskej záhrade nebola ani ojedinelou, ani výnimočnou udalosťou. Každý deň a každú chvíľu sa rozhodujeme medzi Božím Slovom (ktoré môže byť pre mnohých nepopulárne) a lákavými ponukami spoločnosti, v ktorej žijeme. Naše voľby ovplyvňujú náš večný osud.

■ **V ktorých oblastiach je jasné učenie Biblie v rozpore s hodnotami sveta?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

HADOVO KLAMSTVO

¹Had bol najšľistejší zo všetkých poľných zvierat, ktoré vytvoril Hospodin, Boh. Povedal žene: „Naozaj vám Boh zakázal jesť zo všetkých stromov záhrady?“ ²Žena mu odpovedala: „Ovocie zo stromov v záhrade jesť smieme, ³ale o ovocí stromu, ktorý je uprostred záhrady, Boh povedal: ‚Nejedzte z neho, nedotknite sa ho, aby ste nezomreli!‘“ ⁴No had žene povedal: „Nie, určite nezomriete! ⁵Boh totiž vie, že v deň, keď budete z neho jesť, otvoria sa vám oči a budete ako Boh, budete poznať dobro i zlo.“ ⁶Žena videla, že by bolo dobré jesť zo stromu, lebo strom je na pohľad lákavý a na získanie múdrosti vábivý. Vzala z jeho ovocia, jedla, potom dala aj svojmu mužovi, ktorý bol s ňou, a jedol aj on. ⁷Obom sa otvorili oči a spoznali, že sú nahí. Splietli figové listy a urobili si zástery. (1Moj 3,1–7)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Uvažuj o úvodnom texte (1Moj 3,1–7). Podľa čoho sa Eva rozhodovala medzi Božím Slovom a slovom hada?

Text 1. Mojžišovej 3 je jedným z najjasnejších príkladov psychológie pokušenia. Boh varoval Adama a Evu, že ak budú jesť zo zakázaného ovocia, určite zomrú (1Moj 2,16.17). Satan prijal podobu hada a na zvedenie Evy do hriechu mu stačilo niekoľko rečníckych trikov.

Najprv zovšeobecnil jasný Boží zákaz. Had položil Eve otázku: „Či naozaj riekol Boh: Nebudete jesť z niktoreho stromu rajskeho?“ (1Moj 3,1; Roh) Eva oponovala, že zákaz sa týkal iba jedného konkrétneho stromu a že jesť z neho alebo sa ho dotknúť by znamenalo zomrieť.

Potom satan protirečil Božiemu výroku. Jednoznačne a nespochybniteľne tvrdil: „Nie, určite nezomriete!“ (1Moj 3,4)

Napokon ešte satan obvinil Boha, že Eve a jej mužovi bráni v prístupe k dôležitému poznaniu. Podvodník tvrdil: „Boh totiž vie, že v deň, keď budete z neho jesť, otvoria sa vám oči a budete ako Boh, budete poznať dobro i zlo.“ (1Moj 3,5) Evina zvedavosť spôsobila, že sa nechala očariť hadovými tvrdeniami. Bola prinútená urobiť vážne rozhodnutie: buď zostane verná Božiemu obmedzujúcemu príkazu, alebo prijme satanove zvodné lákadlá. Pochybnosti o Božom slove ju priviedli k tomu, že sa spoľahla na vlastné zmysly. Využila empirickú metódu osobného pozorovania, na základe ktorej urobila rozhodnutie medzi dvomi protichodnými tvrdeniami.

(1) Videla, že z *výživového* hľadiska je strom „dobrý na jedenie“ (Roh). (2) Z *estetického* hľadiska videla, že je „na pohľad lákavý“. A (3) z *logickej* analýzy jej vyplynulo, že strom priamo vábil „na získanie múdrosti“. Takto našla dostatok dobrých dôvodov, aby poslúchla hadove slová a jedla zo zakázaného stromu. Aj tak urobila.

Niektorí ľudia tvrdia, že je užitočné spoznať všetko, ak sa napokon budeme držať len toho, čo je dobré (1Tes 5,21). Tragické skúsenosti Adama a Evy v rajskej záhrade však ukazujú, že existuje aj také poznanie, ktoré je samo osebe veľmi škodlivé. Existujú skutočnosti a skúsenosti, ktoré neprospievajú a od ktorých by sme sa mali držať čo najďalej.

APLIKÁCIA

- Čo nás učí správa o páde človeka do hriechu o tom, aké ľahké je racionalizovať a ospravedlňovať si hriechne rozhodnutia?

„URČITE NEZOMRIETE!“

No had žene povedal: „Nie, určite nezomriete! (1Moj 3,4)

Mŕtvi nebudú chváliť Hospodina, nikto z tých, čo zostupujú do hrobového ticha... (Ž 115,17)

**²⁸Nečudujte sa, že prichádza hodina, keď všetci v hrobch počujú jeho hlas
²⁹a tí, čo robili dobre, budú vzkriesení pre život, kým tí, čo páchali zlo, budú vzkriesení na odsúdenie. (Jn 5,28.29)**

Akými rôznymi spôsobmi sa lož z verša 1Moj 3,4 opakuje v priebehu vekov?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Jeden z mocných prejavov tohto klamstva môžeme vidieť v rozšírenej viere v nesmrteľnosť duše. Táto predstava bola základom mnohých starovekých náboženstiev a filozofií. V starovekom Egypte viedla k mumifikačným praktickým a pohrebnej architektúre, ktoré sa zachovali prostredníctvom pyramíd.

Táto teória sa stala aj jedným z hlavných pilierov gréckej filozofie. Napríklad v Platónovom diele *Štát* (starší názov aj *Ústava*; grécky *Politeia*) sa Sokrates pýta Glaukona: „Nevieš, že naša duša je nesmrteľná a nikdy nezahynie?“ V Platónovom diele *Faidon* argumentuje Sokrates podobne: „Duša je nesmrteľná a neporušiteľná a naše duše skutočne budú existovať v hádese“. Tieto filozofické koncepty formovali veľkú časť západnej kultúry, a dokonca aj posta-poštolské kresťanstvo. Ich idea sa však zrodila už oveľa skôr, v rajskej záhrade, u samotného satana.

Satan vo svojich slovách Evu ubezpečuje: „Určite nezomriete!“ (1Moj 3,4). Týmto dôrazným tvrdením satan postavil svoje vlastné slová nad Božie slovo.

Čo hovoria uvedené verše o nesmrteľnosti duše a ako sa dajú použiť na vyvrátenie tejto lži?

Ž 115,17

Jn 5,28.29

Ž 146,4

Mt 10,28

1Kor 15,51–58

Satanská teória prirodzenej nesmrteľnosti duše pretrvala aj v našom modernom svete. Knihy, filmy a televízne programy naďalej podporujú myšlienku, že keď zomrieme, prejdeme do iného vedomého stavu. Je poľutovaniahodné, že si tento omyl osvojili aj mnohé kresťanské denominácie. Dokonca sa pridala aj veda. V Spojených štátoch existuje nadácia snažiacia sa vytvoriť technológiu, ktorá nám, ako tvrdia zakladatelia, umožní kontaktovať mŕtvych, o ktorých veria, že sú stále nažive, ale existujú ako „odhmotnené osoby“. Nie je žiadnym prekvapením, že takýto rozšírený podvod zohrá kľúčovú úlohu v posledných udalostiach ľudských dejín.

- **Akým spôsobom sa táto lož prejavuje vo vašej spoločnosti? Prečo sa musíme spoliehať na Božie slovo viac ako na to, čo nám hovoria naše zmysly?**

APLIKÁCIA

NÁSLEDKY HRIECHU

¹⁶Žene povedal: „Rozmnožím tvoje trápenie v tehotenstve, v bolestiach budeš rodiť deti. Budeš túžiť po svojom mužovi, ale on bude vládnuť nad tebou.“ ¹⁷Mužovi povedal: „Pretože si poslušol hlas svojej ženy a jedol si zo stromu, z ktorého som ti zakázal jesť, nech je pre teba prekliata pôda. S námahou sa z nej budeš živiť po všetky dni svojho života. ¹⁸Trnie a bodľáče ti bude rodiť a ty budeš jesť poľné byliny. ¹⁹V pote tváre budeš jesť chlieb, kým sa nevrátiš do zeme, lebo z nej si bol vzatý, ved' prach si a do prachu sa vrátiš.“ (1Moj 3,16–19)

A tak: Cez jedného človeka vošiel do sveta hriech a cez hriech smrť. Takto prešla smrť na všetkých ľudí, pretože všetci zrehšili. (Rim 5,12)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Aké sú podľa textov 1Moj 3,7–19 a Rim 5,12 hlavné následky hriechu?

Eva, uchvátená presvedčivou rečou hada, si nedokázala predstaviť ďalekosiahle následky cesty, na ktorú sa vydala. Samotné jedenie zo zakázaného ovocia sa nezdalo také významné, ako to, čo v skutočnosti predstavovalo. Týmto činom neposlušnosti však Eva zničila svoju vernosť Bohu a začala dôverovať satanovi.

Text 1. Mojžišovej 3 opisuje nielen pád Adama a Evy, ale aj niektoré z jeho najtragickejších následkov. Z teologického hľadiska boli obaja zachvátení *teofóbiou* (začali mať z Boha strach) a skryli sa pred ním (1Moj 3,8). Z pohľadu psychológie by sme mohli povedať, že sa hanbili za svoje konanie a začali obviňovať jeden druhého (1Moj 3,7.9–13). Z telesného hľadiska sa mali potiť, cítiť bolesť a napokon zomrieť (1Moj 3,16–19). A z ekologického hľadiska môžeme konštatovať, že prírodný svet sa zdeformoval a došlo k nežiaducej zmene jeho normálneho fungovania (1Moj 3,17.18).

Rajská záhrada už nebola tým krásnym a príjemným miestom, akým bývala. „Keď vo vädnúcej kvetine a v padajúcom liste poznávali prvé známky zániku, žialil nad tým Adam s Evou viac, než dnešní ľudia žialia nad svojimi mŕtvymi. Smrť nežných, lúbezných kvetov bola naozaj dôvodom na bolesť. Keď majestátne stromy zhadzovali svoje lístie, živo im to pripomenulo neúprosnú skutočnosť, že údelom všetkého živého je smrť“ (PP 62; PP /sk/ 39)

Adam a Eva nezomreli okamžite v zmysle, že by prestali žiť, ale v ten istý deň dostali rozsudok smrti. Hospodin, Boh, povedal Adamovi: „V pote tváre budeš jesť chlieb, kým sa nevrátiš do zeme, lebo z nej si bol vzatý, ved' prach si a do prachu sa vrátiš.“ (1Moj 3.19) Pád mal tragické následky pre celé ľudstvo. Apoštol Pavol vysvetľuje: „Cez jedného človeka vošiel do sveta hriech a cez hriech smrť. Takto prešla smrť na všetkých ľudí, pretože všetci zrehšili.“ (Rim 5,12)

Smutnou a bolestnou skutočnosťou je, že tak ako ľudstvo v minulosti, aj my dnes znášame následky toho, čo sa stalo v Edene. Akí vďační môžeme byť za to, čo pre nás vykonal Ježiš. Vďaka jeho dielu na kríži máme nádej na večný život vo svete, kde už nikdy nebude vládnuť hriech.

APLIKÁCIA

■ **Aké ponaučenie o následkoch našich vlastných hriešnych činov si môžeme vziať z Evinej tragickej skúsenosti?**

PRVÉ ZASLÚBENIE EVANJELIA

¹⁵„Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi твоjím potomstvom a jej potomstvom; ono ti rozšliape hlavu, ty mu však zraníš päť! ...

²¹Hospodin, Boh, urobil mužovi a jeho žene kožené šaty a zaodel ich. (1Moj 3,15.21)

Toho, ktorý nepoznal hriech, urobil za nás hriechom, aby sme sa v ňom stali Božou spravodlivosťou. (2Kor 5,21)

²⁷A ako každý človek umiera len raz a potom bude súd, ²⁸tak aj Kristus bol len raz obetovaný, aby vzal na seba hriechy mnohých, a druhý raz sa zjaví nie pre hriech, ale na spásu tým, čo ho očakávajú. (Heb 9,27.28)

Aká nádej pre ľudstvo je vyjadrená vo veršoch 1Moj 3,15.21?

Text 1. Mojžišovej 3 opisuje hroznú tragédiu, ktorá po páde človeka do hriechu zachvátila celý svet. Všetko bolo zrazu úplne iné. Adam a Eva mohli vidieť kontrast medzi svetom pred svojím pádom a po ňom.

Uprostred ich úzkosti a zúfalstva im Boh dal istotu pre prítomnosť a nádej do budúcnosti. Najprv preklial hada slovami o nádeji na Mesiáša, keď vyhlásil: „A položíš nepriateľstvo medzi tebou a medzi ženou, medzi твоjím semenom a medzi jej semenom; ono ti rozdrví hlavu a ty mu rozdrvíš päť.“ (1Moj 3,15; Roh)

Slovo „nepriateľstvo“ (hebr. *ejva*) vyjadruje nielen dlhotrvajúci kozmický spor medzi dobrom a zlom, ale aj osobný odpor k hriechu, ktorý do ľudskej mysle vložila Božia milosť. Naša prirodzenosť je hriešna a skazená (Ef 2,1.5) a sme „otrokmi hriechu“ (Rim 6,20). Ale milosť, ktorú Kristus vstúpuje do každého ľudského života, v nás vytvára nepriateľstvo voči satanovi. A práve toto „nepriateľstvo“, Boží dar z Edenu, nám umožňuje prijať Jeho spasiteľnú milosť. Bez tejto premieňajúcej milosti a obnovujúcej moci by ľudstvo bolo naďalej satanovým zajatcom a služobníkom vždy pripraveným splniť jeho príkazy.

Hospodin ďalej použil zvieraciú obeť na znázornenie tohto mesiášskeho zaslúbenia (pozri 1Moj 3,21). „Keď Adam podľa presných Božích pokynov predložil prvú obeť za hriech, bol tento obrad pre neho bolestnou chvíľou. Aby mohol priniesť obeť za svoje prestúpenie, musel vlastnou rukou vziať život, ktorého darcom bol Boh. Prvýkrát videl umieranie a smrť. Keď pozeral na zakrvavenú obeť a jej smrteľné záchvevy, okom viery videl umierať nevinného Božieho Baránka, na ktorého táto obeť poukazovala a ktorý sa mal stať obeťou za hriechy celého ľudstva.“ (SR 50)

Uvažuj nad textami 2Kor 5,21 a Heb 9,27.28. Čo tieto verše hovoria o skutočnostiach zjavených v Edene?

S vedomím, že nakoniec zomrú (1Moj 3,19.22–24), Adam a Eva museli opustiť rajskú záhradu. Ale neodišli nahí ani s vlastnoručne zhotoveným odevom z figových listov (1Moj 3,7). Samotný Hospodin im zhotovil „kožené šaty“, a dokonca ich do nich obliekol (1Moj 3,21). Ide o symbol Jeho prikrývajúcej spravodlivosti (pozri Zach 3,1–5 a Lukáš 15,22). Už vtedy, hneď od začiatku, aj v Edene, bolo ľudstvu zjavené evanjelium.

■ **Čo pre teba osobne znamená nádej evanjelia? Ako by si ju vlastnými slovami vysvetlil niekomu, kto v Krista neverí?**

OSOBNÉ
ŠTÚDIUM

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Patriarchovia a proroci* si prečítajte kapitoly „Pokušenie a pád“ (PP 52–62; PP /sk/ 31–39) a „Plán vykúpenia“ (PP 63–70; PP /sk/ 40–46) a v knihe *Výchova* kapitolu „Poznanie dobra a zla“ (Ed 23–27; Vých 20–23).

V uplynulých rokoch sa robili štúdie o tom, čo sa nazýva *zážitky blízkej smrti* (ang. Near Death Experience – NDE). Ide o psychologický fenomén osobných zážitkov spojených s blížiacou sa smrťou. Keď človek „zomrie“, prestane dýchať a prestane mu biť srdce (klinická smrť). Potom sa však vráti k životu, no s fantastickými zážitkami spojenými s opustením vlastného tela, vznášaním sa a stretnutím sa s bielym svetlom stotožňovaným s Bohom. Niektorí dokonca hovoria o stretnutí s dávno mŕtvymi príbuznými alebo s mýtickými postavami. Mnohí ľudia, dokonca aj kresťania, ktorí nerozumejú pravde o smrti, veria, že tieto zážitky sú dôkazom nesmrteľnosti duše. Avšak (a to by malo byť najjasnejšie varovanie, že niečo nie je v poriadku), väčšina tých, ktorí majú tieto skúsenosti, tvrdí, že duchovné bytosti, s ktorými sa stretli počas NDE, im dali utešujúce slová o láske, pokoji a dobrote. Nepočuli však nič o spasení v Kristovi, nič o hriechu a nič o súde. Nemali by pri ochutnávaní kresťanského posmrtného života dostať spolu s ním aspoň kúsok najzákladnejších kresťanských náuk? To, čo sa dozvedajú, znie väčšinou ako náuky hnutia *new age*, čo by mohlo vysvetľovať, prečo sú v mnohých prípadoch menej naklonení ku kresťanstvu ako pred „smrťou“. A tiež nikto z kresťanov, presvedčených, že ich NDE bola predchuťou kresťanského neba, sa nikdy nedozvedel nič o náuke o Bohu, zato sa vrátil s veľkou dávkou náklonnosti k *new age*. Vysvetlením môže byť, že ich oklamal ten istý, ktorý oklamal Evu v Edene – a oklamal ich rovnakou lžou (pozri aj 11. lekcii).

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Ako nám skúsenosť Adama a Evy ukazuje, že Božie odpustenie nevyhnutne nemusí zvrátiť všetky následky hriechu? Prečo ide o dôležitú pravdu?
2. Strom poznania dobra a zla bol pre Adama a Evu „nebezpečným územím“ nepriateľa. Aké sú niektoré „nebezpečné územia“, na ktoré sme v pokušení vstúpiť? Ako sa tomuto pokušeniu môžeme brániť?
3. Satan sa snaží viesť Boží ľud k presvedčeniu, že „Kristove požiadavky sú menej prísne, než boli kedysi a že ak sa prispôbia svetu, budú mať väčší vplyv na svetských ľuďoch.“ (TM 474) Čo by sme mali robiť, aby sme sa nedostali do tejto rafinovanej pasce?

ĽUDSKÁ PRIRODZENOSŤ V STAREJ ZMLUVE

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

1Moj 1,24–27; 1Moj 2,7.19; Mt 10,28; Koh 12,1–7; 1Krľ 2,10; 1Krľ 22,40

ÚVODNÝ TEXT

Vtedy Hospodin, Boh, stvárnil človeka, prach zo zeme, a vdýchol mu do nozdier dych života. Tak sa stal človek živou bytosťou. (1Moj 2,7)

Napätie medzi Božím slovom, ktoré hovorí „určite zomrieš“ (1Moj 2,16.17) a satanovým falošným sľubom „určite nezomriete“ (1Moj 3,4) nebolo obmedzené len na rajskú záhradu. Ozvena tohto rozporu zaznieva počas celých dejín ľudstva.

Mnoho ľudí sa snaží zosúladiť satanove a Božie slová. Výstraha „určite zomrieš“ sa pre nich vzťahuje iba na fyzické telo podliehajúce skaze, kým planý príslub „určite nezomriete“ odkazuje podľa nich na nesmrteľnú dušu.

Takýto prístup však nefunguje. Nie je predsa možné snažiť sa dávať do súladu protichodné slová Boha a satana. Aký by sme mali mať postoj k tvrdeniu, že existuje nehmotná duša, ktorá vedome prežíva fyzickú smrť človeka? Existuje mnoho filozofických a dokonca aj vedeckých pokusov odpovedať na tieto otázky. Keďže ako kresťania vychádzame z učenia Písma, musíme uznať, že dokonale nás pozná len náš Stvoriteľ, Všemohúci Boh (pozri Žalm 139). Odpovede na otázky o prirodzenosti človeka máme preto hľadať v jeho Slove k nám, v Písme.

OSNOVA LEKCIE

Tento týždeň sa zamyslíme nad tým, ako sa Stará zmluva pozerá na prirodzenosť človeka a jeho stav po smrti.

- 1Moj 1,24–27: Človek ako „živá duša“ (nedeľa)
- Ezech 18,4.20; Mt 10,28: „Duša, ktorá hreší, zomrie“ (pondelok)
- 1Moj 2,7; Koh 12,1–7: „Duch sa vráti k Bohu“ (utorok)
- Koh 9,5.10: „Mŕtvi nič nevedia“ (streda)
- 1Moj 25,8: Odpočinok s predkami (štvrtok)

„ŽIVÁ DUŠA“

²⁴Boh povedal: „Nech vydá zem rôzne druhy živých tvorov: dobytok, plazy a divú zver!“ Tak sa aj stalo. ²⁵Boh utvoril rôzne druhy divej zveri, dobytká a plazov. Boh videl, že je to dobré. ²⁶Boh povedal: „Utvorme človeka na svoj obraz, na svoju podobu. Nech ľudia vládnu nad morskými rybami, nebeským vtáctvom, dobytkom, nad celou zemou a nad všetkými plazmi, čo sa hýbu po zemi!“ ²⁷Boh stvoril človeka na svoj obraz; na Boží obraz ho stvoril. Stvoril ich ako muža a ženu. (1Moj 1,24–27)

⁷Vtedy Hospodin, Boh, stvárnil človeka, prach zo zeme, a vdýchol mu do nozdier dych života. Tak sa stal človek živou bytosťou. ... ¹⁹Keď Hospodin, Boh, stvárnil z hliny všetku poľnú zver a všetko nebeské vtáctvo, priviedol ich k človekovi, aby videl, ako ich pomenuje. Ako človek pomenoval každú živú bytosť, tak sa volá. (1Moj 2,7.19)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Preštuduj si texty 1Moj 1,24–27 a 1Moj 2,7.19. Aké podobnosti a rozdiely sa v týchto veršoch nachádzajú v spôsobe, akým Boh stvoril zvieratá a ľudí? Čo hovorí text 1Moj 2,7 o ľudskej prirodzenosti?

Správa v 1. Mojžišovej ukazuje, že v šiesty deň týždňa stvorenia Boh priviedol k životu suchozemské zvieratá a prvé ľudské bytosti (1Moj 1,24–27). Dozvedáme sa, že „stvárnil z hliny všetku poľnú zver a všetko nebeské vtáctvo“ (1Moj 2,19). Zároveň „stvárnil človeka z prachu zeme“ (1Moj 2,7).

Hoci zvieratá aj ľudia boli stворení zo „zeme“, formovanie človeka sa líšilo dvomi dôležitými spôsobmi od tvorenia zvierat. Najprv Boh sformoval človeka telesne a potom „vdýchol mu do nozdier dych života“, a „tak sa stal človek živou bytosťou“ (1Moj 2,7). Fyzicky teda existoval skôr, ako ožil. Po druhé, Boh stvoril ľudstvo ako muža a ženu na svoj obraz, na obraz samotného Stvoriteľa (1Moj 1,26.27).

Text 1Moj 2,7 vysvetľuje, že vdychnutie „dychu života“ do Adamovho fyzického tela spôsobilo, že prvý človek sa stal „živou bytosťou“ (hebr. *nefeš chajá*; doslovný preklad „živou dušou“ [Roh]). Neznamená to, že každý z nás má nejakú dušu, ktorá by mohla existovať oddelene, nezávisle od tela. Správne tomu treba rozumieť tak, že každý z nás je živou bytosťou (alebo živou dušou). Predstava, že „duša“ je vedomá entita, ktorá môže existovať oddelene od ľudského tela, nepochádza z Písma, ale ide o pohanskú myšlienku. Pochopenie skutočnej podstaty ľudských bytostí nám bráni prijať rozšírený názor o nehmotnej duši a všetky nebezpečné omyly postavené na tejto povere.

Neexistuje žiadna vedomá existencia izolovanej časti ľudskej bytosti, ktorá by jestvovala oddelene od osoby ako celku. Boh nás stvoril spôsobom vyvolávajúcim úžas a bázeň. Nemali by sme fantazírovať a vymýšľať teórie, ktoré idú nad rámec toho, čo Písmo skutočne hovorí o konkrétnej veci. V skutočnosti je záhadou nielen samotná povaha života (vedci sa stále nevedia zhodnúť na tom, čo presne znamená, keď je niečo živé) a ešte záhadnejšia je povaha vedomia. Ako je možné, že necelých 1500 gramov tkaniva (buniek a chemických zlúčenín) v našom mozgu dokáže vytvárať a pamätať si nehmotné skutočnosti, akými sú myšlienky a emócie? Tí, ktorí sa tejto problematike venujú, priznávajú, že to naozaj nevieme.

APLIKÁCIA

■ Život je obdivuhodný zázrak! Ešte väčším zázrakom je však večný život. Prečo? Čo prežíváš a o čom uvažuješ v súvislosti s večnosťou?

„DUŠA, KTORÁ HREŠÍ, ZOMRIE“

⁴Mne patria všetky osoby – tak osoby otcov, ako osoby synov –, mne patria! Osoba, ktorá hreší, zomrie!

²⁰Osoba, ktorá hreší, zomrie! Syn neponesie zodpovednosť za vinu svojho otca ani otec neponesie zodpovednosť za vinu syna. Spravodlivosť spravodlivého bude na jednom a vina bezbožného bude na druhom. (Ezech 18,4,20)

Nebojte sa tých, čo zabijajú telo, ale dušu nemôžu zabiť. Bojte sa skôr toho, kto môže aj dušu, aj telo zahubiť v pekle. (Mt 10,28)

Ako nám úvodné texty (Ezech 18,4,20 a Mt 10,28) pomáhajú pochopiť podstatu ľudskej duše?

**OSOBNÉ
ŠTUDIUM**

V hriešnom svete je ľudský život krehký a pominuteľný (Iz 40,1–8). Nič, čo je napadnuté alebo poznačené hriechom, nemôže byť svojou povahou večné. „Cez jedného človeka vošiel do sveta hriech a cez hriech smrť. Takto prešla smrť na všetkých ľudí, pretože všetci zhrešili.“ (Rim 5,12) Smrť je prirodzeným dôsledkom hriechu, ktorý ovplyvňuje všetok život na zemi.

V tejto súvislosti nachádzame v Písme dva dôležité koncepty. Prvým je, že zomierajú ľudia aj zvieratá. Ako to vyjadril kráľ Šalamún: „¹⁹Ved' údel ľudských synov a údel zvierat je rovnaký: ako zomrie jeden, tak zomrie i druhý, jeden dych je pre všetkých. Človek nemá prednosť pred zvieratami, lebo všetko je márnosť. ²⁰Všetko ide na jedno miesto, všetko vzišlo z prachu a všetko sa do prachu vracia.“ (Koh 3,19,20)

Druhým konceptom je, že fyzická smrť človeka znamená zastavenie jeho existencie ako živej duše (hebr. *nefeš*). V 1Moj 2,16.17 Boh varoval Adama a Evu, že ak niekedy zhešia tým, že budú jesť zo stromu poznania dobra a zla, zomrú.

Ozvenu tohto varovania Hospodina zdôrazňuje poslanstvo u proroka Ezechiela 18,4,20: „Duša, ktorá hreší, tá zomrie.“ (Roh) Toto vyhlásenie má dva hlavné dôsledky. Po prvé, keďže všetky ľudské bytosti sú hriešnikmi, všetci sme v nevyhnutnom procese starnutia a umierania (Rim 3,9–18,23). Po druhé, tento biblický koncept ruší rozšírenú predstavu o prirodzenej nesmrteľnosti duše. Ak je totiž duša nesmrteľná a po smrti existuje živá v inej sfére, potom by v skutočnosti nemohla zomrieť.

Biblickou odpoveďou na problém smrti však nie je nehmotná duša, ktorá smeruje do raja, očistca, alebo dokonca do pekla. Riešením je skutočné vzkriesenie tých, ktorí zomreli v Kristovi. Ako povedal Ježiš vo svojej kázni o chlebe života: „Ved' to je vôľa môjho Otca, aby každý, kto vidí Syna a verí v neho, mal večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň.“ (Jn 6,40)

- **Prečo je istota druhého príchodu, ktorú zaslúbil Kristus svojim prvým príchodom, svojou obeťou na kríži a svojim vzkriesením, taká kľúčová pre všetko, čomu veríme? Akú nádej by sme mali bez zaslúbenia o Jeho návrate?**

APLIKÁCIA

„DUCH SA VRÁTI K BOHU“

Vtedy Hospodin, Boh, stvární človeka, prach zo zeme, a vdýchol mu do nozdier dych života. Tak sa stal človek živou bytosťou. (1Moj 2,7)

¹Pamätaj na svojho Stvoriteľa v dňoch svojej mladosti, kým neprídu zlé dni a nepriblížia sa roky, keď povieš: „Nemám v nich záľubu.“ ²Skôr než sa zatmie slnko, svetlo, mesiac a hviezdy a oblaky sa vrátia po daždi, ³vtedy sa strážcovia domu budú triasť, skrivia sa silní muži, čo melú, prestanú pracovať, lebo ich bude málo, a zatemnia sa, čo vyzierajú z okien. ⁴Zavrú sa dvere na ulicu, stlmí sa hlas mlyna a zmení sa na hlas vtáka. Aj piesne budú znieť tlmene. ⁵Vyvýšeniny budú vzbudzovať strach a cesta bude postrachom. Rozkvitne mandľovník, kobyľka stratí silu, kapary sa minú účinku. Človek totiž ide do svojho večného domu a na ceste sa zokupujú smútiaci. ⁶Skôr než sa roztrhne strieborný motúzik a rozbije sa zlatá čaša, roztriešti sa džbán nad prameňom, poláme sa koleso na studni, ⁷prach sa vráti do zeme, tak ako bol, a duch sa vráti k Bohu, ktorý ho dal. (Koh 12,1–7)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Porovnaj úvodné texty 1Moj 2,7 a Koh 12,1–7. V čom sú v súlade a v čom kontrastujú? Ako nám môžu pomôcť lepšie pochopiť stav človeka po smrti? Pre porovnanie si preštuduj aj text 1Moj 7,22.

Ukázali sme si už biblické texty o tom, že ľudská bytosť je duša (1Moj 2,7) a duša prestáva existovať, keď telo zomrie (Ezech 18,4.20).

Ako je to však so spomínaným „duchom“? Čo sa s ním deje po smrti tela? Mnohí kresťania veria, že duch po smrti neprestáva existovať, a dokonca sa pokúšajú odôvodniť svoj názor citovaním práve verša Koh 12,7. Tento výrok však nenažnačuje, že duch mŕtveho zostáva pri vedomí kdesi v Božej prítomnosti.

Text Kohelet – Kazateľ 12,1–7 napínavo opisuje proces starnutia, ktorý vrcholí smrťou. Verš sedem hovorí o smrti ako o zvrátení procesu stvorenia, o ktorom sa hovorí v 1Moj 2,7. Ako už bolo povedané, v šiesty deň týždňa stvorenia Boh vdýchol do človeka „dych života, a človek sa stal živou dušou“ (1Moj 2,7 Roh). V kontraste s tým Koh 12,7 hovorí, že „prach sa vráti do zeme, tak ako bol, a duch sa vráti k Bohu, ktorý ho dal“. Takže dych života, ktorý Boh vdýchol do Adamových nozdier a ktorý dal aj všetkým ostatným ľudským bytosťam, sa vracia k Bohu. Inými slovami, jednoducho do nich a cez ne prestane prúdiť. Mali by sme mať na pamäti, že verš Koh 12,7 opisuje proces umierania všetkých ľudských bytostí a robí to bez rozlišovania medzi spravodlivými a nespravodlivými. Ak údajní duchovia všetkých, ktorí zomierajú, prežívajú ako vedomé entity v prítomnosti Boha, sú potom aj duchovia zlých s Bohom? Táto myšlienka nie je v súlade s celkovým učením Písma. Pretože ten istý proces umierania sa deje s ľuďmi aj so zvieratami (Koh 3,19.20), smrť nie je nič iné, ako koniec ich existencie ako živých bytostí. Ako povedal žalmista: „Keď skrývaš tvár, preľaknú sa; keď ich zbavuješ dychu, hynú, vracajú sa do prachu.“ (Žalm 104,29)

APLIKÁCIA

- Často hovoríme, že smrť je len súčasťou života. Prečo je takéto tvrdenie nesprávne? Smrť je opakom života, nepriateľom života. V čom teda spočíva nádej vyjadrená vo verši 1Kor 15,26: „Ako posledný nepriateľ bude zničená smrť.“ ?

„MŔTVI NIČ NEVEDIA“

¹¹Prečože som sa nenarodil mŕtvy, nezahynul som, len čo som vyšiel z lona matky? ¹²Prečo ma vzali na kolená a načo ma nadávali prsia? ¹³Ved' teraz by som nerušené ležal, spal a odpočíval... (Jób 3,11–13)

Mŕtvi nebudú chváliť Hospodina, nikto z tých, čo zostupujú do hrobového ticha... (Ž 115,17)

Keď vyjde z nich duch, vrátia sa do zeme, v ten deň padnú ich plány. (Ž 146,4)

⁵Živi vedia, že zomrú, ale mŕtvi nevedia nič. Niet pre nich viac odmeny, lebo ich pamiatka je zabudnutá. ... ¹⁰Všetko, čo tvoja ruka nájde k práci, urob podľa svojej sily, lebo niet práce ani uvažovania, ani poznania a múdrosti v podsvetí, do ktorého ideš. (Koh 9,5.10)

Čo hovoria úvodné texty dnešnej lekcie o stave človeka po smrti?

Jób 3,11–13

Žalm 115,17

Žalm 146,4

Kohelet – Kazateľ 9,5.10

OSOBNÉ
ŠTÚDIUM

Niektoré biblické komentáre tvrdia, že tieto pasáže, napísané poetickým jazykom, nemožno použiť na definovanie stavu človeka počas smrti. Je pravda, že poézia môže byť niekedy nejasná či nejednoznačná, ale v tomto prípade to tak nie je. Jazyk týchto veršov je jasný a ich koncept je v úplnom súlade s celkovým učením Starej zmluvy o tejto téme.

V 3. kapitole knihy Jób patriarcha zavrhuje svoje vlastné narodenie. Príčinou takéhoto postoja je utrpenie, ktorému je vystavený. (Uprostred neznesiteľného utrpenia napadne takáto myšlienka mnohým z nás.) Jób si uvedomuje, že keby zomrel pri svojom narodení, zostal by spať a odpočívať (Jób 3,11.13). Žalm 115 definuje miesto, kde sa nachádzajú mŕtvi, ako miesto ticha, pretože „mŕtvi nebudú chváliť Hospodina“ (Ž 115,17). Toto určite neznie ako predstava, že verní (a vďační) mŕtvi sú v nebi a chvália Boha.

Podľa Žalmu 146 duševné aktivity jednotlivca smrťou zanikajú. Ide o dokonale biblický opis toho, čo sa deje po smrti.

A Kohelet – Kazateľ 9 dodáva, že „mŕtvi nevedia nič“ a že v hrobe „niet práce ani uvažovania, ani poznania a múdrosti“ (Koh 9,5.10). Tieto výroky potvrdzujú biblické učenie, že mŕtvi nevedia nič.

Biblické učenie o nevedomí po smrti by v kresťanoch nemalo vyvolávať paniku. Po prvé, na tých, ktorí zomrú nespasení, nečaká žiadne večné horiace peklo ani dočasný očistec. Po druhé, na tých, ktorí zomrú v Kristovi, čaká úžasná odmena. „Pre veriaceho smrť nie je podstatná. Kristus o nej hovorí ako o nepatrnom okamihu. *Kto zachová moje slovo, neuvidí smrti naveky.* (Jn 8,51.52) Pre kresťana je smrť len spánkom, chvíľou ticha a tmy. Život je skrytý s Kristom v Bohu a *keď sa zjaví Kristus, váš život, vtedy sa aj vy zjavíte s ním v sláve* (Kol 3,4).“ (DA 787; TV550)

- **Uvažuj o tých, čo zomreli v Kristovi. Vydýchli naposledy a či už sú v hrobe tisíc rokov, desať mesiacov alebo jeden deň, je to pre nich úplne rovnaké. Prvé, čo uvidia po svojom vzkriesení, bude návrat Krista. Čo by si povedal na tvrdenie, že mŕtvi sú na tom lepšie ako živí?**

APLIKÁCIA

ODPOČINOK S PREDKAMI

Abrahám zomrel v úctyhodnej starobe, v pokročilom veku, sýty života a bol pripojený k svojmu ľudu. (1Moj 25,8)

Keď nadíde tvoj čas a ty sa pripojiš k tvojim predkom, vzbudím ti potomka, čo vzíde z teba, a upevním jeho kráľovskú moc. (2Sam 7,12)

Potom sa Dávid uložil k svojim predkom a pochovali ho v Dávidovom meste. (1Krľ 2,10)

Keď sa Acháb uložil k svojim predkom, stal sa po ňom kráľom jeho syn Achazja. (2Krľ 22,40)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Uvažuj o úvodných textoch. Aký ďalší pohľad na smrť prinášajú?

1Moj 25,8

2Sam 7,12

1Krľ 2,10

1Krľ 22,40

Stará zmluva vyjadruje myšlienky smrti a pohrebu rôznymi spôsobmi. Jedným z nich je predstava, že mŕtvi sa pripájajú k svojmu ľudu. O Abrahámovi sa napríklad hovorí, že sa „pripojil k svojmu ľudu“ (1Moj 25,8). Aj Áron a Mojžiš boli pripojení k svojmu ľudu (5Moj 32,50).

Preštuduj si nasledovné texty. Čo sa z nich dozvedáme? Kam sa odobrali dobrí aj zlí králi?

2Krľ 24,6

2Krn 32,33

Smrť môžeme opísať aj tak, že zosnulý odpočíva so svojimi predchodcami. O smrti kráľa Dávida čítame, že „sa uložil k svojim predkom a pochovali ho v Dávidovom meste“ (1Krľ 2,10). Podobné vyjadrenia zaznievajú aj pri ďalších hebrejských kráľoch, verných aj neverných.

Môžeme identifikovať aspoň tri aspekty „odpočívania s predchodcami“. Jedným z nich je myšlienka, že skôr či neskôr príde čas, keď si budeme musieť oddýchnuť od utrpenia a únavnej práce. Ďalšou myšlienkou je, že nie sme prví ani jediní, kto kráča po tejto nelákavej ceste, pretože naši predkovia nás už predišli. Tretia myšlienka poukazuje na to, že tým, že sme pochovaní blízko nich, zostávame s nimi aj počas nevedomia smrti. Niektorým moderným individualistickým kultúram to nemusí dávať veľký zmysel, ale v staroveku to malo veľký význam.

Tí, ktorí zomierajú v Kristovi, môžu byť síce pochovaní v blízkosti svojich mŕtvych zosnulých, ale aj tak medzi nimi neprebíha žiadna komunikácia. Zostanú v nevedomí až do onoho slávneho dňa, keď sa prebudia z hlbokého spánku, aby sa opäť pripojili k svojim milovaným, ktorí zomreli v Kristovi.

APLIKÁCIA

- Predstavte si, aké by to bolo, keby boli mŕtvi skutočne pri vedomí a mohli vidieť, aký je život „tu dole“, akému utrpeniu a akej bolesti sú vystavení ich blízki. Ako vnímaš skutočnosť, že mŕtvi spia a nič nevedia? Je to pre teba úľava a povzbudenie, alebo ťa to naplňa zármutkom a beznádejou?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Veľký spor vekov* si prečítajte kapitolu „Tajomstvo nesmrteľnosti“ (GC 531–550; VSV 383–396).

Ak vás niekedy operovali pri úplnej anestézii, môžete mať približnú predstavu o tom, aké to musí byť pre mŕtvych. Aj keď ste v anestézii, váš mozog stále funguje. Predstavte si, aké je to pre mŕtvych, keď sa úplne zastavia všetky funkcie ich mozgu. Ich skúsenosťou so smrťou je teda zavretie očí a pokiaľ ide o každého mŕtveho, ktorý kedy žil, to ďalšie, čo budú vedieť, je druhý príchod Ježiša, alebo Jeho návrat po miléniu (pozri Zj 20,7–15). Dovtedy všetci mŕtvi, spravodliví aj bezbožní, odpočívajú a smrť sa im bude zdať ako okamih. Pre nás, ktorí zostávame nažive, sa zdá, že smrť trvá dlho. Živým sa to tak javiť môže, ale pre mŕtvych je smrť len krátkou chvíľou.

„Keby to bola pravda, že duše všetkých ľudí odchádzajú pri smrti do neba, potom by sme si mohli radšej priať smrť ako život. Takáto (388) viera môže niektorých ľudí do viesť k tomu, že si život ukončia sami. Keď doľahnú na nich starosti, ťažkosti a sklamania, zdá sa im výhodnejšie ukončiť tento život a odísť do večnej blaženosti.“ (GC 539; VSV 388.389)

„Nikde v Písme sa nenájde tvrdenie, že spravodliví dostávajú odmenu a bezbožní sú potrestaní okamžite po smrti. Patriarchovia a proroci nič také neznamenali. Kristus a jeho apoštolovia nič podobné nepovedali. Biblia jasne učí, že mŕtvi neodchádzajú hneď do neba, ale že spia až do vzkriesenia (1Tes 4,14; Jób 14,10–12).“ (GC 550; VSV 396)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Ako nám biblický pohľad na človeka, ktorý má vedomie len ako celistvá, nerozdelená osoba, pomáha lepšie pochopiť podstatu smrti?
2. Svet ovládla teória prirodzenej nesmrteľnosti duše so všetkými jej nespočetnými dôsledkami. Prečo je potom naše posolstvo o stave mŕtvych také kľúčové? Prečo, dokonca aj medzi kresťanmi, nachádzame taký silný odpor k tomu, čo je vo svojej podstate nádhernou pravdou?
3. Prečo nás biblické pochopenie stavu mŕtvych môže ochrániť pred tým, čo sa nám môže „zjaviť“ pred očami? Prečo nemôžeme vždy dôverovať tomu, čo vidíme, najmä ak to, čo vidíme alebo si myslíme, že vidíme, je duch mŕtveho príbuzného, ako niektorí tvrdili, že ho videli?

Týždeň od 16. do 22. októbra

STAROZMLUVNÁ NÁDEJ

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Jób 19,25–27; 1Tim. 6,16; Žalm 49; Žalm 71; Iz 26,14.19; Daniel 12

ÚVODNÝ TEXT

¹⁷Vo viere Abrahám obetoval Izáka, keď bol skúšaný, a jednorodeného pri-nášal ako obeť ten, ktorý dostal prislúbenia ¹⁸a ktorému bolo povedané: Po Izákovi sa bude volať tvoje potomstvo. ¹⁹Usudzoval totiž, že Boh má moc vzkriesiť aj mŕtvych. Preto dostal Izáka naspäť aj ako predobraz vzkriesenia. (Heb 11,17–19)

Starozmluvná nádej nie je založená na antických filozofických myšlienkach o prirodzenej nesmrteľnosti duše, ale na biblickom učení o konečnom vzkriesení z mŕtvych.

Ako by však bolo možné znova priviesť k životu už neexistujúce ľudské telo, ktoré sa rozložilo, bolo spopolnené alebo inak zničené? Ako môže niekto, kto bol napríklad stáročia mŕtvy, znovu získať svoju identitu?

Tieto otázky nás vedú k zamysleniu nad tajomstvom života. Žijeme a užívame si život, ktorý nám Boh každý deň obnovuje vo svojej milosti. Aj bez toho, aby sme dokonale rozumeli nadprirodzenému pôvodu života, z Písma vieme, že na počiatku Boh priviedol život k existencii z neživota mocou svojho Slova (Genezis 1; Ž 33,6.9). Ak teda na počiatku Boh stvoril život na zemi z ničoho (latinsky *ex nihilo*), prečo by sme mali pochybovať o jeho schopnosti znovu vytvoriť ľudský život a obnoviť jeho pôvodnú identitu?

OSNOVA LEKCIE

Tento týždeň sa zamyslíme nad tým, ako sa v starozmluvných časoch rozvi-nula predstava o konečnom vzkriesení, s osobitným zameraním na výroky Jóba, niektorých žalmistov a prorokov Izaiáša a Daniela.

- Jób 19,25–27: Jóbova nádej na vzkriesenie (nedeľa)
- Ž 49,6–16; 71,17–22: Nádej na vzkriesenie v Žalmoch (pondelok, utorok)
- Iz 26,14.19: Izaiášova nádej na vzkriesenie (streda)
- Dan 12,1–3: Danielova nádej na vzkriesenie (štvrtok)

„UVIDÍM BOHA“

²⁵Ja viem, že môj Vykupiteľ žije a nakoniec sa postaví nad prachom! ²⁶Aj potom, keď moja koža bude takto zodratá, zo svojho tela uvidím Boha, ²⁷svojimi očami ho pri sebe uvidím – nie niekto cudzí. Moje vnútro už hynie túžbou. (Jób 19,25–27)

Boha nikto nikdy nevidel. Jednorodený Boží, ktorý je v lone Otca, nám ho zjavil. (Jn 1,18)

¹⁵Blahoslavený a jediný Panovník, Kráľ kralujúcich a Pán panujúcich, ¹⁶on, ktorý jediný má nesmrteľnosť a prebýva v neprístupnom svetle, ktorého nikto z ľudí nevidel a ani nemôže vidieť. Jemu česť a večná moc. Amen. (1Tim 6,15.16)

Uvažuj o úvodných veršoch (Jób 19,25–27; Jn 1,18 a 1Tim 6,16). Kedy a za akých okolností Jób očakával, že „uvidí Boha“?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Život nie je fér. Uvedomujeme si to najmä vtedy, keď vidíme „dobrých“ trpieť a „nespravodlivých“ prosperovať (pozri Ž 73,12–17, Mal 3,14–18). Jób bol „bezučinný a priamy“ a „bál sa Boha a stránil sa zlého“ (Jób 1,1). Napriek tomu Boh dovolil satanovi, aby Jóba tragicky sužoval. Telesne bolo jeho telo poznačené bolestivou chorobou (Jób 2,1–8). Materiálne stratil veľkú časť svojho dobytku a majetku (Jób 1,13–17). Vo svojej domácnosti prišiel o sluhov, a dokonca aj svoje vlastné deti (Jób 1,16.18). Okrem toho bol obklopený priateľmi, ktorí sa ho v snahe zachrániť snažili priviesť k pokániu vyjadrujúc myšlienku, že je nekajúcim hriešnikom, ktorý si svoje utrpenie zaslúži (Jób 4,1–5.27; Jób 8,1–22, Jób 11,1–20 atď.). Dokonca aj jeho manželka povedala: „Čo sa ešte stále pridížaš svojej bezúchonnosti? Rúhaj sa Bohu a zomri!“ (Jób 2,9)

Jób nemohol tušiť, že sa dostal do centra obrovského kozmického zápasu medzi Bohom a satanom. Sužovaný zápasmi a utrpením ľutoval, že sa vôbec narodil (Jób 3,1–26). Jeho bezpodmienečná vernosť Bohu je dobre vyjadrená slovami: „Hľa, i keby ma zabil, budem dúfať v neho.“ (Jób 13,15; Roh). Aj keď mal pocit, že jeho život sa rýchlo blíži k záveru, držal sa uistenia, že smrť nebude mať posledné slovo. So silným presvedčením povedal, že hoci zomrie, jeho Vykupiteľ sa jedného dňa postaví nad jeho prachom a on, Jób, uvidí na vlastné oči Boha (Jób 19,25–27). „Toto je jasná odvolávka na vzkriesenie.“ (3BC 549)

Aká nádherná nádej napriek tragédii! Uprostred choroby a bolesti, postihnutý ekonomickým kolapsom a emocionálnym zrútením a zahrnutý výčitkami okolia, Jób dokázal v dialke tušiť a očakávať deň, keď vstane z mŕtvych a uvidí svojho milovaného Vykupiteľa. Jóbov výrok o vzkriesení bol naplnený tým istým uistením, aké o stáročia neskôr povedala Marta Ježišovi: „Viem, že [Lazár] vstane pri vzkriesení v posledný deň.“ (Jn 11,24) Podobne ako Marta, aj Jób sa vierou držal tohto zaslúbenia. Na rozdiel od Jóba, Marta mohla už čoskoro nadobudnúť silné empirické dôkazy o svojej viere.

- Ako sa môžeš naučiť dôverovať Bohu aj uprostred krutej nespravodlivosti života?

APLIKÁCIA

Z MOCI HROBU

⁶Prečo sa mám báť v zlých dňoch, keď ma tiesni zločinnosť záškodníkov, ⁷ktorí sa spoliehajú na svoj majetok a vystatujú sa veľkým bohatstvom? ⁸Nikto nemôže vykúpiť ani brata, ani za seba dať Bohu cenu zmierenia, ⁹lebo prívelké je výkupné za život. Navždy sa musí zriecť toho, ¹⁰že bude žiť naveky a že nikdy neuzrie hrob. ¹¹Ved' vidí, že zomierajú múdri, hynie blázon i nerozumný a svoje bohatstvo nechávajú iným. ¹²Navždy majú v hrobe svoj domov a príbytok z rodu na rod, hoci pozemky pomenovali svojím menom. ¹³Človek si v blahobyte ani neodpočinie, je ako zviera, ktoré hynie. ¹⁴Taký je úděl tých, čo si nerozvážne dôverujú, aj ich nasledovníkov, čo schvaľujú ich reči. – Sela – ¹⁵Rútia sa do podsvetia ako ovce, smrť im bude pastierom. Zostúpia priamo do hrobu, ich podoba sa rozplynie v podsvetí, zostanú bez svojich príbytkov. ¹⁶Mňa však vykúpi Boh, vytrhne ma z moci podsvetia. (Ž 49,6–16)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si Žalm 49. Čo dávalo žalmistovi istotu konečného vzkriesenia (Ž 49,16)? V čom sa líšil jeho pohľad od tých, ktorí zomreli bez tejto istoty (Ž 49,6–15)?

Žalm 49 hovorí o falošnej dôvere hlupákov, „ktorí sa spoliehajú na svoj majetok a vystatujú sa veľkým bohatstvom“ (Ž 49,7) a sami sebe žehnajú (Ž 49,19). Správajú sa, akoby ich domy a ich vlastná sláva trvali naveky (Ž 49,12.18).

Sú to však blázni, ktorí zabúdajú, že ich česť sa vytráca a že zahynú ako zver (Ž 49,13). „Rútia sa do podsvetia ako ovce, smrť im bude pastierom. Zostúpia priamo do hrobu, ich podoba sa rozplynie v podsvetí, zostanú bez svojich príbytkov.“ (Ž 49,15)

Ide o podobnú myšlienku, ako už storočia predtým vyslovil Jób: „Nahý som vyšiel zo života matky a nahý sa ta vrátim.“ (Jób 1,21; pozri aj 1Tim 6,7) Žalmista ukazuje, že blázni aj múdri zomierajú a „svoje bohatstvo prenechávajú iným“ (Ž 49,11).

Je však medzi nimi zásadný rozdiel. Na jednej strane sú blázni, ktorí zahynú, hoci sa snažia nájsť istotu v pominuteľnom bohatstve a márných úspechoch. V protiklade k nim stoja múdri, ktorí sa vierou pozerajú za dejiny utrpenia a väzenie hrobu. Vidia slávnú odmenu, ktorú im Boh pripravil (1Pt 1,4). Takýto pohľad na budúcnosť viedol žalmistu k výroku: „Mňa však vykúpi Boh, vytrhne ma z moci podsvetia.“ (Ž 49,16)

V súlade s nádejou Starej zmluvy tento výrok nenaznačuje, že v čase žalmistovej smrti by jeho duša okamžite odletela do neba. Žalmista len hovorí, že nezostane navždy v hrobe. Príde čas, keď ho Boh vytrhne zo smrti a vezme do nebeských príbytkov.

Tento text opäť vyzdvihuje istotu budúceho vzkriesenia, ktorá prináša nádej, uistenie a zmysel súčasnej existencie. Takže múdri dostanú slávnú večnú odmenu, ktorá je oveľa väčšia, než akú by si mohli nadobudnúť blázni počas svojho krátkeho života.

APLIKÁCIA

■ V čom sa prejavuje bláznovstvo tých, ktorí veria vo svoje bohatstvo a úspechy? Ako ťa môže pohľad upretý na kríž uchrániť, aby si sa nedopustil rovnakej chyby ako oni?

„Z HLBÍN ZEME“

¹⁷Bože, učil si ma od mladosti a ja dosiaľ hlásam tvoje obdivuhodné skutky. ¹⁸Ani keď zostarnem a zošediviem, neopúšťaj ma, Bože, kým neoboznámim s tvojím mocným ramenom všetky budúce pokolenia. ¹⁹Tvoja moc a tvoja spravodlivosť, Bože, siahajú k výšinám. Vykonal si veľké veci, Bože, kto sa ti vyrovná? ²⁰Dal si mi okúsiť mnohé súženia a biedy, no znova ma oživíš a vyvedieš z hlbín zeme. ²¹Zveladiš moju dôstojnosť a znova ma potešíš. ²²Aj ja ti budem ďakovať hrou na harfe za tvoju vernosť, môj Bože. Ospevovať ťa budem pri citare, Svätý Izraela! (Ž 71,17–22)

Prečítajte si Žalm 71. Čo vyplýva z textu, keď žalmista o Bohu hovorí: „znova ma oživíš a vyvedieš z hlbín zeme“ (Ž 71,20)?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

V Žalme 49 sme našli dojímavé vyjadrenie nádeje na vzkriesenie, na rozdiel od falošných istôt bláznov, ktorí sa spoliehajú na svoje bohatstvo. V Žalme 71 hľadá žalmista istotu a nádej u Boha v situácii, keď je obklopený nepriateľmi a falošnými žalobcami, ktorí hovoria, že Boh ho opustil (Ž 71,10.11).

Uprostred skúšok nachádza žalmista útechu a istotu v spomienkach na to, ako sa oňho Boh staral v minulosti. Uvedomuje si, že Boh ho chránil od narodenia (Ž 71,6). Potom vyznáva, že Hospodin bol jeho Učiteľom (Ž 71,17).

S istotou, že Boh bol jeho skalou a pevnosťou, prosí: „Buď mi skalným útočiskom, kam smiem kedykoľvek prísť.“ (Ž 71,3) „Nezavrhuaj ma v čase staroby, keď mi ubúda síl, neopúšťaj ma!“ (Ž 71,9) „Bože, nevzdaluj sa odo mňa! Môj Bože, ponáhľaj sa mi pomôcť!“ (Ž 71,12) A potom dodáva: „Dal si mi okúsiť mnohé súženia a biedy, no znova ma oživíš a vyvedieš z hlbín zeme.“ (Ž 71,20)

Výraz „z hlbín zeme“ môžeme doslovne chápať ako zmienku o budúcom telesnom vzkriesení žalmistu. Zdá sa však, že kontext uprednostňuje metaforický opis žalmistovho stavu hlbokkej depresie, ako keby ho pohltila zem (porovnaj so Ž 88,7 a Ž 130,1.2). Mohli by sme teda povedať, že „ide predovšetkým o obraznú reč s náznakmi telesného vzkriesenia“ (Andrews Study Bible, Ž 71,20).

Je dôležité pochopiť, že bez ohľadu na to, v akej sme situácii, Boh je tu a stará sa o nás. A napokon, naša nádej nespočíva v tomto živote, ale v živote, ktorý príde – vo večnom živote, ktorý máme v Ježišovi po našom vzkriesení pri Jeho návrate.

- Každý z nás prežil ťažké chvíle, naplnené trápením a bolesťou. Ako ti pohľad upretý na Božiu pomoc v minulosti môže pomôcť naďalej mu dôverovať – a to aj vtedy, keď sa ti Boh zdá príliš vzdialený?

APLIKÁCIA

„TVOJI MŔTVI BUDÚ ŽIŤ“

¹⁴Zosnutí neožijú, tiene mŕtvych nepovstanú; potrestal si ich a vyhubil, vymazal si každú spomienku na nich. ... ¹⁹Tvoji mŕtvi budú žiť, ich telá vstanú. Prebudte sa a plesajte, vy, čo ležíte v prachu! Veď tvoja rosa je rosou svetla a zem vydá tiene mŕtvych. (Iz 26,14.19)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Porovnaj verše z úvodného textu. Aký je rozdiel medzi tými, ktorí zahynú naveky (Iz 26,14; pozri aj Mal 3,19) a tými, ktorí dostanú večný život (Iz 26,19)?

Kniha Izaiáš predstavuje kontrast medzi Božím majestádom a našou ľudskou krehkosťou (pozri Izaiáš 40). Hoci sme ako tráva, ktorá uschne a kvet, ktorý zvädne, Božie slovo zostáva naveky (Iz 40,6–8). Napriek našej ľudskej hriešnosti je však Božia spásna milosť dostupná všetkým ľudským bytostiam a stáva sa účinnou dokonca aj pre pohanov, ktorí prijímú Jeho zmluvu (Izaiáš 56).

Oproti textom, ktorým sme sa doteraz venovali, je v knihe Izaiáš téma nádeje na vzkriesenie výrazne rozšírená. Kým predchádzajúce biblické zmienky o vzkriesení boli vyjadrené skôr z pohľadu jednotlivca (Jób 19,25–27, Ž 49,16, Ž 71,20), u proroka Izaiáša môžeme vnímať, že vzkriesenie sa týka jednotlivca, aj zmluvného spoločenstva veriacich (Iz 26,19).

Izaiáš 26 dáva do protikladu rozdielne osudy hriešnych a spravodlivých. Na jednej strane sa ocitajú bezbožníci, ktorí zomierajú bez nádeje, že budú raz znovu privedení k životu (okrem udalostí spojených s takzvanou „druhou smrťou“/pozri Zj 21,8/). Budú úplne zničení a zanikne každá spomienka na nich (Iz 26,14). Táto pasáž podčiarkuje učenie, že neexistujú žiadne duše či duchovia, čo by po smrti zostali nažive. Keď Hospodin hovoril o konečnom zničení bezbožných, ktoré príde neskôr, na inom mieste uviedol, že bezbožní budú úplne spálení a nezanechá im „ani koreň, ani vetvu“ (Mal 3,19).

Na druhej strane budú spravodliví mŕtvi vzkriesení zo smrti, aby dostali svoju požehnanú odmenu. Izaiáš zdôrazňuje, že Pán, Hospodin, „navždy pohltí smrť“ a „zotrie slzu z každej tváre“ (Iz 25,8). Aj úvodný text Iz 26,19 vyjadruje radostnú nádej na vzkriesenie. Všetci vzkriesení spravodliví sa zúčastnia na radostnej hostine, ktorú Hospodin pripraví pre všetkých ľudí (Iz 25,6). Konečné vzkriesenie spojí všetkých spravodlivých zo všetkých vekov, vrátane našich milovaných, ktorí už zomreli v Kristovi.

APLIKÁCIA ■ Predstav si, že by sme nemali žiadnu nádej, žiadnu istotu, žiadny dôvod myslieť si, že naša smrť je pre nás niečím iným než koncom všetkého. A čo je ešte horšie, každý, kto nás poznal, by sa tiež pomínul a čoskoro by to vyzeralo, akoby sme nikdy neexistovali a náš život nemal žiadny zmysel. Ako takýto osud kontrastuje s nádejou, ktorú máme?

„TÍ, ČO SPIA V PRACHU“

¹V tom čase povstane veľké knieža, Michael, ochranca synov tvojho ľudu. Nastane čas súzenia, akého nebolo od začiatku národa až doteraz. V tom čase však bude zachránený tvoj ľud i každý, kto sa nájde zapísaný v knihe. ²Mnohí z tých, čo spia v prachu zeme, sa zobudia: jedni pre večný život, ale druhí na večné zavrnutie a hanbu. ³Múdri sa budú skviať ako jas oblohy a tí, čo mnohých privedú k spravodlivosti, budú ako hviezdy na večné veky. (Dan 12,1–3)

V šiestej lekcii sa budeme venovať novozmluvným textom súvisiacim so vzkriesením. Nová zmluva venuje téme vzkriesenia veľký priestor. Ukázali sme si však už, že myšlienka vzkriesenia sa objavuje aj v Starej zmluve. Starozmluvné texty ukazujú, že už vtedy ľudia poznali nádej na konečné vzkriesenie. Marta, ktorá žila v Ježišovom čase, už túto nádej mala (Jn 11,24). Niet pochýb o tom, že aj vtedy Židia mali povedomie o vzkriesení v čase konca, aj keď nie všetci tomu verili (pozri Sk 23,8).

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Prečítajte si text Daniel 12. Aká nádej na vzkriesenie sa nachádza v spisoch tohto veľkého proroka?

Daniel 12,1 poukazuje na Michaela, „veľké knieža“, o ktorého totožnosti sa mnoho diskutovalo. Pretože každé z veľkých videní v knihe Daniel vrcholí manifestáciou Krista a Jeho kráľovstva, to isté by malo platiť aj v súvislosti s touto konkrétnou pasážou. V knihe Daniel nachádzame rôzne narážky na tú istú Bytosť: „knieža zástupov“ (Dan 8,11), „knieža kniežat“ (Dan 8,25), „pomazané knieža“ (Dan 9,25) a napokon „Michael, veľké knieža“ (Dan 12,1). Aj Michaela by sme preto mali vnímať ako Krista.

Doteraz zmienené starozmluvné texty (Jób 19,25–27, Ž 49,16, Ž 71,20, Iz 26,19) hovorili o vzkriesení spravodlivých. Daniel 12 však hovorí nielen o vzkriesení spravodlivých, ale aj nespravodlivých. Keď Michael vstane: „Mnohí z tých, čo spia v prachu zeme, sa zobudia: jedni pre večný život, ale druhí na večné zavrnutie a hanbu.“ (Dan 12,2)

Tento verš je možné vnímať ako správu o zvláštnom vzkriesení určitej skupiny ľudí, verných aj neverných, ktoré sa uskutoční pri Kristovom návrate.

„Pootvárajú sa hroby a mnohí z tých, čo spia v prachu zeme, sa prebudia, jedni na večný život, druhí na hanbu a večné zavrnutie (Dan 12,2). Tí, čo zomreli vo viere v posolstvo tretieho anjela, vyjdú z hrobov oslávení, aby počuli Božiu zmluvu pokoja spolu s tými, ktorí zachovávali Boží zákon. Vstanú aj tí, čo ho prebodli (Zj 1,7), ktorí sa vysmievali jeho smrteľnému zápasu a zosmiešňovali ho. Vzkriesení budú aj tí najtvrdší odporcovia jeho pravdy a jeho ľudu, aby ho uvideli v sláve a aby boli svedkami odmeny, ktorú dostanú verní a poslušní.“ (GC 637; VSV 457)

- **Ktoré starozmluvné texty sú pre teba najväčším zaslúbením o vzkriesení? Prečo?**

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Proroci a králi* si prečítajte kapitolu „Obraz budúcej slávy“ (PP 722–733; PP /sk/ 383–390).

Moderná veda učí, že všetka hmota sa skladá z atómov, zložených z dvoch menších častíc, kvarkov a leptónov, o ktorých sa predpokladá, že sú stavebnými kameňmi celej fyzickej reality. Ak teda v jadre fyzického sveta sú kvarky a leptóny, nemohol by Boh, ktorý tento svet nielen stvoril a udržiava, jednoducho prekonfigurovať kvarky a leptóny, keď príde čas nás vzkriesiť? Ateista Bertrand Russell sa vysmieval vzkrieseniu a pýtal sa, čo sa stane s tými, ktorých zjedli kanibali, pretože ich telá sú teraz súčasťou kanibalov, a teda kto dostane čo pri vzkriesení? Predpokladajme však, že Hospodin jednoducho chytil kvarky a leptóny, základné stavebné kamene existencie, a na základe informácií, ktoré má o každom z nás, nás z týchto kvarkov a leptónov znova stvorí. Nepotrebuje pôvodné častice, ktoré boli našou súčasťou. Nech to robí akokoľvek, Boh, ktorý stvoril vesmír, nás môže znova stvoriť, čo sľubuje urobiť pri vzkriesení mŕtvych. „Darca života pri prvom vzkriesení povolá svoje vykúpené vlastníctvo a až do víťaznej hodiny, keď zaznie posledné trúbenie a obrovské vojsko príde k večnému víťazstvu, bude každý spiaci svätý držaný v bezpečí a bude strážený ako vzácny klenot, ktorého Boh pozná po mene. Mocou Spasiteľa, ktorá v nich prebývala, kým žili, a pretože mali účasť na božskej prirodzenosti, budú vzkriesení z mŕtvych.“ (4BC 1143)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Odhaduje sa, že existujú dva bilióny galaxií, z ktorých každá pozostáva zo stoviek miliárd hviezd. Niektoré z týchto hviezd majú planéty, ktoré okolo nich obiehajú, rovnako ako planéty v našej slnečnej sústave obiehajú okolo Slnka. Zamyslite sa nad neuveriteľnou mocou Boha, ktorý nielenže stvoril všetky tieto hviezdy, ale ich aj udržiava a pozná po mene (Ž 147,4). Hoci táto úžasná realita nie je dôkazom, že ten istý Boh môže alebo bude kriesiť mŕtvych, môže nám odhaliť, že niečo také ako vzkriesenie určite nie je nad jeho sily. Prečo?
2. Text Hebrejom 11 zdôrazňuje vernosť a očakávania mnohých „hrdinov viery“ staroveku. Ako môže táto kapitola obohatiť naše chápanie nádeje, ktorú mali postavy v Starej zmluve ešte pred Ježišovým vzkriesením?

VZKRIESENIE PRED KRÍŽOM

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Júda 1,9; Lk 9,28–36; 1Krľ 17,8–24; Lk 7,11–17; Mk 5,35–43; Jn 11,1–44

ÚVODNÝ TEXT

²⁵Ježiš jej povedal: „Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, aj keď zomrie, bude žiť. ²⁶Nik neumrie naveky, kto žije a verí vo mňa. Veríš tomu?“ (Jn 11,25.26)

Starozmluvné zmienky o vzkriesení, na ktoré sme sa doteraz sústredili, boli väčšinou založené na osobných očakávaniach (Jób 19,25–27, Heb 11,17–19, Ž 49,16, Ž 71,20) a na zaslúbeniach týkajúcich sa budúcnosti (Dan 12,1.2.13). Existujú však aj inšpirované záznamy o prípadoch, keď ľudia skutočne vstali z mŕtvych.

Prvé vzkriesenie sa týka Mojžiša (Júda 9, Lukáš 9,28–36). Počas izraelského kráľovstva bol zasa vzkriesený syn vdovy zo Sarepty (1Krľ 17,8–24) a tiež syn Šunémčanky (2Krľ 4,18–37). Kristus počas svojej pozemskej služby vzkriesil syna vdovy z Naim (Lk 7,11–17), Jairovu dcéru (Lk 8,40–56 Mk 5,21–43) a napokon Lazára (Ján 11). Okrem Mojžiša boli všetci títo ľudia vzkriesení ako smrteľníci, ktorí napokon znova zomreli. Aj tieto prípady potvrdzujú biblické učenie o nevedomom stave mŕtvych (Jób 3,11–13; Ž 115,17; Ž 146,4; Koh 9,5.10). V žiadnom z týchto záznamov, ani v nijakom inom biblickom príbehu o vzkriesení nenachádzame zmienku o údajnom zážitku z posmrtného života.

OSNOVA LEKCIE

Tento týždeň sa budeme bližšie zamýšľať nad vzkrieseniami, ktoré sa udiali pred Kristovou smrťou a jeho slávnym vzkriesením.

- Júda 1,9; Lk 9,28–36: Vzkriesenie Mojžiša (nedeľa)
- 1Krľ 17,20–24; 2Krľ 4,32–35: Vzkriesenie prostredníctvom Eliáša a Elizea (pondelok)
- Lk 7,11–17: Vzkriesenie syna vdovy z Naimu (utorok)
- Mk 5,21–24.35–43: Vzkriesenie Jairovej dcéry (streda)
- Jn 11,23–27: Vzkriesenie Lazára (štvrtok)

VZKRIESENIE MOJŽIŠA

Veď archanjel Michal, keď sa prel v hádke s diablom o Mojžišovo telo, neodvážil sa vyniesť nad ním rúhavý súd, iba čo povedal: „Nech ťa Pán potrestá!“ (Júda 1,9)

²⁸Asi osem dní po týchto slovách [Ježiš] vzal so sebou Petra, Jána a Jakuba a vystúpil na vrch modliť sa. ²⁹Počas modlitby sa jeho tvár zmenila a jeho odev zažiaril belobou ako blesk. ³⁰A hľa, rozprávali sa s ním dvaja muži – Mojžiš a Eliáš, ³¹ktorí sa ukázali v sláve a hovorili o jeho odchode, ktorý sa mal naplniť v Jeruzaleme. ³²Petra a tých, čo boli s ním, premohol hlboký spánok. Keď sa prebudili, videli jeho slávu a tých dvoch mužov, čo tam stáli. ³³A keď už od neho odchádzali, povedal Peter Ježišovi: „Učiteľ, je dobré, že sme tu. Urobme tu tri stany: jeden tebe, jeden Mojžišovi a jeden Eliášovi.“ Nevedel však, čo vraví. ³⁴A kým to hovoril, utvoril sa oblak a zahalil ich. Keď sa ocitli v oblaku, zmocnil sa ich strach. ³⁵Z oblaku zaznel hlas: „Toto je môj vyvolený Syn, jeho počúvajte!“ ³⁶A keď hlas doznel, ostal Ježiš sám. V tých dňoch zachovali mlčanie a nikomu nehovorili o tom, čo videli. (Lk 9,28–36)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Aké dôkazy o telesnom vzkriesení Mojžiša nachádzate v dnešných úvodných textoch (Júda 1,9; Lk 9,28–36)?

Niektorí cirkevní otcovia z Alexandrie tvrdili, že keď Mojžiš zomrel, bolo vidieť dvoch Mojžišov. Jeden mal byť živý v duchu, druhý mŕtvy v tele; jeden Mojžiš vystupujúci do neba s anjelmi, druhý pochovaný v zemi. (Pozri Origenes, *Homílie na Jozuu* 2.1; Klement Alexandrijský, *Strómata* 6.15.) Rozdiel medzi nanebovzatím duše a pohrebom tela môže dávať zmysel tým, ktorí veria v grécky koncept nesmrteľnej duše. Táto myšlienka je však Biblii cudzia. Júda 1,9 potvrdzuje biblické učenie o vzkriesení Mojžišovho tela, pretože spor bol „o Mojžišovo telo“, a nie o domnelú dušu, ktorá by žila.

Z textu 5Moj 34,5–7 sa dozvedáme, že Mojžiš zomrel vo veku stodvadsať rokov a Hospodin ho pochoval na skrytom mieste v údolí v krajine Moáb. Mojžiš však nezostal v hrobe dlho. „Sám Boží Syn a anjeli, ktorí Mojžiša pochovali, zostúpili z neba, aby spiaceho svätého vzkriesili. ... Keď teraz Boží Syn hodlal prvýkrát vrátiť mŕtvemu život a ako knieža života sa so svojimi anjelmi blížil k hrobu, satan chcel bojovať o svoju nadvládu. ... Boží Syn sa neznižil k hádke so satanom. ... Boží Syn všetko prenechal vôli svojho Otca a povedal: *Nech ťa Pán potrestá*. (Júda 1,9) Spasiteľ sa neprel so svojim odporcom, no práve vtedy lámal moc padlého nepriateľa a začal privádzať mŕtvého k životu. Satan nemohol odolať moci Božieho Syna, nemohol zabrániť vzkrieseniu. (357) Tým prišiel o svoju korisť a spravodliví mŕtvi budú vzkriesení.“ (PP 478.479; PP /sk/ 357.358) Jasný dôkaz o Mojžišovom vzkriesení sa nachádza pri Ježišovom premenení. Tam sa Mojžiš zjavil spolu s prorokom Eliášom, ktorý bol premenený bez toho, aby videl smrť (2Krľ 2,1–11). Mojžiš a Eliáš sa dokonca rozprávali s Ježišom (pozri Lk 9,30.31). Mojžišov vzhľad, dôkaz Kristovho prichádzajúceho víťazstva nad hriechom a smrťou, je tu vyobrazený nezameniteľným spôsobom. Boli to Mojžiš a Eliáš, nie ich „duchovia“ (veď napokon Eliáš nezomrel), ktorí sa zjavili Ježišovi na vrchu premenenia.

APLIKÁCIA

■ Mojžiš nemal dovolené vstúpiť do pozemského Kanaánu (5Moj 34,1–4), bol však vzatý do nebeského Kanaánu. Čo sa z tejto skutočnosti dozvedáme o tom, že Boh „pôsobením svojej moci v nás a nad to všetko môže urobiť omnoho viac, ako my prosíme alebo rozumieme“ (Ef 3,20)?

DVA STAROZMLUVNÉ PRÍBEHY VZKRIESENIA

²⁰A [Eliáš] volal k Hospodinovi: „Hospodin, Bože môj, chceš azda i na vdovu, u ktorej som hosťom, uvaliť nešťastie, keď jej usmrcuješ syna?“ ²¹Potom sa tri razy sklonil nad dieťaťom a volal k Hospodinovi: „Hospodin, Bože môj, oživ, prosím, toto dieťa.“ ²²Hospodin vypočul Eliáša, život sa vrátil do dieťaťa a ožilo. ²³Nato vzal Eliáš to dieťa, preniesol ho z hornej miestnosti dnu a odovzdal ho jeho matke. Povedal: „Pozri, tvoj syn žije!“ ²⁴Žena odvetila Eliášovi: „Teraz som spoznala, že si Boží muž a že slovo Hospodina, ktoré zvestuješ, je pravdivé.“ (1Krľ 17,20–24)

³²Keď Elizeus vošiel do domu, chlapec už ležal mŕtvy na lôžku. ³³Vošiel dnu, zatvoril za oboma dvere a modlil sa k Hospodinovi. ³⁴Potom vyšiel hore, pritisol sa k dieťaťu, priložil si ústa na jeho ústa, oči na jeho oči a dlane na jeho dlane. Zostal nad ním sklonený, kým sa telo dieťaťa nezahrialo. ³⁵Pre zmenu chodil sem-tam po dome, vyšiel hore a sklonil sa nad ním. Tu chlapec sedemkrát kýchol a otvoril oči. (2Krľ 4,32–35)

Aké podobnosti a rozdiely vidíte v uvedených príbehoch vzkriesenia?

1Krľ 17,8–24

2Krľ 4,18–37

V Liste Hebrejom 11 čítame, že vierou „ženy dostávali späť svojich mŕtvych vzkriesených“ (Heb 11,35). Tak to bolo aj v našich dnešných príbehoch.

Prvý (1Krľ 17,8–24) sa odohral počas veľkého odpadnutia v Izraeli, ku ktorému došlo pod vplyvom kráľa Achába a jeho pohanskej manželky Izebel (Jezabel). Keď krajinu pustošilo veľké sucho, Boh prikázal Eliášovi, aby išiel do Sarepty, mesta nachádzajúceho sa mimo Izraela. Tam stretol chudobnú fénickú vdovu, ktorá práve chcela uvariť posledné chudobné jedlo pre seba a svojho syna – a potom bola pripravená zomrieť. Ich životy však boli ušetrené zázrakom, ktorý sprostredkoval prorok Eliáš. Ich múka a olej sa neminuli až do skončenia trýznivého sucha. O niečo neskôr jej syn ochorel a zomrel. Matka v zúfalstve prosila Eliáša, ktorý volal k Hospodinovi. „Hospodin vypočul Eliáša, život sa vrátil do dieťaťa a ožilo.“ (1Krľ 17,22)

Druhý príbeh vzkriesenia (2Krľ 4,18–37) sa odohral v Šunéme, malej dedine južne od vrchu Gilboa. Elizeus pomohol chudobnej vdove zaplatiť dlh zázrakom naplnenia mnohých nádob olejom (2Krľ 4,1–7). Neskôr v Šunéme stretol zámožnú vydatú ženu, ktorá nemala deti. Prorok jej povedal, že bude mať syna, a stalo sa tak, ako predpovedal. Dieťa rástlo a bolo zdravé, no jedného dňa ochorelo a zomrelo. Šunémčanka išla na vrch Karmel, aby sa Elizeovi vyžalovala a poprosila ho o pomoc. Elizeus sa vytrvalo modlil k Hospodinovi a dieťa napokon ožilo.

Ženy z uvedených príbehov mali odlišný pôvod, ale rovnakú spasiteľnú vieru. Fénická vdova hostila proroka Eliáša v mimoriadne ťažkých časoch, keď preňho v Izraeli nebolo bezpečné miesto. Šunémčanka a jej manžel postavili pre proroka Elizea izbu, v ktorej mohol bývať pri prechode ich krajom. Keď deti zomreli, ich verné matky sa obrátili na týchto Božích prorokov a napokon sa mohli tešiť z toho, že ich synovia boli vzkriesení.

- Oba zmienené príbehy sú veľkolepé. Mŕtvi môžu byť vzkriesení! V oboch prípadoch však zostáva nevypovedanou skutočnosťou, že mnohí iní nemohli okúsiť silu takéhoto zázraku. Čo by nás mal naučiť tento smutný fakt o tom, aké dôležité je pre našu vieru zaslúbenie vzkriesenia na konci časov?

OSOBNÉ
ŠTÚDIUM

APLIKÁCIA

SYN VDOVY Z NAIMU

¹¹Hneď nato odišiel do mesta, ktoré sa nazývalo Naim. Šli s ním jeho učeníci a veľký zástup ľudí. ¹²Keď sa priblížil k mestskej bráne, práve vynášali mŕtveho. Bol to jediný syn matky, ktorá bola vdova. Sprevádzal ju veľký zástup z mesta. ¹³Keď ju Pán uzrel, prišlo mu jej ľúto. I povedal jej: „Neplač!“ ¹⁴Potom pristúpil k márom a dotkol sa ich. Nosiči zastali a on povedal: „Mládenec, hovorím ti, vstaň!“ ¹⁵Mŕtvy sa posadil a začal hovoriť. Ježiš ho odovzdal matke. ¹⁶Všetkých sa zmocnil strach. Oslavovali Boha slovami: „Veľký prorok povstal medzi nami“ a „Boh navštívil svoj ľud.“ ¹⁷Táto zvesť sa o ňom roznesla po celom Judsku a okolí. (Lk 7,11–17)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Biblia hovorí, že Ježiš „chodil, dobre robil a liečil všetkých diablom utláčaných, pretože Boh bol s ním“ (Sk 10,38). Súčasťou všetkých evanjelií sú správy o tom, ako Ježiš slúžil núdznym a utláčaným. To bol aj dôvod, prečo neskôr mnohí Židia uverili, že Ježiš bol zaslúbený Mesiáš.

„V mnohých obciach nebolo domu, kde by bolo počuť vzdychanie chorých, pretože tade šiel Spasiteľ a uzdravil všetkých trpiacich. Jeho dielo svedčilo o jeho božskom poslaní. V každom jeho skutku sa prejavovala láska, milosrdenstvo, súciti a jeho srdce bolo plné nežného porozumenia. Vzal na seba ľudskú prirodzenosť, aby mohol ľuďom pomôcť. Ani tí najchudobnejší a najponíženejší sa nebáli prísť k nemu. Ba aj deti cítili jeho príťažlivosť.“ (SC 11.12; CK 9)

Aký dôležitý rozdiel môžeme nájsť medzi tým, čo sa stalo v dnešnom príbehu (Lk 7,11–17), v porovnaní s príbehmi o vzkriesení zo včerajška?

Počas svojej služby v Galilei Ježiš uzdravoval chorých a vyháňal démonov. Raz sa spolu so svojimi nasledovníkmi blížili k Naimu, keď v bránach mesta stretli pohrebný sprievod. V otvorenej rakve bol jediný syn vdovy, ktorá srdcervúco plakala. Ježiš, plný súcitu k zarmútenej matke, povedal: „Neplač!“ Ježiš potom vzkriesil jej syna slovami: „Mládenec, hovorím ti, vstaň!“ (Lk 7,14) Ježišova prítomnosť úplne zmenila celý scenár a mnohí ľudia, ktorí boli svedkami zázraku, vedeli nielen to, že sa stalo niečo úžasné, ale že medzi nimi bol aj niekto výnimočný (nazývali ho „veľký prorok“).

V predchádzajúcich dvoch príbehoch obe ženy (fénická vdova aj Šunémčanka) žiadali o pomoc – prorokov, „božích mužov“ – Eliáša a Elizea. Ale vdove z Naimu sa dostalo pomoci bez toho, aby o ňu prosila. Boh sa o nás stará, aj keď ho nevieme žiadať o pomoc alebo sa cítime nehodní. Ježiš videl problém a vysporiadal sa s ním. Dá sa povedať, že tento prístup bol pre Ježiša typický, hoci niekedy sa rozhodol konať úplne inak.

APLIKÁCIA

- **Pravé náboženstvo zahŕňa starostlivosť o siroty a vdovy (Jk 1,27). Hoci nie sme schopní robiť zázraky, ktoré činil Ježiš, nič nám nebráni slúžiť tým, ktorí trpia a potrebujú pomoc. Ako môžeš pomáhať ty osobne? Komu? Kedy?**

JAIROVA DCÉRA

²¹Keď sa Ježiš opäť preplavil člnom na druhý breh, zhromaždil sa okolo neho pri mori veľký zástup. ²²Tu prišiel k nemu jeden z predstavených synagógy menom Jairos. Len čo uzrel Ježiša, padol mu k nohám ²³a úpenlivo ho prosil: „Dcéra mi umiera. Poď, polož na ňu ruky, aby vyzdravela a žila!“ ²⁴Ježiš s ním odišiel. Nasledoval ho veľký zástup a tlačili sa na neho. ... ³⁵Kým ešte hovoril, prišli ľudia z domu predstaveného synagógy a vraveli: „Tvoja dcéra zomrela, načo ešte unúvaš učiteľa?“ ³⁶Avšak Ježiš prepočul to, čo hovorili, a povedal predstavenému synagógy: „Neboj sa, len ver!“ ³⁷Nikomú inému nedovolil, aby ho sprevádzal, len Petrovi, Jakubovi a Jakubovmu bratovi Jánovi. ³⁸Keď prišli do domu predstaveného synagógy, videl veľký rozruch, plačúcich a nariekajúcich. ³⁹Vošiel dnu a povedal im: „Prečo robíte taký rozruch a plačete? Dieťa nezomrelo, ale spí.“ ⁴⁰A vysmiali ho. No Ježiš všetkých vyhnal, vzal so sebou otca a matku dieťaťa aj tých, čo boli s ním, a vošiel do izby, kde ležalo dieťa. ⁴¹Chytil dieťa za ruku a povedal mu: „Talitha kumi!“, čo v preklade znamená: „Dievča, hovorim ti, vstaň!“ ⁴²Dievča hneď vstalo a začalo chodiť. Malo totiž dvanásť rokov. Vtedy sa všetkých zmocnil ohromný úžas. ⁴³Ježiš im dôrazne prikázal, že sa to nikto nesmie dozvedieť a povedal im, aby dali dievčatu jesť. (Mk 5,21–24.35–43)

Pred Ježišovou smrťou a jeho vzkriesením sa vzkriesenia neobmedzovali na žiadnu konkrétnu etnickú skupinu alebo spoločenskú triedu. Mojžiš patril medzi najväčších ľudských vodcov Božieho ľudu (5Moj 34,10–12). Chudobná fénická vdova však nebola ani len Izraelitkou (1Krl 17,9). Šunémčanka patrila medzi zámožné ženy (2Krl 4,8), ale ani ona nebola súčasťou vyvoleného národa. Vdova z Naimu mala iba jediného syna, od ktorého bola pravdepodobne závislá (Lk 7,12). Jairus však bol predstaveným synagógy, pravdepodobne v Kafarnaume (Mk 5,22). Bez ohľadu na ich odlišné zázemie alebo sociálne postavenie boli všetci požehnaní Božou životodarnou mocou.

Uvažuj o úvodnom texte (porovnaj s Mk 5,21–24.35–43). Čo sa môžeme naučiť o smrti z Kristových slov: „Dieťa nezomrelo, ale spí.“ (Mk 5,39)

Jairova dvanásťročná dcéra ležala doma smrtelne chorá. Jairus teda išiel za Ježišom a prosil Ho, aby prišiel do jeho domu a položil na ňu svoje uzdravujúce ruky. Ale skôr, ako sa tam dostali, niekto už priniesol smutnú správu: „Tvoja dcéra zomrela, načo ešte unúvaš učiteľa?“ (Mk 5,35). Potom Ježiš povedal zarmútenému otcovi: „Neboj sa, len ver.“ (Mk 5,36). Naozaj, jediné, čo otcovi v jeho situácii zostávalo, bolo úplne dôverovať Božiemu zásahu.

Keď Ježiš prišiel do domu, povedal tým, ktorí sa tam zhromaždili: „Prečo robíte taký rozruch a plačete? Dieťa nezomrelo, ale spí.“ (Mk 5,39) Prítomní sa však Ježišovi posmievali, pretože (1) vedeli, že Jairova dcéra je mŕtva, a (2) nepochopili význam Jeho slov. „Upokojujúca metafora, pri ktorej „spánok“ znamená „smrť“, sa zdá byť Kristovým obľúbeným spôsobom, ako sa odvolávať na túto skúsenosť (Mt 9,24; Lk 8,52; pozri aj Jn 11,11–15). Smrť je spánok, ide však o hlboký spánok, z ktorého človeka môže prebudiť iba veľký Darca života, lebo len on má kľúč od hrobu (pozri Zj 1,18; Jn 3,16; Rim 6,23). (5BC 609)

Čítame, že všetkých, ktorí boli svedkami vzkriesenia, sa „zmocnil ohromný úžas“ (Mk 5,42). Niet divu. Nateraz je smrť konečná, absolútna a zdanlivo nezvratná. Vidieť vzkriesenie na vlastné oči musela byť veľkolepá a život meniacia udalosť.

- **Ježišove slová: „Neboj sa, len ver!“ (Mk 5,36) sú dôležité aj pre nás dnes. Ako sa môžeme naučiť veriť aj v tých najťažších situáciách, keď je viera dôležitejšia než inokedy?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

LAZÁR

²³Ježiš jej povedal: „Tvoj brat vstane z mŕtvych!“ ²⁴Marta mu povedala: „Viem, že vstane pri vzkriesení v posledný deň.“ ²⁵Ježiš jej povedal: „Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, aj keď zomrie, bude žiť. ²⁶Nik neumrie naveky, kto žije a verí vo mňa. Veríš tomu?“ ²⁷Povedala mu: „Áno, Pane, ja som uverila, že ty si Kristus, Boží Syn, ktorý mal prísť na svet.“ (Jn 11,23–27)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Prečítaj si text Ján 11,1–44. V akom zmysle bol Ježiš „oslávený“ chorobou a smrťou Lazára (Jn 11,4)?

Aj pri tejto príležitosti Ježiš používa metaforu spánku, keď hovorí o smrti. „Náš priateľ Lazár zaspal, no ja ho idem zobudiť.“ (Jn 11,11) Keď si niektorí mysleli, že hovorí o doslovnom spánku (Jn 11,11–13), Ježiš jasne povedal, čo tým myslel: „Lazár zomrel.“ (Jn 11,12–14) Keď Ježiš prišiel do Betánie, Lazár bol už štyri dni mŕtvy a jeho mŕtvola sa už začala rozkladať (Jn 11,17.39). V čase, keď sa telo začne rozkladať natoľko, že cítiť jeho zápach, niet pochyb o tom, že človek je mŕtvy.

Keď v tomto kontexte Ježiš povedal Marte: „Tvoj brat vstane z mŕtvych!“ (Jn 11,23), ona znovu potvrdila svoju vieru v konečné vzkriesenie. Ježiš však prekvapivo vyhlásil: ²³„Tvoj brat vstane z mŕtvych!“ ²⁴Marta mu povedala: „Viem, že vstane pri vzkriesení v posledný deň.“ ²⁵Ježiš jej povedal: „Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, aj keď zomrie, bude žiť. ²⁶Nik neumrie naveky, kto žije a verí vo mňa. Veríš tomu?“ (Jn 11,23–26) A potom dodal: „Nepovedal som ti, že ak uveríš, uvidíš Božiu slávu?“ (Jn 11,40) Marta uverila a vo vzkriesení svojho brata videla Božiu slávu.

Biblia hovorí, že Božím slovom bol stvorený život (Ž 33,6) a Jeho slovom môže byť život znovu stvorený, ako v prípade Lazára. Po krátkej modlitbe Ježiš prikázal: „Lazár, poď von!“ (Jn 11,43) Práve vtedy títo ľudia videli životodarnú Božiu moc, tú istú silu, ktorá slovom priviedla k existencii náš svet. Je to rovnaká moc, ktorá pri vzkriesení na konci vekov privolá mŕtvych späť k životu.

Vzkriesením Lazára Ježiš dokázal, že má moc poraziť smrť. Aký väčší prejav Božej slávy by sme potrebovali?

APLIKÁCIA ■ Prečítaj si text Jána 11,25.26. Ježiš hovorí o zomieraní veriaciach (v. 25) a zároveň o tom, že veriaci človek „neumrie naveky“. Ako rozumieš týmto slovám? Prečo je pochopenie, že smrť je nevedomý spánok, také kľúčové na pochopenie Kristových slov? Prečo nám Jeho slová ponúkajú toľko nádeje?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Patriarchovia a proroci* si prečítajte kapitulu „Mojžišova smrť“ (PP 469–480; PP /sk/ 351–358), v knihe *Proroci a králi* kapitoly „Prísne pokarhanie“ (PK 129–142; PK /sk/ 68–76), „Prorok pokoja“ (PK 237–243; PK /sk/ 127–131) a v knihe *Túžba vekov* kapitoly „Veliteľ stotiny“ (DA 318.319; TV 217–218), „Dotyk viery“ (DA 342.343; TV 236.237) a „Lazár, pod von!“ (DA 524–536; TV 364–372).

„V Kristovi je život pôvodný, nevypožičaný, neodvedený. *Kto má Syna, má život.* (1Jn 5,12) Kristovo božstvo je istotou veriaceho o večnom živote. Ježiš povedal: *Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď zomrie. A nik, kto žije a verí vo mňa, neumrie naveky. Veríš tomu?* (Jn 11,25.26) Kristus hľadá dopredu k svojmu druhému príchodu. Vtedy spravodliví mŕtvi vstanú neporušení a živí spravodliví budú prenesení do neba bez toho, aby zomreli. Kristus chcel zázračným vzkriesením Lazára z mŕtvych poukázať na vzkriesenie všetkých spravodlivých mŕtvych. Svojím slovom a skutkami sa označil za pôvodcu vzkriesenia. Ten, ktorý sám mal onedlho zomrieť na kríži, stál tu s kľúčmi smrti ako víťaz nad hrobom a oznámil, že má právo a moc dať večný život.“ (DA 530; TV 369)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Počas prorockej služby Eliáša a Elizea, ako aj počas Kristovej pozemskej služby zomrelo mnoho ľudí. Len niekoľko z nich bolo vzkriesených (pozri Lk 4,24–27). Zamysli sa aj nad skúsenosťou všetkých mŕtvych, či už boli vzkriesení v minulosti, alebo budú vzkriesení pri druhom príchode. Je v tom nejaký rozdiel? Aký?
2. Mnoho autorov v priebehu storočí písalo o márnosti života, ktorý sa vždy končí smrťou. Spolu s ostatnými živými tvormi – sliepkami, bobrami alebo ustricami – všetci zomierame. Pre ľudí je však v istom zmysle naša ťažká situácia horšia ako pre zvieratá, pretože vieme, že zomrieme (pozri Koh 9,5). Hydina, bobry a ustrice to nevedia. Prečo je teda zaslúbenie vzkriesenia pre nás také kľúčové?
3. Ak je niekto presvedčený, že duša je nesmrteľná a že mŕtvi, najmä spravodliví mŕtvi, po smrti žijú ďalej v nebi, prečo by potom bolo potrebné vzkriesenie na konci časov?

Týždeň od 30. októbra do 5. novembra

ZOMREL ZA NÁS

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Zj 13,8; Mt 17,22.23; Mk 9,30–32; Jn 19,1–30; Rim 6,23; 1Kor 1,18–24

ÚVODNÝ TEXT

¹⁴A ako Mojžiš vyzdvihol hada na púšti, tak musí byť vyzdvihnutý aj Syn človeka, ¹⁵aby každý, kto v neho verí, mal večný život. (Jn 3,14.15)

Hovorí sa, že človek sa nevyhne daniam a smrti.

Nie je to celkom pravda. Ľudia sa môžu vyhnúť daniam, ale nie smrti. Môžu byť schopní odložiť smrť o niekoľko rokov, ale skôr či neskôr smrť vždy príde. A keďže vieme, že všetci mŕtvi, spravodliví aj bezbožní, končia najprv na tom istom mieste, naša nádej na vzkriesenie pre nás znamená nesmierne veľa. Vlastne všetko. Ako povedal apoštol Pavol, bez nádeje na vzkriesenie by „zahynuli aj tí, čo zosnuli v Kristovi“ (1Kor 15,18). Takéto tvrdenie by bolo čudné, ak by sme verili, že tí, čo „zosnuli v Kristovi“, sa vznášajú kdesi v nebesiach v Božej prítomnosti.

Kristovo vzkriesenie je teda ústredným bodom našej viery, pretože v jeho vzkriesení máme osobnú istotu. Ale predtým, ako bol Kristus vzkriesený z mŕtvych, musel samozrejme zomrieť. Preto sa uprostred agónie v Getsemanskej záhrade v očakávaní svojej smrti modlil: „Teraz je moja duša rozrušená, a čo mám povedať: Otče, vyprosti ma z tejto hodiny? Ale veď preto som prišiel k tejto hodine.“ (Jn 12,27; Roh) Ježišovým poslaním bolo zomrieť za hriechy ľudstva.

OSNOVA LEKCIE

Tento týždeň sa zameriame na Kristovu smrť a na to, čo znamená pre príslub večného života.

- Zj 13,8; 1Pt 1,18–20: Plán záchrany pripravený od založenia sveta (nedeľa)
- Mt 16,21–23; Lk 18,31–34: Predslov ku krížu (pondelok)
- Jn 19,28–30: „Je dokonané!“ (utorok)
- Jn 3,14–18: Zomrel za nás (streda)
- 1Kor 1,18–24: Význam kríža (štvrtok)

OD ZALOŽENIA SVETA

Budú sa jej [šelve] klaňať všetci obyvatelia zeme, ktorých meno nie je zapísané v knihe života Baránka zabitého od založenia sveta. (Zj 13,8)

A tohto muža, vydaného na základe určeného Božieho zámeru a predvídania, ste rukou zločincov pribili na kríž a zabili. (Sk 2,23)

¹⁸Ved' viete, že zo svojho márneho spôsobu života, zdedeného po otcoch, boli ste vykúpení nie pomínuteľnými vecami, striebrom alebo zlatom, ¹⁹ale drahou krvou Krista. On ako bezchybný a nepoškvrnený baránok ²⁰bol na to síce vopred vyhladený ešte pred stvorením sveta, ale zjavený v posledných časoch kvôli vám. (1Pt 1,18–20)

Uvažuj o úvodných textoch (Zj 13,8; Sk 2,23 a 1Pt 1,18–20). Ako mohol byť Kristus považovaný za „zabitého od založenia sveta“?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

V texte Zj 13,8 je pre nás rozhodujúca myšlienka, že Kristus bol „zabitý od založenia sveta“. Je zjavné, že to musíme chápať v symbolickom zmysle (knihy Zjavenia je plná symbolov), pretože Kristus bol ukrižovaný až tisíce rokov po stvorení zeme. Tento text ukazuje, že plán spasenia vznikol už pred stvorením sveta. A ústredným bodom tohto plánu bola smrť Ježiša, Božieho Baránka, na kríži.

Aj text Tít 1,2 naznačuje, že plán spasenia vznikol pred dávnymi vekmi. „Plán nášho vykúpenia nebol nejakým dodatočným rozhodnutím, formulovaným po Adamovom páde. ... Bol zjavením zásad, ktoré sú od večnosti základom Božieho trónu.“ (DA 22; TV 11)

Tento plán bol najprv zjavený Adamovi a Eve v rajskej záhrade (1Moj 3,15.21) a poukazovala naň každá krvavá obeť v Starej zmluve. Keď napríklad Hospodin skúšal Abrahámovu vieru, zaobstaral baránka, ktorý bol obetovaný namiesto Izáka (1Moj 22,11–13). Toto nahradenie ešte jasnejšie znázorňovalo zástupnú povahu Kristovej zmiernej obete na kríži.

Ústredným bodom celého plánu spásy je teda Ježišova zástupná smrť, po stáročia symbolizovaná obeťami zvierat, z ktorých každá je symbolom Ježišovej smrti na kríži, ktorý zomrel ako „Baránok Boží, ktorý sníma hriech sveta“ (Jn 1,29).

- **Je pravda, že obeť zvierat sú hrozné a krvavé. Ale aj takto poukazuje Stará zmluva na veľkosť Kristovej obete a strašné dôsledky hriechu. Ako tomuto prepojeniu rozumieš?**

APLIKÁCIA

PREDSLOV KU KRÍŽU

²¹Odvtedy začal Ježiš vysvetľovať svojim učeníkom, že musí ísť do Jeruzalema a mnoho trpieť od starších, veľkňazov a zákonníkov, bude zabitý a na tretí deň vzkriesený. ²²Peter ho vzal bokom a začal mu dohovárať: „Nech ti je Boh milostivý, Pane! To sa ti nesmie stať!“ ²³Ale on sa obrátil a povedal Petrovi: „Chod' za mňa, satan! Si mi na pohoršenie, lebo nemyslíš na Božie veci, ale na ľudské.“ (Mt 16,21–23)

³¹Vtedy si vzal so sebou Dvanástich a povedal im: „Hľa, vystupujeme do Jeruzalema a vyplní sa o Synovi človeka všetko, čo napísali proroci. ³²Vydajú ho pohanom, vysmejú ho, potupia a oplujú. ³³Zbičujú ho a zabijú, ale on na tretí deň vstane z mŕtvych.“ ³⁴Lenže oni ničomu z toho nerozumeli a zmysel týchto slov im zostal skrytý a nechápali, čo povedal. (Lk 18,31–34)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ako reagovali učenici na Ježišove predpovede o jeho utrpení a smrti? Čo by sme sa z ich reakcií mali naučiť o nebezpečenstvách nepochopenia Písma? Mt 16,21–23

Mt 17,22.23; Mk 9,30–32; Lk 9,44.45

Lukáš 18,31–34

Ježiš sa narodil, aby žil a zomrel. Každý krok, ktorý urobil, ho približoval k Jeho veľkej zmierujúcej obeti na golgotskom kríži. Bol si naplno vedomý svojho poslania a nedovolil nikomu a ničomu, aby ho od neho odvrátilo. V skutočnosti „celý jeho život bol predslovom k jeho smrti na kríži“ (FE 382). V poslednom roku svojej pozemskej služby Ježiš čoraz jasnejšie hovoril učeníkom o svojej nadchádzajúcej smrti. Zdá sa však, že neboli schopní a ochotní prijať realitu jeho výrokov. Naplnení falošnými predstavami o úlohe Mesiáša vôbec nepripúšťali, že on, Ježiš, zomrie. Ved'to mal byť Mesiáš! Nesprávna teológia ich priviedla k bolesti a utrpeniu, ktoré boli zbytočné.

Už Nikodémovi Ježiš povedal: „¹⁴A ako Mojžiš vyzdvihol hada na púšti, tak musí byť vyzdvihnutý aj Syn človeka, ¹⁵aby každý, kto v neho verí, mal večný život.“ (Jn 3,14.15) Keď bol Ježiš v Cézarei Filipovej, povedal svojim učeníkom, „že musí ísť do Jeruzalema a mnoho trpieť od starších, veľkňazov a zákonníkov, bude zabitý a na tretí deň vzkriesený“ (Mt 16,21). Keď prechádzal Galileou (Mk 9,30–32) a počas svojej poslednej cesty do Jeruzalema (Lk 18,31–34) Ježiš znova hovoril svojim učeníkom o svojej smrti a zmŕtvychvstaní. Keďže sa to rozchádzalo s ich očakávaniami a predstavami, boli k Ježišovým slovám hluchí. Aké ľahké je pre nás urobiť to isté.

APLIKÁCIA

- **Ludia mali aj v minulosti falošné predstavy o prvom príchode Mesiáša. Ktoré z falošných predstáv o druhom príchode Ježiša prevládajú dnes?**

„JE DOKONANÉ!“

²⁸Potom, keďže Ježiš vedel, že je už všetko dokonané, povedal, aby sa splnilo Písmo: „Som smädný!“ ²⁹Bola tam nádoba plná octu. Nastokli teda špongiu nasiaknutú octom na yzopovú palicu a podali mu ju k ústam. ³⁰Keď Ježiš okúsil ocot, povedal: „Je dokonané!“ Naklonil hlavu a odovzdal ducha. (Jn 19,28–30)

Prečítajte si text Ján 19,1–30. Aké kľúčové posolstvo pre nás vyplýva z Ježišových slov: „Je dokonané!“?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Napokon nastali rozhodujúce chvíle pre Krista, pre ľudstvo a pre celý vesmír. V hlbokoj agónii bojoval proti mocnostiam temnoty. S obrovským úsilím sa dostal cez Getsemanskú záhradu, nespravodlivý súd, až na vrch Golgota. Padlí anjeli sa ho pokúšali zastrašiť a premôcť. Keď Ježiš visel na kríži, veľkňazi, zákonníci a starší sa mu posmievali a hovorili: „Iných zachraňoval, sám seba nemôže zachrániť! Je kráľ Izraela, nech teraz zostúpi z kríža a uveríme v neho!“ (Mt 27,42)

Mohol Kristus zostúpiť z kríža a zachrániť sa? Áno, mal tú moc, ale nebol ochotný to urobiť. Jeho bezpodmienečná láska k celému ľudstvu, vrátane nepriateľov a posmievačov, mu nedovolila vzdať sa. V skutočnosti „posmievači patrili k tým, za ktorých záchrany zomieral. Nemohol zostúpiť z kríža a zachrániť sa nie preto, že ho držali kince, ale držala ho jeho vôľa zachrániť ich.“ (PLUMMER A., *An Exegetical Commentary on the Gospel According to St. Matthew*. London: Elliot Stock, 1910, p. 397)

Prostredníctvom utrpenia Ježiš porazil kráľovstvo satana, aj keď to bol práve satan, kto podnietil udalosti, ktoré viedli ku krížu, vrátane Judášovej zrady (Jn 6,70; Jn 13,2.27). „Hoci to nie je evanjelistovým hlavným zámerom, Ježišovu smrť opisuje ako dielo satanovho pôsobenia a zároveň ako dielo Ježišovho víťazstva nad satanom.“ (Ladd, G. E., *A Theology of the New Testament*. Cambridge, UK, Lutterworth Press 1994, p. 192)

Keď Kristus zvolal na kríži „Je dokonané!“ (Jn 19,30), vyjadril nielen to, že jeho agónia sa skončila, ale najmä skutočnosť, že vyhral veľký kozmický a historický spor proti satanovi a jeho zlým silám. „Nad Spasiteľovým víťazstvom jasalo celé nebo. Satan bol porazený a vedel, že prišiel o svoje panstvo.“ (DA 758; TV 532) Je ťažké pochopiť tento úžasný kontrast: prostredníctvom úplného poníženia Boží Syn získal pre nás a pre celý vesmír najväčšie a najslávnejšie víťazstvo.

- Uvažuj o tom, aký zlý musí byť hriech, keď na jeho odčinenie bola potrebná Kristova smrť. Čo by nás mala táto pravda naučiť o márnosti našich vlastných skutkov v snahe dosiahnuť zásluhy pred Bohom? Čo môžeme sami pridať k tomu, čo už pre nás urobil Kristus? Podel'te sa o svoju odpoveď v triede sobotnej školy.

APLIKÁCIA

ZOMREL ZA NÁS

¹⁴A ako Mojžiš vyzdvihol hada na púšti, tak musí byť vyzdvihnutý aj Syn človeka, ¹⁵aby každý, kto v neho verí, mal večný život. ¹⁶Ved' Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nik, kto verí v neho, nezahynul, ale mal večný život. ¹⁷Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby ho spasil. ¹⁸Kto verí v neho, nie je odsúdený. Kto neverí, už je odsúdený, pretože neuveril v meno jednorodeného Božieho Syna. (Jn 3,14–18)

Lebo mzdou hriechu je smrť a darom Božej milosti je večný život v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi. (Rim 6,23)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Čo hovoria texty z úvodu (Jn 3,14–18; Rim 6,23) o význame Kristovej smrti?

Keď Ježiš prišiel k rieke Jordán, aby sa dal pokrstiť, Ján Krstiteľ zvolal: „Hľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriech sveta!“ (Ján 1,29) Tento výrok uznáva Krista ako predpovedaného Božieho Baránka, na ktorého poukazovali všetky skutočné obete Starej zmluvy.

Zvieracie obete však nemohli samy osebe odstrániť hriechy (Heb 10,4). Poskytovali len podmienené odpustenie, ktoré záviselo od účinnosti budúcej Kristovej obete na kríži. „Ak vyznávame svoje hriechy, on je verný a spravodlivý: Odpustí nám hriechy a očistí nás od všetkej nepravosti.“ (1Jn 1,9)

V čom spočíva nádej vyplývajúca z veršov Jn 3,16.17? Ako táto nádej vplýva na vaše vedomie hriechu, za ktorý nám podľa zákona náleží odsúdenie?

Uvažuj, čo všetko tieto verše zahŕňajú. Ježiš, ktorý stvoril vesmír (Jn 1,1–3), sa obetoval za každého z nás ako obeť za hriechy. A to všetko preto, aby sme nemuseli byť odsúdení za to, za čo sme mali byť spravodlivo odsúdení. V tom spočíva veľké zaslúbenie evanjelia.

Ježiš Kristus vyhlásil, že „Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna,“ aby za nás zomrel (Jn 3,16). Nikdy by sme nemali zabudnúť, že Kristus sa za nás obetoval dobrovoľne (Heb 9,14). Martin Luther označil kríž za „oltár, na ktorom On [Kristus], strávený ohňom bezhraničnej lásky, ktorá horela v Jeho srdci, prinášal Otcovi živú a svätú obeť svojho tela a krvi s vrúcnyim príhovorom, hlasným volaním a horúcimi slzami úzkosti (Heb 5,7).“ (*Luther's Works*, vol. 13. St. Louis, MO: Concordia Publishing House, 1956, p. 319) Kristus zomrel „raz navždy“ (Heb 10,10.12), pretože Jeho obeť je dostatočná a nikdy nestráca svoju silu.

„Aj keby evanjelium milosti prijal iba jeden jediný človek, Kristus by pre záchranu tohto jediného človeka podstúpil život plný poníženia a potupnú smrť.“ (MH 135; CZ 86)

APLIKÁCIA

- **Znova si prečítaj text Ján 3,16 a nahrad' slová „svet“ a „každý“ svojim vlastným menom. Ako sa môžeš naučiť privlastniť si toto nádherne zaslúbenie – a to tak, aby si naň myslel najmä vtedy, keď prechádzaš pokušením?**

VÝZNAM KRÍŽA

¹⁸Ved' slovo o kríži je bláznovstvom pre tých, čo sú na ceste k záhube, nám však, ktorí smerujeme k spásu, je Božou mocou. ¹⁹Ved' je napísané: Zmarím múdrosť múdrych a rozumnosť rozumných zničím. ²⁰Kde je múdry? Kde zákonník? Kde rečník tohto veku? Neobrátil azda Boh múdrosť tohto sveta na bláznovstvo? ²¹Pretože svet z prejavov Božej múdrosti nepoznal Boha svojou múdrosťou, zapáčilo sa Bohu zachrániť bláznovstvom tejto zvesti tých, ktorí veria. ²²Židia totiž žiadajú znamenia a Gréci hľadajú múdrosť, ²³my však hlásame Krista ukrižovaného – pre Židov síce pohoršenie a pohanov bláznovstvo, ²⁴ale pre povolaných, tak Židov, ako aj Grékov, Krista, Božiu moc a Božiu múdrosť. (1Kor 1,18–24)

Čo hovorí Pavol o kríži a ako ho porovnáva s „múdrosťou sveta“ (1Kor 1,18–24)? Prečo aj dnes, keď „materializmus“ (myšlienka, že všetka realita je len materiálna, čo znamená, že neexistuje Boh ani nadprirodzená sféra existencie) dominuje „múdrosť sveta“, je poslanstvo o kríži také dôležité?

OSOBNÉ
ŠTÚDIUM

Kristov kríž je stredobodom dejín spásy. „Večnosť nikdy nedokáže pochopiť hĺbku lásky zjavenú na golgotskom kríži. Práve tam Kristova láska stála zoči voči nekonečnému a neobmedzenému satanovmu sebecktvu.“ (HASKELL, S. N., *The Cross and Its Shadow*. South Lancaster, MA, Bible Training School, 1914) Kým Kristus sa pokorne ponúkal ako výkupné za celé ľudstvo, satan na neho zaútočil utrpením a agóniou. Kristus nezomrel len prirodzenou smrťou, ktorej musí čeliť každý človek. Zomrel druhou smrťou, takže všetci, ktorí Krista prijímú, nikdy nebudú musieť okúsiť druhú smrť.

V súvislosti s významom kríža nachádzame niekoľko dôležitých aspektov, ktoré by sme si mali pamätať. (1) Kríž je najvyšším zjavením Božej spravodlivosti proti hriechu (Rim 3,21–26). (2) Kríž je najvyšším zjavením Božej lásky k hriešnikom (Rim 5,8). (3) Kríž je veľkým zdrojom sily na pretrhnutie reťazí hriechu (Rim 6,22.23; 1Kor 1,17–24). (4) Kríž je našou jedinou nádejou na večný život (Flp 3,9–11; Jn 3,14–16; 1Jn 5,11.12). (5) Kríž je jedinou protilátkou proti budúcej vzbure vo vesmíre (Zj 7,13–17; Zj 22,3).

Žiadna z týchto kľúčových právd o kríži nemôže byť objavená „múdrosťou sveta“. Tak ako vtedy, aj dnes je kázanie o kríži „bláznovstvom“ pre svetskú múdrosť, ktorá často neuznáva ani tú najočividnejšiu pravdu, aká môže byť – existenciu Stvoriteľa (pozri Rim 1,18–20).

Grécke slovo pre „bláznovstvo“ (gr. *mória*) vyjadruje, že kázanie o kríži je „bláznivé“ podľa „múdrosť sveta“. Svetská múdrosť nemôže poznať Ježiša ani spásu, ktorú nám ponúka svojou zástupnou smrťou na kríži.

- Nech už „svetská múdrosť“ ponúka akúkoľvek hodnotu, prečo nesmieme nikdy dovoliť, aby zasahovala do toho, čomu veríme o Ježišovi a o nádeji, ktorú nám ponúka „bláznovstvo zvesti“ (1Kor 1,21)?

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Túžba vekov* si prečítajte kapitoly „Getsemane“ (DA 685–697; TV 480–487) a „Golgota“ (DA 741–758; TV 520–531) a v knihe *Cesta ku Kristovi* časť kapitoly „Pokánie“ (SC 27; CK 19).

„Videla som, že celé nebesia majú záujem o naše spasenie – a my by sme mali byť ľahostajní? Mali by sme byť ľahkomyselní, akoby nezáležalo na tom, či budeme spasení alebo nie? Budeme takto podceňovať obeť, ktorá bola za nás prinesená? Niektorí tak činia. Posmievajú sa ponúkanej milosti a spočívajú na nich Boží hnev. Boží Duch sa nenechá navždy zarmucovať. Ak to bude trvať ešte o kúsok dlhšie, napokon od nich odstúpi. Ak po všetkom, čo Boh urobil pre záchranu ľudstva, ľudia ukazujú svojimi životmi, že podceňujú ponúkanú Ježišovu milosť, bude ich údelom smrť a bude draho zaplatená. Bude to hrozná smrť, pretože budú musieť prežiť trýzeň, ktorú podstúpil Kristus na kríži, keď pre nich vydobyl vykúpenie, ktoré však oni odmietli. A vtedy si uvedomia, o čo prišli – o večný život a nesmrteľné dedičstvo. Veľká obeť, ktorá bola prinesená pre záchranu ľudí, nám ukazuje ich cenu. Ak je drahocenná duša stratená, je stratená navždy.“ (1T 124)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Text Heb 10,4 hovorí: „Je predsa nemožné, aby krv býkov a capov odstraňovala hriechy.“ Ako teda boli ľudia spasení v časoch Starej zmluvy? Ako nám analógia s kreditnou kartou, ktorú používame na platby, ale neskôr musíme zaplatiť účet za kreditnú kartu, môže pomôcť lepšie pochopiť túto tému?
2. Prečítajte si text 2Kor 5,18–21. Ak Kristus zomrel za hriechy celého sveta, prečo nebudú spasení všetci? Prečo zohráva osobná voľba kľúčovú úlohu pri určení toho, kto bude vďaka krížu spasený, a kto bude stratený napriek veľkej obeti, ktorú Kristus v ich prospech priniesol?
3. Ktoré učenia „svetskej múdrosti“, sú pre Boha „bláznovstvom“? Čo napríklad myšlienka, že celý ten neuveriteľný zámer, účel a krása sveta je čisto náhodný výtvar? Alebo že vesmír vznikol úplne z ničoho? Aké ďalšie príklady vám napadnú?
4. Zamyslíte sa nad záverečnou otázkou utorkového štúdia. Prečo sú naše snahy pridať niečo ku Kristovej obeti na kríži zbytočné a smiešne? Prečo sú v rozpore s plánom spasenia?

KRISTOVO VÍŤAZSTVO NAD SMRŤOU

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Mt 27,62–66; Jn 10,17.18; Mt 27,51–53; Jn 20,11–29; 1Kor 15,5–8

ÚVODNÝ TEXT

17Keď som ho uvidel, padol som mu k nohám ako mŕtvy. On položil na mňa pravicu a povedal: „Neboj sa! Ja som Prvý a Posledný¹⁸ a Živý. Bol som mŕtvy a hľa, žijem na veky vekov a mám kľúče smrti a podsvetia.“ (Zj 1,17.18)

Centrom kresťanskej viery je vzkriesenie Ježiša Krista. Apoštol Pavol to zdôraznil veľmi jasne: „¹⁶Ak však mŕtvi nevstávajú, ani Kristus nebol vzkriesený. ¹⁷Ak však Kristus nebol vzkriesený, márna je vaša viera – ešte vždy ste vo svojich hriechoch. ¹⁸A tak by zahynuli aj tí, čo zosnuli v Kristovi.“ (1Kor 15,16–18). Podrobnejšie sa tejto téme budeme venovať budúci týždeň.

Pre Pavla bola Kristova smrť dôležitá: „Rozhodol som sa totiž, že medzi vami nebudem poznať nič iné okrem Ježiša Krista, a to ukrižovaného.“ (1Kor 2,2) Ak by sme však Kristovu smrť oddelili od Jeho vzkriesenia, nemali by sme z toho žiadny úžitok. Preto je Ježišovo vzkriesenie kľúčové pre celú kresťanskú vieru a plán spasenia.

Ale pre tých, ktorí veria, že mŕtvi v Kristovi sa už tešia z nebeskej blaženosti, pretože „odišli domov, aby boli s Pánom“, javí sa dôraz na Kristovo a naše vzkriesenie ako nie príliš pochopiteľný.

OSNOVA LEKCIE

Tento týždeň sa budeme venovať otázke Kristovho vzkriesenia a zameriame sa na všetky presvedčivé dôkazy, na základe ktorých môžeme veriť.

- Mt 27,62–66: Zapečatený hrob (nedeľa)
- Mt 28,1–6: „Bol vzkriesený!“ (pondelok)
- Mt 27,51–53: Mnohí povstali s Ním (utorok)
- 1Kor 15,3–8: Svedkovia vzkrieseného Krista (streda)
- 5Moj 26,1–11; 1Kor 15,20.21: Prvotina tých, čo zomreli (štvrtok)

ZAPEČATENÝ HROB

62Na druhý deň po prípravnom dni sa zhromaždili veľkňazi a farizeji k Pilátovi **63**a povedali: „Pane, spomenuli sme si, že ten zvodca, kým ešte žil, povedal: ‚Po troch dňoch vstanem z mŕtvych.‘ **64**Rozkáž teda zabezpečiť hrob až do tretieho dňa, aby neprišli jeho učeníci, neukradli ho a nepovedali ľudu, že bol vzkriesený z mŕtvych. A tak posledný blud bude horší ako prvý.“ **65**Pilát im povedal: „Máte stráž, chodte a strážte ho, ako viete.“ **66**Tak odišli a zabezpečili hrob: zapečatili kameň a postavili stráž. (Mt 27,62–66)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Zdalo sa, akoby sa Kristovo poslanie skončilo (a dokonca zlyhalo) jeho smrťou na kríži. Satanovi sa podarilo podnietiť Judáša, aby zradil Spasiteľa (Lk 22,3.4; Jn 13,26.27), a veľkňazov a starších, aby požadovali Jeho smrť (Mt 26,59; Mt 27,20). Keď Ježiša zatkli, „všetci učeníci [ho] opustili a zutekali“ (Mt 26,56) a Peter ho trikrát zaprel (Mt 26,69–75). Teraz Ježiš ležal v zapečatenom hrobe vytesanom do skaly, ktorý bol uzavretý veľkým kameňom a chránený rímskymi strážami (Mt 27,57–66). Dokonca aj všetky neviditeľné démonické bytosti boli v strehu. „Keby [satan] mohol, držal by Krista zamknutého v hrobe.“ (12MR 412)

Počas svojej pozemskej služby Kristus predpovedal nielen svoju smrť na kríži, ale aj svoje zmŕtvychvstanie. Pomocou orientálneho inkluzívneho počítania času (podľa ktorého sa aj časť dňa počíta ako celý deň) Ježiš spomenul, že „tak ako bol Jonáš v útrobach veľkej ryby tri dni a tri noci, tak bude aj Syn človeka v lone zeme tri dni a tri noci.“ (Mt 12,40). Pri iných príležitostiach Ježiš zdôraznil, že bude zabitý, ale na tretí deň vstane z mŕtvych (Mt 16,21; Mt 17,22.23; Mt 20,17–19). Veľkňazi a farizeji tieto Ježišove vyhlásenia poznali, a hoci im neverili, „pre istotu“ urobili opatrenia, ktoré mali zabrániť učeníkom, aby vzkriesenie zmanipulovali.

Uvažuj o úvodnom texte (Mt 27,62–66). Ako tieto činy pomohli poskytnúť svetu neskôr viac dôkazov o Ježišom vzkriesení?

Všetky bezpečnostné opatrenia prijaté na udržanie Ježiša bezpečne uloženého v hrobe v konečnom dôsledku spôsobili, že jeho víťazstvo nad smrťou a zástupmi zla bolo ešte viditeľnejšie a slávnejšie.

Židovskí predstavitelia určite počuli o Ježišových zázrakoch, niektorí boli dokonca sami ich svedkami. Napriek tomu však boli presvedčení, že stráž pri hrobe toho, ktorý dokázal urobiť toľko zázrakov, môže zabrániť tomu, čoho sa tak obávali.

Čomu vlastne mala stráž zabrániť? Mohli by učeníci ukradnúť telo a potom tvrdiť, že Ježiš vstal z mŕtvych? Keby sa ľudia pýtali, kde je vzkriesený Ježiš, ich jedinou odpoveďou by bolo: Verte nám.

Ak nič iné, činy židovských predstaviteľov odhalili, ako sa Ježiša báli aj po jeho smrti. Možno sa v hĺbke duše báli, že predsa len môže byť vzkriesený.

APLIKÁCIA

- **Zdá sa, že náboženský predstavitelia brali Ježišove slová o vlastnom zmŕtvychvstani vážnejšie než jeho učeníci. Ako sa to mohlo stať? Ako predísť tomu, aby sme si z Ježišových slov nevyberali len to, čo sa nám zdá „pohodlné“ alebo „uveriteľné“?**

„BOL VZKRIESENÝ!“

¹Po sobote, keď sa brieždilo v prvý deň týždňa, prišla Mária Magdaléna a iná Mária pozrieť hrob. ²A hľa, nastalo veľké zemetrasenie, lebo Pánov anjel zostúpil z neba. Prišiel, odvalil kameň a posadil sa naň. ³Jeho vzhľad bol ako blesk a jeho rúcho biele ako sneh. ⁴Strážcovia sa pred ním triasli od strachu a ostali ako mŕtvi. ⁵Ale anjel povedal ženám: „Vy sa nebojte! Viem totiž, že hľadáte Ježiša, ktorý bol ukrižovaný. ⁶Niet ho tu, lebo bol vzkriesený, ako povedal. Podte, pozrite si miesto, kde ležal.“ (Mt 28,1–6)

¹⁷Otec ma preto miluje, že dávam svoj život, aby som ho opäť prijal. ¹⁸Nik mi ho neberie, ja ho dávam sám od seba. Mám moc dať ho a mám moc zasa ho prijať. Taký príkaz som dostal od svojho Otca.“ (Jn 10,17,18)

Ak teda vo vás prebýva Duch toho, ktorý vzkriesil Ježiša z mŕtvych, tak ten, ktorý vzkriesil Krista z mŕtvych, oživí aj vaše smrteľné telá svojím Duchom, ktorý prebýva vo vás. (Rim 8,11)

Vítazstvo Krista nad satanom a jeho zlými silami bolo zaistené na kríži a potvrdené prázdny hrobom. „Satan jasal, keď bol Ježiš pochovaný. Dúfal, že Spasiteľ neožije. Robil si nárok na Pánovo telo a okolo hrobu postavil svoju stráž, ktorá mala Krista držať vo väzení. Bol rozzúrený, keď jeho anjeli utiekli pred nebeským poslom. Keď však videl z hrobky vychádzať víťazného Krista, vedel, že jeho kráľovstvo sa končí a on nakoniec zahynie.“ (DA 782; TV 548) A hoci Kristovo človečstvo zomrelo, Jeho božstvo nezomrelo. Vo svojom božstve mal Kristus moc zlomiť putá smrti.

Kto mal podľa uvedených veršov podiel na Ježišom vzkriesení?

Mt 28,1–6

Jn 10,17,18

Rim 8,11

Počas svojej služby Ježiš povedal, že on sám má moc dať svoj život a znova ho prijať (Jn 10,17,18). Marte povedal: „Ja som vzkriesenie a život.“ (Jn 11,25) Iné pasáže hovoria o jeho vzkriesení ako o Božom čine (Sk 2,24; Rim 8,11; Ga 1,1; Heb 13,20). Do tejto slávnej a významnej udalosti sa dokonca zapojil aj mocný Pánov anjel (Mt 28,1,2).

Text Mt 28,11–15 odhaluje pochabé snahy náboženských vodcov pokračovať v boji proti Ježišovi. Tí, čo strážili Ježišov hrob, „prišli do mesta a oznámili veľkňazom všetko, čo sa stalo“ (Mt 28,11). V tomto príbehu je zahrnutá myšlienka, že stráže videli vzkriesenie. Ak by to tak nebolo, čo by vlastne znamenali ich slová? Anjel zostúpil z neba, pohol kameňom, sadol si naň a oni omdleli? A prebrali sa, až keď bola hrobka prázdna? Alebo kým boli v bezvedomí, anjel vzal Ježišovo telo? Alebo to zrada urobili učeníci? Či ešte niekto ďalší? Čokoľvek sa stalo, Ježišovo telo bolo očividne preč.

Anjel zostupujúci z neba, spíacich strážu a prázdna hrobka? To muselo náboženských vodcov znepokojiť. Veľkňazi a starší „dali vojakom veľa peňazí“ (Mt 28,12). Je zrejmé, že čokoľvek im vojaci povedali, spôsobilo ich vážne obavy. A nehovorili o ničom inom než o Ježišom vzkriesení.

- Niektorí sa vysmievajú myšlienke, že by práve Rimania boli medzi prvými, kto videl vzkrieseného Krista. Prečo? V čom je táto skutočnosť symbolickým vyjadrením toho, čo malo nasledovať – evanjelium malo byť hlásané pohanom?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

MNOHÍ POVSTALI S NÍM

⁵¹A hľa, chrámová opona sa roztrhla na dvoje odhora až nadol, zem sa triasla a skaly pukali. ⁵²Otvorili sa hroby a mnohé telá zosnulých svätých boli vzkriesené. ⁵³A keď vyšli z hrobov po jeho vzkriesení, prišli do svätého mesta a ukázali sa mnohým. (Mt 27,51–53)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Čo nás učí správa uvedená v texte Mt 27,51–53 o Ježišom vzkriesení a jeho význame?

Jedným zo sprievodných znakov Ježišovej smrti bolo zemetrasenie (Mt 27,50.51). Ďalšie zemetrasenie sa odohralo počas Ježišovho vzkriesenia (Mt 28,2). Vo chvíli, keď Ježiš zomrel, „telá mnohých svätých ľudí, ktorí zomreli, vstali k životu“ (Mt 27,52). Títo svätí boli vzkriesení ako svedkovia Kristovho vlastného vzkriesenia a ako predobraz tých, ktorí budú vzkriesení pri konečnom vzkriesení. Hneď po vzkriesení Ježiša dostali teda mnohí Židia mocný dôkaz, aby uverili v Jeho vzkriesenie. Takto mohli prijať Ježiša ako svojho Spasiteľa. Mnohí, vrátane kňazov, vďaka tomu naozaj uverili (pozri Sk 6,7).

„Ježiš za svojej pozemskej služby kriesil mŕtvych. Vzkriesil syna naimskej vdovy, Jairovu dcéru a Lazára. Tí však neboli nesmrteľní. Aj po vzkriesení ich čakala smrť. No tí, čo vstali z hrobu pri Kristovom vzkriesení, vstali k večnému životu. Vstúpili s ním na nebesá ako dôkaz jeho víťazstva nad smrťou a hrobom. ... Títo ľudia odišli do mesta, mnohým sa ukázali a povedali: Kristus vstal z mŕtvych a my sme vstali s ním. Tak bola zvečnená posvätná pravda o vzkriesení.“ (DA 786; TV549.550)

Velkňazi a starší mali určité výhody. Mali náboženskú moc a boli schopní presvedčiť rímske úrady a davy, aby im pomohli s ich plánmi. Zabudli však, že „On podľa svojej ľubovôle nakladá s vojskom nebies a obyvateľmi zeme“ (Dan 4,32). Ich lži boli vyvrátené existenciou týchto vzkriesených svätých.

APLIKÁCIA ■ Prečo môžeme dôverovať v konečné Božie víťazstvo aj napriek všetkému zlému, čo sa deje vo svete?

SVEDKOVIA VZKRIESENÉHO KRISTA

³Lebo predovšetkým som vám odovzdal, čo som aj sám prijal, že podľa Písem Kristus zomrel za naše hriechy, ⁴že bol pochovaný a tretieho dňa vzkriesený podľa Písem ⁵a že sa zjavil Kéfasovi a potom Dvanástim. ⁶Potom sa zjavil naraz viac ako päťsto bratom, z ktorých väčšina doteraz žije, niektorí však pomreli. ⁷Potom sa zjavil Jakubovi a ďalej všetkým apoštolom. ⁸Nakoniec zo všetkých, ako nedonosenému, sa zjavil aj mne. (1Kor 15,3–8)

Uvažuj o textoch Ján 20,11–29 a 1Kor 15,3–8. Ako reagovali učeníci, keď prvýkrát stretli zmŕtvychvstalého Krista?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Dvaja anjeli pri prázdnom hrobe povedali Márii Magdaléne a niektorým ďalším ženám, že Ježiš vstal z mŕtvych (Mt 28,1,5–7; Mk 16,1–7; Lk 23,55; Lk 24,1–11). Čoskoro sa im však zjavil samotný Ježiš a oni sa mu klaňali (Mt 28,1,9,10; Jn 20,14–18). Zjavil sa aj Petrovi (Lk 24,34; 1Kor 15,5) a dvom učeníkom na ceste do Emauz, ktorým horelo srdce, keď sa im prihovárал (Mk 16,12; Lk 24,13–35). Keď Ježiš navštívil po svojom vzkriesení učeníkov zhromaždených za zavretými dvermi, učeníci boli spočiatku vydesení a vystrašení. Neskôr ich však naplnila radosť a žasli nad tým, čo sa stalo (Lk 24,33–49, Jn 20,19–23). O týždeň neskôr prišiel Ježiš znova do tej istej miestnosti bez toho, aby otvoril dvere, a vtedy aj Tomáš uveril v Jeho vzkriesenie (Jn 20,24–29).

Počas štyridsiatich dní medzi vzkriesením a nanebovstúpením Ježiša „zjavil sa naraz viac ako päťsto bratom“ (1Kor 15,6). Ježiš sa pripojil k niektorým učeníkom na brehu Galilejského jazera a raňajkoval s nimi. Potom mal vážny rozhovor s Petrom (Jn 21,1–23). Okrem spomenutých Ježišových zjavení sa mohli odohrať aj ďalšie (Sk 1,3), kým sa napokon zjavil učeníkom poslednýkrát pred svojím nanebovstúpením (Lk 24,50–53, Sk 1,1–11). Aj Pavol sa považoval za očitého svedka vzkrieseného Krista, ktorý sa mu zjavil na ceste do Damasku (1Kor 15,8; porovnaj so Sk 9,1–9).

Keď ostatní učeníci prvýkrát povedali neprítomnému Tomášovi, že videli vzkrieseného Pána, on zareagoval: „Pokiaľ nevidím na jeho rukách stopy po klincoch, ak nevložím prst do rán po klincoch a nevložím svoju ruku do jeho boku, neverím.“ (Jn 20,25) O týždeň neskôr, keď sa Ježiš znova zjavil učeníkom, medzi ktorými bol tentoraz aj Tomáš, Ježiš mu povedal: „Daj si sem prst a pozri si moje ruky! Daj sem ruku a vlož ju do môjho boku! A nebuď neveriaci, ale veriaci!“ (Jn 20,27) Potom Tomáš vyznal: „Pán môj a Boh môj!“ A Ježiš dodal: „Uveril si, pretože si ma videl. Blahoslavení, ktorí nevideli, a uverili.“ (Jn 20,29)

■ „Blahoslavení, ktorí nevideli, a uverili.“ Aj keď si na vlastné oči nevidel vzkrieseného Krista, aké ďalšie dôvody máš pre svoju vieru v neho?

APLIKÁCIA

PRVOTINA TÝCH, ČO ZOMRELI

¹Keď prídeš do krajiny, ktorú ti dáva Hospodin, tvoj Boh, do vlastníctva, obsadiš ju a budeš v nej bývať, ²vezmi prvotiny zo všetkých plodín, ktoré poznáš za zeme, ktorú ti dáva Hospodin, tvoj Boh, vlož ich do koša a choď na miesto, ktoré si vyvolí Hospodin, tvoj Boh, aby tam prebývalo jeho meno. ³Choď ku kňazovi, ktorý tam práve bude, a povedz mu: „Dnes vyhlasujem pred Hospodinom, svojim Bohom, že som prišiel do krajiny, o ktorej Hospodin našim otcom pod prísahou sľúbil, že nám ju dá.“ ⁴Potom kňaz vezme kôš z tvojej ruky a položí ho pred oltár Hospodina, tvojho Boha. ⁵Ty však pred Hospodinom, svojim Bohom, povieš: „Môj otec bol blúdiaci Aramejčan. S malým počtom ľudí zostúpil do Egypta a tam žil ako cudzinec. Tam sa stal veľkým, mocným a početným národom. ⁶Egyptania však s nami zle zaobchádzali, trýznili nás a kruto zotročovali. ⁷Volali sme k Hospodinovi, Bohu našich otcov, Hospodin nás vypočul, pozrel na naše poníženie, námahu a útlak. ⁸Hospodin nás vyvedol z Egypta mocnou rukou a vystretým ramenom, veľkou hrôzou, znameniami a zázrakmi. ⁹Priviedol nás na toto miesto a dal nám túto krajinu, krajinu oplývajúcu mliekom a medom. ¹⁰Teraz som teda priniesol prvotiny plodín zeme, ktorú si mi, Hospodin, dal!“ Polož to pred Hospodina, svojho Boha, a pokloň sa pred Hospodinom, svojim Bohom. ¹¹Raduj sa zo všetkého dobrého, čo Hospodin, tvoj Boh, dal tebe a tvojmu domu. Raduj sa spolu s levitom a s cudzincom, ktorí bývajú v tvojom kraji. (5Moj 26,1–11)

²⁰Kristus však bol vzkriesený z mŕtvych ako prvotina tých, čo zomreli. ²¹Lebo ako skrze človeka prišla smrť, tak prišlo skrze človeka aj zmŕtvychvstanie. (1Kor 15,20,21)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Vo svetle textu 5Moj 26,1–11 uvažuj o veršoch 1Kor 15,20,21. V akom zmysle Pavol hovoril o zmŕtvychvstalom Kristovi ako o „prvotine tých, čo zomreli“?

Obetovanie „prvotiny“ z úrody bolo starovekou izraelskou poľnohospodárskou praxou s hlbokým náboženským významom. Bolo to posvätné uznanie Boha ako láskavého Poskytovateľa, ktorý zveril svojim správcom krajinu, v ktorej rástla úroda pripravená na zber (pozri 2Moj 23,19; 2Moj 34,26; 3Moj 2,11–16, 5Moj 26,1–11). Prvé plody naznačovali nielen to, že žatva a zber sa začínajú, ale predpovedali aj kvalitu úrody.

Podľa Waynea Grudema, „keď Pavol nazýva Krista ‚prvotinou‘ (gr. *aparché*), používa metaforu z poľnohospodárstva, aby naznačil, že budeme ako Kristus. Tak ako ‚prvotina‘ alebo prvá chuť dozrievajúcej úrody ukazuje, aký bude zvyšok úrody, tak Kristus ako ‚prvotina‘ ukazuje, aké budú naše telá po zmŕtvychvstaní, keď nás Boh pri záverečnej ‚žatve‘ vzkriesi z mŕtvych a privedie do svojej prítomnosti.“ (GRUDEM, W., *Systematic Theology*. Grand Rapids, MI, Zondervan, 1994, p. 615)

Stojí za to pripomenúť, že Ježiš vyšiel z hrobu v oslávenom ľudskom tele. Napriek tomu však niesol znaky ukrižovania (Jn 20,20,27). Znamená to, že vzkriesené Božie deti budú tiež niest fyzické znaky svojho utrpenia? Bude apoštol Pavol nosiť vo svojom oslávenom tele „osteň“ (2Kor 12,7) a „jazvy Pána Ježiša“ (Ga 6,17; Roh)?

Až do svojej smrti mal Pavol „na sebe navždy nosiť stopy Kristovej slávy, v jeho očiach, oslepených nebeským jasom [pozri Sk 9,1–9].“ (SR 275) To však neznamená, že on alebo ktokoľvek iný z oslávených vykúpených bude vzkriesený so znakmi vlastného utrpenia (porovnaj s 1Kor 15,50–54). Kristus však „navyky ponese znamenia tejto krutosti. Všetky stopy po klíncoch budú rozprávať príbeh o úžasnem vykúpení človeka a obrovskej cene, za ktorú bol kúpený.“ (EW 179) Tieto znamenia nám zaručia, že všetky naše znaky utrpenia budú navyky preč.

APLIKÁCIA

- Kristus bude niest jazvy svojho ukrižovania navyky. Čo to prezrádza o Božej láske k nám a o tom, aká je skutočná cena nášho spasenia? Ako to ukazuje, koľko Boha stála naša záchrana?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Túžba vekov* si prečítajte kapitoly „V Jozefovej hrobke“ (DA 769–778; TV 538–545); „Pán vstal“ (DA 779–787; TV 546–550); „Prečo plačeš?“ (DA 788–794; TV 551–555); „Cesta do Ęmauz“ (DA 795–801; TV 556–559) a „Pokoľ vám“ (DA 802–808; TV 560–564).

Moderné uvaŹovanie neverí v niečo tak, ako je JeŹiŹovo vzkriesenie. Historické dôkazy sú vŹak silné natoľko, Źe aj tí, ktorí nedokaŹu prijať realitu vzkriesenia, sú nuten priznať, Źe mnoh ludia boli presvedeni, Źe videli vzkrieseného JeŹiŹa. Vela argumentov namierených proti myŹlienke vzkriesenia sa teda venuje pokusom vysvetliť, o mohlo spôsobiť, Źe títo rôzni ludia uverili, Źe videli vzkrieseného Krista.

Niektor tvrdili, Źe vŹetci učeníci mali halucinácie o vzkriesenom JeŹiŹovi; in, Źe JeŹiŹ v skutočnosti nezomrel, ale iba omdlel a precitol, keď ho zvesili z kriŹa. Keď sa potom znova zjavil, jeho nasledovnc si mysleli, Źe bol vzkriesen z mŕtvych. A (verte tomu alebo nie) niektor tvrdili, Źe JeŹiŹ mal dvojča, ktorého sa učeníci pomýlili so vzkriesenm Kristom. Inými slovami, historické dôkazy o Kristovom zmŕtvychvstaní sú také silné, Źe argumenty proti vzkrieseniu sú často nesmierne usmevne. KeďŹe vzkriesenie samotné je take doleŹite, nemali by sme byť prekvapen vŹetkymi dobrými dôvodmi, ktoré nás vedú k pevnej viere vo vzkriesenie.

„Mŕtvi počuli výkrik z kriŹa *Dokonané je!* Prenikol hrobové nасыpy a prebudil spicich mŕtvych. Tak to bude, keď z neba zaznie Kristov hlas. Tento hlas prenikne hroby, otvorí hrobky a mŕtvi v Kristovi vstanú. Pri Spasitelovom vzkriesen sa otvorilo niekoľko hrobov, ale pri jeho druhom príchode jeho hlas budú počuť vŹetky BoŹie deti a vyjdú zo svojich hrobov v sláve nesmrteľného Źivota. Tá ist moc, ktor z hrobky vyviedla Krista, privedie k Źivotu aj jeho cirkev a oslávi ju s ním *nad kaŹde knieŹatstvo, mocnosť, silu a panstvo a nad kaŹde iné meno, ktoré moŹno vysloviť nielen v tomto veku, ale aj v budúcom* (Ef 1,21).“ (DA 787; TV 550)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŹOVANIE

1. „Dokonané je!“ (Jn 19,30) a „Vstal z mŕtvych!“ (Mt 28,6) sú dva z najvznamnejŹich výrokov, aké kedy zazneli. Ako sa navzájom doplňaj v dejinách spasenia? Ak nádej sa nachádza v týchto slovách?
2. NaboŹensk vodcovia najprv chceli dať k hrobu straŹe, aby učeníci neukradli JeŹiŹovo telo. Neskôr straŹcom zaplatili, aby povedali, Źe učeníci telo ukradli. Ako pomáha táto správa odhaliť realitu Kristovho prazdnho hrobu? Prečo je prazdn hrob pre nás ako kresťanov tak doleŹity?

Týždeň od 13. do 19. novembra

NOVOZMLUVNÁ NÁDEJ

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

1Kor 15,12–19, Jn 14,1–3, Jn 6,26–51, 1Tes 4,13–18, 1Kor 15,51–55

ÚVODNÝ TEXT

¹¹A to je svedectvo, že nám Boh dal večný život a tento život je v jeho Synovi.

¹²Kto má Syna, má život; kto nemá Božieho Syna, nemá život. (1Jn 5,11.12)

Napriek tomu, že Nová zmluva bola napísaná po grécky, všetci autori (pravdepodobne okrem Lukáša) boli Židia. K otázke ľudskej prirodzenosti preto pristupovali z hebrejskej celostnej perspektívy, nie z gréckej pohanskej perspektívy. Pre Krista a apoštolov nebola kresťanská nádej nejakou novou nádejou, ale skôr rozvinutím nádeje, ktorou žili už patriarchovia a proroci. Kristus napríklad spomenul, že Abrahám predvídal a radoval sa, že uvidí jeho deň (Jn 8,56). Júda napísal, že Henoch prorokoval o druhom príchode (Júda 1,14.15). A List Hebrejom hovorí o hrdinoch viery očakávajúcich nebeskú odmenu, ktorú však nedostanú, kým my nedostaneme tú našu (Heb 11,39.40). Toto vyhlásenie by nemalo zmysel, keby ich duše boli už s Pánom v nebesiach.

Zdôraznením, že večný život majú len tí, ktorí sú v Kristovi (1Jn 5,11.12), Ján vyvracia teóriu o prirodzenej nesmrteľnosti duše. Bez spásneho vzťahu s Kristom totiž neexistuje večný život. Nádej Novej zmluvy je teda nádejou upriamenou na Krista. Je to jediná nádej, že naša smrteľná existencia sa jedného dňa stane nesmrteľnou.

OSNOVA LEKCIE

V tejto lekcii sa pozrieme na novozmluvné texty vyjadrujúce krásnu nádej na Kristov návrat a s ním spojené vzkriesenie.

- 1Kor 15,12–19: Nádej presahujúca náš život (nedeľa)
- Jn 14,1–3: „Prídem čoskoro!“ (pondelok)
- Jn 6,47–51: „Ja ho vzkriesim v posledný deň“ (utorok)
- 1Tes 4,13–18: Keď zaznie Božia poľnica (streda)
- 1Kor 15,51–55: Večné stretnutie (štvrtok)

NÁDEJ PRESAHUJÚCA NÁŠ ŽIVOT

¹²Ked' sa teda hlása, že Kristus bol vzkriesený z mŕtvych, ako potom niektorí z vás hovoria, že niet zmŕtvychvstania? ¹³Ved' ak niet zmŕtvychvstania, ani Kristus nebol vzkriesený. ¹⁴Ak však Kristus nebol vzkriesený, potom je márne naše kázanie a márna je aj vaša viera. ¹⁵Tak by sa zistilo, že sme falošní Boží svedkovia, lebo sme svedčili proti Bohu, že vzkriesil Krista, ktorého nevzkriesil, ak mŕtvi naozaj nevstávajú z mŕtvych. ¹⁶Ak však mŕtvi nevstávajú, ani Kristus nebol vzkriesený. ¹⁷Ak však Kristus nebol vzkriesený, márna je vaša viera – ešte vždy ste vo svojich hriechoch. ¹⁸A tak by zahynuli aj tí, čo zosnuli v Kristovi. ¹⁹Ak iba v tomto živote máme nádej v Kristovi, sme najbiednejší zo všetkých ľudí. (1Kor 15,12–19)

Staroveký grécky historik Hérodotos (5. st. pred Kristom) písal o kmeni, ktorý pri narodení dieťaťa začal obdobie smútku, pretože predvídali utrpenie, ktorému bude čeliť nový človečik, ak sa dožije dospelosti. Akokoľvek sa nám takýto rituál môže zdať nezvyčajný, má svoju logiku.

Vieme, že život je náročný a bolestný, aj keď veríme v Boha a máme nádej na večnosť. Aké ťažké to majú tí, ktorí nemajú žiadnu nádej, a na zemi ich čaká len krátka a často nepokojná existencia. Nejednen svetský spisovateľ sa vyjadril k nezmyselnosti a pominuteľnosti ľudskej existencie. Všetci totiž nielen umierame, ale aj žijeme s vedomím, že raz zomrieme. Toto vedomie robí celý projekt ľudského života (ktorý je sám osebe smutný a zložitý) zdanlivo márnym. Autor Thomas Ligotti sa vo svojom pesimistickom opise vyjadril o ľuďoch ako o „kusoch kaziaceho sa mäsa na rozpadajúcich sa kostiach“. Znie to síce hrôzostrašne, ale aj tento výrok má kus pravdy.

Na rozdiel od podobných pesimistických pohľadov na existenciu človeka máme aj biblické zaslúbenie večného života v Ježišovi. Tento prístup je kľúčový: túto nádej máme v Ježišovi a v tom, čo nám ponúkajú Jeho smrť a vzkriesenie. Akú inú nádej by sme mali bez tohto zaslúbenia?

Čo hovorí apoštol Pavol v úvodnom texte (1Kor 15,12–19)?

Pavol jasne hovorí, že naše vzkriesenie je neoddeliteľne spojené s Kristovým vzkriesením. Ak by nebolo vzkriesenia, potom nevstal ani Kristus. A ak Kristus nevstal, „márna je vaša viera – ešte vždy ste vo svojich hriechoch“ (1Kor 15,17). Inými slovami, keď zomrieme, zostávame mŕtvi – a to navždy, preto je všetko márne. Pavol to komentuje slovami: „Ak pre mŕtvych niet vzkriesenia: Jedzme a pime, ved' zajtra zomrieme!“ (1Kor 15,32)

Ak sme len protoplazma na báze uhlíka a „počet našich rokov býva sedemdesiat, pri väčšej sile aj osemdesiat“ (Ž 90,10), potom pred nami naozaj nie je príliš optimistická perspektíva. V takejto situácii platí, že „nebo nám stojí za všetko, a ak stratíme nebo, stratíme všetko.“ (SD 349)

- **Uvažuj o tom, aká vzácna je naša nádej a viera. Prečo musíme z Božej milosti urobiť všetko, čo je v našich silách, aby sme si uchovali našu nádej?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

„PRÍDEM ČOSKORO!“

¹Nech sa vám srdce neznepokojuje! Verte v Boha, verte aj vo mňa! ²V dome môjho Otca je mnoho príbytkov. Keby to tak nebolo, bol by som vám azda povedal, že vám idem pripraviť miesto? ³Keď odídem a pripravím vám miesto, zasa prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja. (Jn 14,1–3)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Uvažuj o texte Jn 14,1–3. Už je to takmer dvetisíc rokov, čo Ježiš slúbil, že znova príde. Ako môžeme pomôcť druhým, aby si uvedomili, že napriek dlhému časovému obdobiu, odkedy bolo vyslovené, je toto zaslúbenie stále platné aj pre našu generáciu?

Ježiš v knihe Zjavenie štyrikrát povedal: „Prídem čoskoro!“ (Zj 3,11; 22,7.12.20) Očakávanie jeho skorého príchodu motivovalo misiu apoštolskej cirkvi a naplňalo nádejou životy kresťanov počas dvoch storočí. Ale generácia za generáciou umierala a táto zaslúbená udalosť sa ešte stále neuskutočnila. A tak si mnohí kladú otázku: *Ako dlho ešte budeme musieť kázať, že „Ježiš príde čoskoro?“* Vyvolali tieto slová nereálne očakávania? (Pozri 2Pt 3,4.)

Mnoho kresťanov sa sťažovalo na „meškanie“ či „oneskorenie“ druhého príchodu (porovnaj s Mt 25,5). Na základe čoho však môžeme tvrdiť, že Pán „mešká“? Aký by bol ten „správny“ čas na Kristov návrat? Malo sa to udiať pred päťdesiatimi rokmi? Alebo pred sto či tisíc rokmi? To, na čom skutočne záleží, je biblické zaslúbenie, že „Pán nemešká so svojim prisľúbením, ako sa niektorí nazdávajú, že mešká, ale je zhovievavý, lebo nechce, aby niekto zahynul, ale chce, aby sa všetci dali na pokánie.“ (2Pt 3,9)

Napriek mnohým storočiam, ktoré uplynuli od Ježišovho nanebovstúpenia, zaslúbenie jeho príchodu zostáva aktuálne aj dnes. Prečo? Pretože všetko, čo máme, je náš vlastný krátky život (Ž 90,10), po ktorom nasleduje nevedomý odpočinok v hrobe (Koh 9,5.10) a napokon konečné vzkriesenie bez akejkoľvek neskoršej príležitosti zmeniť svoj osud (Heb 9,27). To sa týka každého z mŕtvych (ako sme si povedali v tretej lekcii), pretože všetci mŕtvi spia a sú v nevedomí. Druhý príchod Krista je tak pre každého z nás vzdialený v čase len okamih od našej smrti. Z tohto pohľadu nastane Jeho príchod naozaj čoskoro! Každý ďalší deň nás približuje o jeden deň bližšie k slávnemu zjaveniu Pána Ježiša Krista na nebeských oblakoch. Hoci nevieme, kedy príde, môžeme si byť istí, že príde. A to je to, na čom naozaj záleží.

APLIKÁCIA

- Kazateľ kázal o tom, že mu je jedno, kedy sa Kristus vráti. Jediné, na čom záleží, je, že sa Kristus vráti. Pomáha vám takéto vnímanie biblického zaslúbenia? V čom môže byť pre nás povzbudením, keď sme sklúčení z toho, že sa Kristus ešte nevrátil?

„JA HO VZKRIESIM V POSLEDNÝ DEŇ“

⁴⁷Amen, amen, hovorím vám: Kto verí, má večný život. ⁴⁸Ja som chlieb života. ⁴⁹Vaši otcovia jedli mannu na púšti a pomreli. ⁵⁰Toto je ten chlieb, ktorý zostupuje z neba, aby nezomrel nik, kto bude z neho jesť. ⁵¹Ja som ten živý chlieb, ktorý zostúpil z neba. Ak niekto je z tohto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta.“ (Jn 6,47–51)

Pri jednom zo svojich zázrakov Ježiš nasýtil päťtisícový zástup prostredníctvom malého množstva chleba a rýb (Jn 6,1–14). Keď Ježiš pochopil, že zástup ho chce vyhlásiť za kráľa (Jn 6,15), odplával so svojimi učeníkmi na druhý breh Galilejského jazera. Na druhý deň ho tam však zástup nasledoval. Vtedy predniesol svoje mocné kázanie o chlebe života. Mimoriadny dôraz položil na dar večného života (Jn 6,22–59).

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si text Jn 6,26–51. Ako Ježiš spojil dar večného života s konečným vzkriesením spravodlivých?

V súvislosti s večným životom Ježiš vo svojej kázni zdôraznil tri základné myšlienky. Najprv sa predstavil ako Boží chlieb, „čo zostupuje z neba a dáva svetu život“ (Jn 6,33.58). Vyhlásením „Ja som [grécky *egó eimí*] chlieb života“ (Jn 6,35.48) sa Ježiš predstavil ako Veľký „JA SOM“ Starej zmluvy (2Moj 3,14). Po druhé, Ježiš vysvetlil, že v Ňom máme istotu večného života. Toto požehnanie môže mať každý, „kto prichádza ku mne ... a kto verí vo mňa“ (Jn 6,35). A napokon, Ježiš spojil dar nesmrtnosti s konečným vzkriesením, keď svojich poslucháčov trikrát ubezpečil: „A ja ho vzkriesim v posledný deň“ (Jn 6,40.44.54).

Ježiš dal aj toto úžasné zaslúbenie: „Amen, amen, hovorím vám: Kto verí, má večný život.“ (Jn 6,47) Dar večného života je teda prítomnou realitou. To však neznamená, že veriaci nikdy nezomrie, pretože samotný výraz „ja ho vzkriesim“ (Jn 6,40) predpokladá návrat k životu po smrti.

Myšlienka je jasná. Bez Krista človek nemá večný život. Ale aj po prijatí Krista a získaní istoty večného života zostávame smrteľní, a teda podliehame prirodzenej smrti. Pri druhom príchode nás Ježiš vzkriesi a my vtedy prijmeme dar nesmrtnosti, ktorý vierou prijímame už dnes. Tento dar máme istý nie preto, že by naša duša bola nesmrteľná, ale na základe Ježišovej spravodlivosti, ktorú dostávame tým, že veríme v neho.

- **Uvažuj o Ježišových slovách, že ak v Neho veríme, máme (práve teraz) večný život. Ako ti toto úžasné zaslúbenie môže pomôcť vyrovnat sa s bolestnou realitou našej súčasnej, hoci len dočasnej smrteľnosti?**

APLIKÁCIA

KEĎ ZAZNIE BOŽIA POĽNICA

¹³Nechceme, bratia, aby ste nevedeli, ako je to so zosnulými, aby ste sa nemútili ako ostatní, ktorí nemajú nádej. ¹⁴Ved'ak veríme, že Ježiš zomrel a vstal z mŕtvych, tak Boh skrze Ježiša privedie spolu s ním aj tých, čo zosnuli. ¹⁵Toto vám totiž hovoríme podľa Pánovho slova: My, ktorí zostaneme nažive až do Pánovho príchodu, nepredídeme zosnulých. ¹⁶Lebo vo chvíli, keď zaznie povel, hlas archanjela a Božia poľnica, sám Pán zostúpi z neba a prví vstanú tí, čo zomreli v Kristovi; ¹⁷potom my, ktorí zostaneme nažive, spolu s nimi budeme uchvátení v oblakoch hore v ústrety Pánovi a budeme tak navždy s Pánom. ¹⁸Potešujte sa navzájom týmito slovami. (1Tes 4,13–18)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Solúnčania boli presvedčení, že večný život dostanú len tí, ktorí zostanú nažive až do Ježišovho druhého príchodu. „Starostlivo dbali o život svojich priateľov, aby nezomreli a nestratili požehnanie, ktoré majú dostať pri Pánovom príchode. Ich milovaní však jeden po druhom od nich odchádzali, veriaci sa ustarostene dívali do tváre svojich mŕtvych a neodvažovali sa dúfať, že by sa s nimi mali ešte stretnúť v budúcom živote.“ (AA 258; SA 156)

Ako Pavol napravil túto mylnú predstavu vo svojom liste (1Tes 4,13–18)?

Text 1Tes 4,14 zostáva často nepochopený. Čitatelia majú tendenciu nesprávne rozumieť slovám „Boh skrze Ježiša privedie spolu s ním aj tých, čo zosnuli“. Mnohí z tých, čo prijímajú učenie o nesmrteľnej duši, naznačujú, že Boh spolu s Kristom privedie pri druhom príchode na zem z neba duše spravodlivých zosnulých. Tieto duše tak budú znova spojené s ich vzkriesenými telami. Takýto výklad však nie je v súlade s celkovým Pavlovým učením o tejto téme. „Dôvod, prečo môžu mať solúnski kresťania nádej, keď smútia za zosnulými členmi svojej cirkvi, je ten, že Boh ich ‚privedie‘, teda vzkriesi týchto zosnulých veriacich a spôsobí, že budú prítomní pri Kristovom návrate, takže budú ‚s ním‘. Z toho vyplýva, že títo zosnuli veriaci nebudú v nejakej nevýhode kvôli Kristovmu príchodu, ale budú ‚s ním‘ takým spôsobom, že sa so živými veriacimi budú rovnako podieľať na sláve spojennej s jeho návratom.“ (WEIMA J. A. D., *1–2 Thessalonians*, Baker Exegetical Commentary on the New Testament. Grand Rapids, MI, Baker Academic, 2014, p. 319)

Ak by duše spravodlivých mŕtvych už boli s Pánom v nebi, apoštol Pavol by nemusel spomínať konečné vzkriesenie ako kresťanskú nádej. Mohol len spomenúť, že spravodliví sú už u Pána. Namiesto toho však hovorí, že tí, „čo zosnuli“ v Kristovi (1Tes 4,14), budú na konci časov vzkriesení z mŕtvych.

APLIKÁCIA

- Nádej na konečné vzkriesenie priniesla zarmúteným Solúnčanom útechu. Tá istá nádej nám môže pomôcť s istotou čeliť bolestivým chvíľam, keď nám chladné zovretie smrti berie našich blízkych. Aká je tvoja skúsenosť s touto nádejou?

VEČNÉ STRETNUTIE

⁵¹Počúvajte, poviem vám tajomstvo: Nie všetci zomrieme, ale všetci budeme premenení, ⁵²naraz, v tom okamihu, na posledný zvuk polnice. Keď zatrúbi, mŕtvi budú vzkriesení neporušiteľní a my budeme premenení. ⁵³Lebo toto porušiteľné si musí obliecť neporušiteľnosť a toto smrteľné si musí obliecť nesmrteľnosť. ⁵⁴Keď si však toto porušiteľné oblečie neporušiteľnosť a toto smrteľné si oblečie nesmrteľnosť, vtedy sa splní, čo je napísané: Smrť pohltí víťazstvo! ⁵⁵Smrť, kde je tvoje víťazstvo? Smrť, kde je tvoj osten? (1Kor 15,51–55)

O akom „tajomstve“ hovorí apoštol Pavol v 1Kor 15,51–55?

OSOBNÉ
ŠTÚDIUM

Niektorí populárni kazatelia naznačujú, že toto „tajomstvo“ (1Kor 15,51) je „tajným vytrhnutím“ cirkvi, ktoré sa má uskutočniť sedem rokov pred Kristovým slávnym druhým príchodom. Pri „tajnom vytrhnutí“ sú verní kresťania náhle, potichu a tajne uchvátení do neba, kým všetci ostatní zostávajú na zemi a čudujú sa, kam sa podeli. Ľudia sa zrazu môžu ocitnúť v aute bez vodiča, pretože vodič bol „vytrhnutý“ do neba. Všetko, čo po nich „zostane, je ich oblečenie“. Šesťnásťzväzkový sfilmovaný bestseller *Left Behind* (Ponechaní napospas) spropagoval toto falošné učenie a priniesol ho miliónom ľudí.

Žiadna biblická pasáž však nepodporuje takéto umelé rozlišovanie medzi „tajným vytrhnutím“ a druhým príchodom. „Tajomstvo“, o ktorom Pavol hovorí, je premena žijúcich spravodlivých, aby sa pri Kristovom druhom príchode pripojili k vzkrieseným spravodlivým. O takomto „vytrhnutí“ je reč. Neexistuje žiadne „tajné vytrhnutie“, pretože druhý príchod bude viditeľný pre všetky živé ľudské bytosti (Zj 1,7) a vzkriesenie mŕtvych aj premena živých nastanú za zvuku polnice pri Kristovom príchode (1Kor 15,51.52).

Kristov druhý príchod prinesie najúžasnejšie stretnutie v dejinách. Živí spravodliví sú zmenení „naraz, v okamihu“ (1Kor 15,52). Boh prehovorí, a oni budú oslávení, dostanú nesmrteľnosť a spolu so vzkriesenými svätými budú uchvátení, aby sa stretli so svojim Pánom. „On pošle svojich anjelov s veľkou polnicou a tí zhromaždia jeho vyvolených zo štyroch svetových strán, od jedného kraja nebies až po druhý.“ (Mt 24,31)

„Anjeli prinesú malé deti ich matkám. Priatelia, ktorých smrť dávno rozdelila, sa opäť stretnú, aby sa už nikdy neodlúčili a s radostným chválospevom pôjdu spoločne do Božieho mesta.“ (GC 645; VSV 463)

- Ide o úžasné zaslúbenie, ktoré presahuje celú našu skúsenosť a všetko naše pochopenie. Uvažuj o rozľahlosti vesmíru a o neuveriteľnej zložitosti života. Samotné stvorenie svedčí o nesmiernej Božej moci. Čo nás to všetko učí o Božej moci premeniť živých a vzkriesiť mŕtvych pri Ježišom druhom príchode?

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Skutky apoštolov* si prečítajte kapitoly „Listy Tesaloničanom“ (AA 255–268; SA 155–162) a „Vznešený cieľ“ (AA 319–322; SA 191–193).

Filozof Stephen Cave napísal: „Rimania si boli dobre vedomí viery kresťanov, že jedného dňa budú vzkriesení. Zo všetkých síl sa preto tejto nádeji vysmievali a kládli jej prekážky. Správa o prenasledovaní v Galii v roku 177 uvádza, že mučeníci boli najskôr popravení, potom ich mŕtvolky nechali šesť dní hniť nepochované a potom boli spálené a popol hodený do rieky Rhôna. *Teraz uvidíme, či opäť povstanú*, povedali údajne Rimania.“ (CAVE, Stephen, *Immortality, The Quest to Live Forever and How It Drives Civilization*. New York, Crown Publishers, 2012, p. 104, 105)

Toto malé podobenstvo o teologickom skepticizme, akokoľvek dramatické, je nepodstatné. Nič totiž nedokázalo o biblickom zaslúbení vzkriesenia. Moc, ktorá vzkriesila Ježiša z mŕtvych, môže vykonať to isté aj pre nás, bez ohľadu na stav nášho tela. Ved' napokon, ak tá istá moc stvorila a udržiavala celý vesmír, určite dokáže premeniť živých a vzkriesiť mŕtvych.

„Pavol napísal: *Tak Boh aj tých, čo zosnuli skrze Ježiša, privedie s ním*. (1 Tes 4,14) Mnohí tieto slová chápu v tom zmysle, že mŕtvych privedie Kristus z neba. Pavol tým však myslel spôsob: ako bol Kristus vzkriesený z mŕtvych, tak Boh povolá zosnulých svätých z ich hrobov a vezme ich so sebou do neba. Aká to skvelá útecha! Aká jedinečná nádej nielen pre tesalonických veriacich, ale pre všetkých kresťanov, nech žijú kdekoľvek! (AA 259; SA 157)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Ktosi raz napísal: „Smrť nás úplne vyhladí. ... Byť úplne vymazaný, bez stopy a pamiatky, vedie k zničeniu zmyslu života človeka.“ Ten výrok má pravdu. Akú nádej teda máme tvárou v tvár takejto bezvýznamnosti?
2. Ako môžeme zosúladiť potrebu rastu k dokonalosti (Flp 3,12–16) so skutočnosťou, že až pri Kristovom druhom príchode dostaneme neporušiteľnú a bezhriešnu prirodzenosť (1Kor 15,50–55)?
3. Ako by sme mohli pomôcť niekomu, kto je nadšený myšlienkou „tajného vytrhnutia“, aby pochopil, že toto učenie je nesprávne?
4. Prečítajte si ešte raz text 1Kor 15,12–19. Čo v týchto veršoch predstavuje silný dôkaz učenia, že mŕtvi spia a nie sú v nebi s Ježišom? Aký zmysel by mali tieto verše, ak by spravodliví mŕtvi boli skutočne v nebi s Ježišom?

ZDANLIVO PROTIREČIVÉ TEXTY

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Lk 16,19–31; Lk 23,43; Jn 20,17; Flp 1,21–24; 1Pt 3,13–20; Zj 6,9–11

ÚVODNÝ TEXT

Skúmate Písma, lebo si myslíte, že v nich máte večný život, a práve ony svedčia o mne. (Ján 5,39)

Apoštol Peter adresátov svojho listu vyzýva: „Budte stále pripravení k obhajobe pred každým, kto by od vás žiadal, aby ste vydali počet z nádeje, ktorú máte...“ (1Pt 3,15) Pavol zasa píše: „Hlásaj slovo, naliehaj vo vhodný i nevhodný čas, presviedčaj, karhaj, povzbudzuj so všetkou trpezlivosťou a ponaučením. Príde totiž čas, keď ľudia neznesú zdravú náuku...“ (2Tim 4,2.3). V tejto súvislosti by sme mali študovať a citovať nielen tie pasáže, ktoré jasne a jednoznačne vysvetľujú našu vierouku, ale mali by sme sa zaoberať aj textami, ktoré sú komplikované a ktoré sa často používajú na obhajobu opaku toho, čo pokladáme za biblické učenie.

Pri tom by sme mali nasledovať Ježišov inšpirujúci príklad. „Kristus sám nezaťajil ani slovo pravdy, no túto pravdu vždy zvestoval s láskou. V kontakte s ľuďmi bol zvlášť ohľaduplný, rozvážny a láskavo pozorný. Nikdy nebol bezohľadný, zbytočne prísny, nikdy neranil citlivého človeka.“ (DA 353; TV 243)

Tento týždeň sa budeme venovať niekoľkým zaujímavým textom, ktoré ľudia používajú na obhajobu učenia o nesmrteľnosti duše. Takéto štúdium by malo nielen posilniť našu vieru, ale malo by nám aj pomôcť nájsť láskavé odpovede tým, ktorí spochybňujú toto kľúčové biblické učenie.

OSNOVA LEKCIE

Tento týždeň sa budeme venovať niekoľkým zaujímavým textom, ktoré ľudia používajú na obhajobu učenia o nesmrteľnosti duše.

- Lk 16,19–31: Boháč a Lazár (nedeľa)
- Lk 23,42.43: „Budeš so mnou v raji“ (pondelok)
- Flp 1,21–24: Odísť a byť s Kristom (utorok)
- 1Pt 3,13–20: Kázanie duchom vo väzení (streda)
- Zj 6,9–11: Duše pod oltárom (štvrtok)

BOHÁČ A LAZÁR

¹⁹Bol bohatý človek. Obliekal sa do purpuru a kmentu a deň čo deň skvostne hodoval. ²⁰Pri jeho bráne líhaval akýsi žobrák menom Lazár, plný vredov. ²¹Túžil nasýtiť sa odpadkami z boháčovho stola, ale iba psy prichádzali a lízali mu vredy. ²²Ten žobrák umrel a anjeli ho zniesli do Abrahámovho lona. Zomrel aj boháč a pochovali ho. ²³Potom v pekle v mukách pozdvihol oči a zďaleka uzrel Abraháma a Lazára v jeho lone. ²⁴I zvolal: „Otec Abrahám, zľutuj sa nado mnou a pošli Lazára, nech si namočí aspoň konček prsta vo vode a ovlaží mi jazyk, lebo sa v tomto plameni hrozne trápim.“ ²⁵No Abrahám odpovedal: „Syn môj, rozpomeň sa, že ty si za svojho života dostával všetko dobré a Lazár zasa zlé. Teraz on sa tu teší a ty sa trápiš.“ ²⁶A okrem toho je medzi nami a vami veľká priepasť, takže nik – čo ako by chcel – nemôže prejsť odtiaľto k vám ani odtiaľ prekročiť k nám.“ ²⁷Tu povedal: „Prosím ťa, otcé, pošli ho do domu môjho otca.“ ²⁸Mám totiž piatich bratov. Nech im vydá svedectvo, aby sa nedostali aj oni na toto miesto múk.“ ²⁹Abrahám mu odpovedal: „Majú Mojžiša a Prorokov, nech ich poslúchajú.“ ³⁰Ale on povedal: „Nie, otec Abrahám. Ale ak príde niekto z mŕtvych, budú sa kajať.“ ³¹Odpovedal mu: „Ak neposlúchajú Mojžiša a Prorokov, nedajú sa presvedčiť, ani keby niekto vstal z mŕtvych.“ (Lk 16,19–31)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečo príbeh o boháčovi a Lazárovi (Lk 16,19–31) nemôže byť doslovným opisom posmrtného života?

Niektorí teológovia sú presvedčení, že text Lk 16,19–31 by sme mali vykladať doslovne, teda ako opis stavu mŕtvych. Takýto prístup by však viedol k niekoľkým nebiblickým záverom a bol by v rozpore s mnohými inými pasážami, ktorým sme sa už venovali.

Ak by sme mali tento príbeh brať doslovne, museli by sme pripustiť niekoľko skutočností. Nebo a pekel by museli byť dosť blízko na to, aby mohla prebiehať čulá komunikácia medzi obyvateľmi oboch miest (Lk 16,23–31). Tiež by sme museli predpokladať, že v posmrtnom živote – kým sa telo nachádza v hrobe –, je zachovaná vedomá forma duše, ktorá má „oči“, „prsty“, „jazyk“ a ktorá dokonca pociťuje smäd (Lk 16,23.24).

Ak by táto pasáž opisovala stav človeka po smrti, potom by nebesia nemohli byť radosným a šťastným miestom. Spasení by totiž zblízka sledovali nekonečné utrpenie svojich stratených milovaných, a dokonca by sa s nimi rozprávali (Lk 16,23–31). Ako by mohla byť matka v nebesiach šťastná, keby hľadela na neprestajné utrpenie svojho milovaného dieťaťa v pekle? V takomto kontexte by bolo prakticky nemožné, aby sa splnil Boží prísľub, že už nebude smútok, plač a bolesť (Zj 21,4).

Práve pre takéto nezrovnalosti mnohí moderní teológovia považujú príbeh o boháčovi a Lazárovi za podobenstvo. To znamená, že sa nemôžeme sústrediť na jednotlivé detaily. Aj významný baptistický teológ a odborník na Novú zmluvu George E. Ladd, hoci nie je adventista, hovorí, že tento príbeh bol pravdepodobne „podobenstvom, ktoré využívalo vtedajšie židovské uvažovanie, a nie je preto určené na poučenie o stave mŕtvych.“ („Eschatology“ in *The New Bible Dictionary*. Grand Rapids, MI, Eerdmans, 1962, p. 388)

Podobenstvo o boháčovi a Lazarovi predstavuje ostrý kontrast medzi dobre oblečeným „bohatým človekom“ a „akýmsi žobrákom menom Lazár, ktorý bol plný vredov“ (Lk 16,19.20). Text hovorí, (1) že časné postavenie a spoločenské uznanie nie sú kritériami pre budúcu odmenu a (2) že o večnom osude každého človeka sa rozhoduje v tomto živote a nemožno ho po smrti zmeniť (Lk 16,25.26).

APLIKÁCIA

- „Odpovedal mu: „Ak neposlúchajú Mojžiša a Prorokov, nedajú sa presvedčiť, ani keby niekto vstal z mŕtvych.““ (Lk 16,31) Aké poslanstvo z Ježišových slov by sme si mali vziať pre seba v súvislosti s autoritou Biblie a spôsobom, ako k nej pristupujeme?

„BUDEŠ SO MNOU V RAJI“

⁴²Potom povedal: „Ježiš, rozpomeň sa na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.“ ⁴³Ježiš mu odpovedal: „Amen, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji.“ (Lk 23,42.43)

Ježiš jej povedal: „Nedotýkaj sa ma zato, že som ešte nevystúpil k Otcovi, ale chod' k mojim bratom a povedz im: Vystupujem k svojmu Otcovi a k vášmu Otcovi, k svojmu Bohu a k vášmu Bohu.“ (Jn 20,17)

¹„Nech sa vám srdce neznepokojuje! Verte v Boha, verte aj vo mňa! ²V dome môjho Otca je mnoho príbytkov. Keby to tak nebolo, bol by som vám azda povedal, že vám idem pripraviť miesto? ³Keď odidem a pripravím vám miesto, zasa prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja. (Jn 14,1–3)

Jednou z biblických pasáží, ktoré sa najčastejšie používajú na podporu učenia o nesmrteľnosti duše, je verš Lukáš 23,43. V slovenčine všetky biblické preklady uvádzajú tento text spôsobom, ktorý vyvoláva dojem, že práve v deň, keď Kristus zomrel, budú obaja – Kristus aj zločinec – spolu v raji. Nemalo by nás to prekvapovať. Preklady buď vychádzajú z tradície, alebo samotní prekladatelia veria v učenie o prirodzenej nesmrteľnosti duše. Je to však najlepší preklad textu?

Porovnaj text Lk 23,42.43 s ostatnými textami z úvodu (Jn 20,17 a Jn 14,1–3). Ako treba chápať zaslúbenie kajúcemu lotrovi na kríži vo svetle Ježišových slov Márii Magdaléne a jeho zaslúbenia svojim učeníkom?

Predpoklad, že Kristus a zločinec sa ešte v ten istý deň dostali do raja (teda do neba), je v rozpore s Ježišovými slovami adresovanými Márii Magdaléne po jeho zmŕtvychvstaní. Podľa nich totiž Ježiš ešte nebol v prítomnosti svojho Otca v nebi (Jn 20,17). Omyl, že Ježiš aj kajúci zločinec išli ešte v deň svojej smrti do neba, je v rozpore aj s Ježišovým príslubom učeníkom, že budú vzatí do neba až pri Jeho druhom príchode (Jn 14,1–3).

Problémom vo verši Lukáš 23,43 je, či má byť príslovka „dnes“ (grécky *sémeron*) spojená so slovesom, ktoré po nej nasleduje („budeš“), alebo so slovesom, ktoré jej predchádza („hovorím“). Teológ Wilson Paroschi ukazuje, že „z gramatického hľadiska“ je prakticky nemožné určiť správnu alternatívu. „Lukáš má však určitú tendenciu používať túto príslovku s predchádzajúcim slovesom. To sa deje v štrnástich z dvadsiatich výskytov slova *sémeron* v Lukášovi a Skutkoch.“ („The Significance of a Comma: An Analysis of Luke 23:43,” in *Ministry*, June 2013, p. 7) Takže najprirodzenejšie znenie textu Lk 23,43 by bolo: „Amen, hovorím ti dnes: Budeš so mnou v raji.“ V tomto prípade idiomatiký výraz „hovorím ti dnes“ zdôrazňuje relevantnosť a vážnosť výroku „budeš so mnou v raji“. Stručne povedané, Ježiš zločincovi práve vtedy a tam slúbil, že bude spasený.

- **Prečítaj si príbeh o kajúcom zločincovi (Lukáš 23,39–43), ktorému Kristus napriek jeho hriechu a napriek tomu, že nemal čo Bohu ponúknuť, prislúbil večný život. Ako tento príbeh odhaľuje veľkú pravdu o spasení len na základe viery? V čom sme na tom podobne ako onen zločinec? V čom sa líšime?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

ODÍŠŤ A BYŤ S KRISTOM

²¹Ved' pre mňa žiť je Kristus a umrieť je zisk. ²²Ale ak žiť v tele znamená pre mňa plodnú prácu, neviem, čo si zvolím. ²³Ťahá ma to na obe strany: túžim zomrieť a byť s Kristom, a to by bolo oveľa lepšie, ²⁴ale pre vás je potrebnejšie, aby som ostal v tele. (Flp 1,21–24)

¹³Nechceme, bratia, aby ste nevedeli, ako je to so zosnulými, aby ste sa nermútili ako ostatní, ktorí nemajú nádej. ¹⁴Ved'ak veríme, že Ježiš zomrel a vstal z mŕtvych, tak Boh skrze Ježiša privedie spolu s ním aj tých, čo zosnuli. ¹⁵Toto vám totiž hovorieme podľa Pánovho slova: My, ktorí zostaneme nažive až do Pánovho príchodu, nepredídeme zosnulých. ¹⁶Lebo vo chvíli, keď zaznie povel, hlas archanjela a Božia poľnica, sám Pán zostúpi z neba a prví vstanú tí, čo zomreli v Kristovi; ¹⁷potom my, ktorí zostaneme nažive, spolu s nimi budeme uchvátení v oblakoch hore v ústrety Pánovi a budeme tak navždy s Pánom. ¹⁸Potešujte sa navzájom týmito slovami. (1Tes 4,13–18)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Uvažuj o úvodných textoch (Flp 1,21–24 a 1Tes 4,13–18). O akom časovom období hovorí apoštol Pavol, keď píše, že bude „s Kristom“ (Flp 1,23), respektíve „s Pánom“ (1Tes 4,17)?

Pavla hnala túžba žiť „v Kristovi“ teraz (2Kor 5,17) a „s Kristom“ po Jeho druhom príchode (pozri 1Tes 4,17). Ani hrozba smrti nemohla pripraviť Pavla o uistenie, že patrí svojmu Spasiteľovi a Pánovi. Ako napísal v Liste Rimanom: „³⁸Som totiž presvedčený, že ani smrť, ani život, ani anjeli, ani kniežatstvá, ani prítomné, ani budúce veci, ani mocnosti, ³⁹ani výška, ani hĺbka, ani nijaké iné stvorenie nebude nás môcť odlúčiť od Božej lásky, ktorá je v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi.“ (Rim 8,38.39) „Ak totiž žijeme, žijeme Pánovi, ak umierame, umierame Pánovi, a tak či žijeme, či umierame, patríme Pánovi.“ (Rim 14,8).

S touto istotou v myslí Pavol hovoril o veriaciach, ktorí už zomreli, ako o tých „ktorí umreli v Ježišovi“ (1Tes 4,14) a ktorí budú vzkriesení pri Kristovom druhom príchode, aby dostali večný život (1Kor 15,16–18, 1Tes 4,13–18).

Keď Pavol hovorí o svojej túžbe „zomrieť a byť s Kristom“ (Flp 1,23), naznačuje tým vari, že po smrti jeho duša odíde, aby vedome žila s Kristom? Vôbec nie! V tomto texte „Pavol vyjadruje svoju túžbu opustiť súčasnú nepokojnú existenciu a byť s Kristom. Nepoukazuje pritom na žiadny časový odstup medzi týmito dvoma udalosťami. Tento verš nehovorí, že by Pavol očakával, že po smrti pôjde do neba. Bolo mu úplne jasné, že svoju odmenu dostane až pri Kristovom druhom príchode (2Tim 4,8).

Pavol teda „hovorí, že to ďalšie, čo uvidí po svojom odchode (smrti), bude Kristus, ktorý príde na nebeských oblakoch vzkriesiť mŕtvych. A práve vtedy bude Pavol „s Pánom“ (1Tes 4,17). Treba tiež poznamenať, že pisatelia Biblie občas spájajú dve udalosti, ktoré môžu byť oddelené dlhým časovým úsekom.“ (*Andrews Study Bible*, 1555)

Ale prečo by mal Pavol dávať prednosť smrti pred životom? Pretože potom si mohol konečne oddýchnuť od všetkých svojich problémov bez toho, aby musel naďalej trpieť bolesťou, ktorá ho sužovala (1Kor 9,27). A zároveň bol presvedčený, že pri druhom príchode dostane „veniec spravodlivosti“ (2Tim 4,6–8). Hoci Pavol určite nechcel zomrieť, mal istotu, čo bude nasledovať, keď sa to stane.

APLIKÁCIA

- Najmä v ťažkých obdobiach života sa môže stať, že si predstavíme, aké by to bolo zavrieť oči (zomrieť), keby sme hneď po ich otvorení (vzkriesení) mohli „býť s Kristom“. Ako ti táto myšlienka pomáha pochopiť, čo Pavol písal vo svojom posolstve Filipanom?

KÁZANIE DUCHOM VO VÄZENÍ

¹³Ktože vám uškodí, ak budete horliť za dobro? ¹⁴Ale ak aj trpíte pre spravodlivosť, ste blahoslavení. Nemajte z nich strach a neľakajte sa, ¹⁵ale Pána, Krista, posväťte vo svojich srdciach. Budte stále pripravení k obhajobe pred každým, kto by od vás žiadal, aby ste vydali počet z nádeje, ktorú máte, ¹⁶ale robte to v tichosti, s bázňou a dobrým svedomím, aby tí, čo znevažujú váš dobrý spôsob života v Kristovi, boli zahanbení v tom, z čoho vás ohovárajú. ¹⁷Lepšie je totiž trpieť, ak to bude Božia vôľa, keď robíte dobre, než keď robíte zle. ¹⁸Veď aj Kristus trpel raz navždy za hriechy, spravodlivý za nespravodlivých, aby vás priviedol k Bohu. Bol usmrtený v tele, ale oživený v Duchu. ¹⁹V ňom šiel kázať aj duchom vo väzení. ²⁰Oni kedysi veriť nechceli, keď Božia zhovieavosť vyčkávala za dní Noacha, kým sa staval koráb, v ktorom sa zachránili z vody iba niekoľkí, celkovo osem ľudí. (1Pt 3,13–20)

Uvažuj o úvodnom texte (1Pt 3,13–20). Ako rozumieš tomu, že Kristus „šiel kázať aj duchom vo väzení ... za dní Noacha“? (Pozri tiež 1Moj 4,10.)

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Teológovia, ktorí veria v prirodzenú nesmrtnosť duše, zvyčajne poukazujú na to, že kým Kristus odpočíval v hrobe, kázal „duchom vo väzení“ (1Pt 3,19). Rozumejú tomu tak, že Jeho „odvtelený“ duch išiel do pekla a tam kázal beztelesným duchom ľudí žijúcich pred potopou.

Táto fantazijná predstava je biblicky neprijateľná. Pre mŕtvych totiž neexistuje žiadna druhá príležitosť na spásu (Heb 9,27.28). Prečo by teda Ježiš kázal tým, ktorí už nemali šancu na spasenie?

Čo je však najdôležitejšie, táto teória je v rozpore s biblickým učením, že mŕtvi zostávajú v nevedomí v hrobe až do konečného vzkriesenia (Jób 14,10–12; Ž 146,4; Koh 9,5.10; 1Kor 15,16–18; 1Tes 4,13–15).

Ak by aj tento verš naozaj hovoril, že Ježiš, kým bol v hrobe, zostúpil do pekla a kázal hriešnym predpotopným ľuďom, otázkou je, prečo by len oni mali počuť Jeho posolstvo? Nehoria spolu s nimi v pekle aj ďalší stratení ľudia? Prečo by mal ísť kázať iba predpotopným ľuďom?

Je tiež nezmyselné naznačovať, že Kristus kázal padlým anjelom, ktorí boli neposlušní v dňoch Noacha. Kým „duchovia vo väzení“ sú opísaní ako „kedysi“ neposlušní (1Pt 3,19.20), Biblia hovorí o zlých anjeloch ako o neposlušných aj dnes (Ef 6,12, 1Pt 5,8). Okrem toho čítame, že padlí anjelov Kristus „drží v temnote vo večných putách pre súd veľkého dňa“ (Júda 1,6), a to bez akejkoľvek príležitosti na spásu.

Mali by sme si tiež všimnúť, že v 1. Petrovom liste 3 sú „duchovia vo väzení“ z 19. verša identifikovaní vo verši 20 ako tí, čo „nechceli veriť“ („neposlušní“) pred potopou. Výraz „duch“ (grécky *pneuma*) sa používa v tomto texte a inde v Novej zmluve (1Kor 16,18; Ga 6,18) vo vzťahu k živým ľuďom, ktorí môžu počuť a prijať pozvanie na spasenie. Výraz „vo väzení“ sa zjavne nevzťahuje na doslovné väzenie, ale na väzenie hriechu, v ktorom sa nachádza neobnovená ľudská prirodzenosť (Rim 6,1–23, Rim 7,7–25).

Kristovo kázanie nekajúcim predpotopným ľuďom sa uskutočnilo prostredníctvom Noacha, ktorého Boh nadprirodzene inštruoval o tom, čo má kázať (Heb 11,7). Takto sa Noach stal pre svojich súčasníkov „zvestovateľom spravodlivosti“ (2Pt 2,5; Roh). Petrove verše boli napísané v kontexte toho, čo znamená byť verný; nie sú komentárom k stavu mŕtvych.

- Pokús sa vlastnými slovami zhrnúť zmysel študovaného textu (1Pt 3,19.20).

APLIKÁCIA

DUŠE POD OLTÁROM

⁹Keď otvoril piatu pečať, videl som pod obetným oltárom duše zabitých pre Božie slovo a pre svedectvo, ktoré vydávali. ¹⁰Tí zvolali mohutným hlasom: „Kedy už, svätý a pravdivý Pane, vykonáš súd a pomstíš našu krv na tých, čo bývajú na zemi?“ ¹¹A každý z nich dostal biele rúcho a bolo im povedané, aby ešte krátky čas vyčkali, kým ich počet nedoplnia ich spoluslužobníci a bratia, ktorí majú byť zabití ako oni. (Zj 6,9–11)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Preštuduj si úvodný text (Zj 6,9–11). Ako rozumieš tomu, že „duše zabitých“ kričali „pod oltárom“?

Otvorenie piatej apokalyptickej pečate odhaľuje nezvyčajnú scénu. Duše mučeníkov vidíme obrazne „pod oltárom“ volať k Bohu, aby ich pomstil (Zj 6,9–11). Niektorí vykladači sa domnievajú, že v texte ide o kadidlový oltár, ktorý sa spomína v súvislosti so siedmou pečaťou (Zj 8,1–6). Ale pri piatej pečati text odkazuje na „krv“ (nie na kadidlo). To nás vedie k tomu, aby sme pri piatej pečati videli odkaz na oltár na spalované obete, kde bola preliata krv obetí (3Moj 4,18.30.34). Ako sa krv tých obetí kropila okolo oltára, tak bola krv mučeníkov symbolicky vyliala na Boží oltár, keď prišli o život tí, čo zostali verní Božiemu slovu a Ježišovmu svedectvu (Zj 6,9; pozri tiež Zj 12,17 a 14,12).

Symbolické sú aj „duše“ pod oltárom. Ak by sme ich brali doslovne, museli by sme dospieť k záveru, že mučeníci nie sú v nebi úplne šťastní, pretože neustále volajú po Božej pomste. To neznie tak, že sa tešia z odmeny spasenia. Túžba po pomste môže človeku znepríjemniť život. A čo potom smrť...

Je dôležité si uvedomiť, že Ján nemal možnosť vidieť skutočný obraz neba. „Nie sú tam žiadne biele, červené, čierne alebo plavé kone s bojovnými jazdcami. Ježiš sa tam nezjavuje v podobe baránka s krvácajúcou ranou od noža. Štyri zvieratá nepredstavujú skutočné okridlené tvory s uvedenými zvieracími vlastnosťami. ... Podobne neexistujú žiadne ‚duše‘ ležiace pod obetným oltárom v nebi. Celá scéna bola obrazným a symbolickým výkladom.“ (7BC 778)

Už spomínaný George E. Ladd napísal: „V tomto prípade [Zj 6,9–11] je oltár jednoznačne obetným oltárom, kde bola vyliala obetná krv. Skutočnosť, že Ján videl duše mučeníkov pod oltárom, nemá nič spoločné so stavom mŕtvych alebo s ich situáciou v medzistave; je to len názorný spôsob zobrazenia skutočnosti, že boli umčení v mene svojho Boha.“ (*A Commentary on the Revelation of John*. Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1972, p. 103)

APLIKÁCIA ■ Kto (najmä z tých, ktorí sa stali obeťami nespravodlivosti) by nevolal po spravodlivosti, ktorá ešte nenastala? Prečo musíme vierou dôverovať, že spravodlivosť, ktorá v tomto svete tak chýba, predsa len príde? Akú útechu môžete čerpať z tohto úžasného zaslúbenia?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Kristove podobenstvá* si prečítajte kapitolu „Veľká priepasť“ (COL 260–271; KP 201–212) a v knihe *Túžba vekov* kapitolu „Golgota“ (DA 749–752; TV 524–528).

„Podobenstvom o boháčovi a Lazárovi Kristus upozornil, že ľudia rozhodujú o svojom večnom určení počas pozemského života. V tomto skúšobnom čase Boh ponúka milosť každému človekovi. Kto však ponúknutú príležitosť sebecky premárni, sám sa zrieka večného života. Nijaký iný čas milosti nedostane. Vlastným rozhodnutím človeka vzniká medzi ním a Bohom nepreklenuteľná priepasť.“ (COL 260; KP 201)

„Keď boli títo raní kresťania vyhnaní do hôr a púští, keď ich nechali v žalároch zomrieť hladom, zimou a mučením, keď sa mučeníctvo zdalo byť jediným východiskom z ich trápenia, radovali sa, že boli uznaní za hodných trpieť pre Krista, ktorý bol za nich ukrižovaný. Ich dôstojný príklad bude útechou a povzbudením pre Boží ľud, na ktorý má prísť čas súženia, akého nikdy predtým nebolo.“ (5T 213)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Ako nám môže celkový biblický pohľad na ľudskú prirodzenosť pomôcť lepšie pochopiť niektoré pasáže, ktoré sme študovali počas tohto týždňa?
2. Zamyslíte sa nad kontrastom medzi nespochybniteľným náboženstvom kresťanských mučeníkov a prispôbovým náboženstvom našej postmodernej generácie. Pre ktoré pravdy a postoje sa oplatí zomrieť? Ak niekto zastáva názor, že všetky pravdy sú len relatívne alebo kultúrne podmienené, prečo by sme mali byť pripravení za niektorú z nich zomrieť? Čo sa môžeme naučiť od tých, ktorí boli ochotní zomrieť za pravdy, ktoré my sami považujeme za nepravdivé?
3. Uvažujte znova o podobenstve o boháčovi a Lazárovi. Keď Ježiš vstal z mŕtvych, veľa ľudí v Neho uverilo. Napriek tomu mnohí, ktorí mali rovnaké dôkazy, neuverili. Čo nás to učí o zatvrdilosti ľudského srdca voči pravde? Čo môžeme urobiť, aby sme sa ochránili pred podobným druhom tvrdohlavosti?
4. Ježiš povedal o čase vzkriesenia tieto slová: „Tí, čo robili dobre, budú vzkriesení pre život, kým tí, čo páchali zlo, budú vzkriesení na odsúdenie.“ (Ján 5,29). Tieto dve udalosti delí tisíc rokov, aj keď znejú, akoby sa odohrávali v rovnakom čase. Ako nám tento text môže pomôcť pochopiť, čo Pavol hovorí vo Filipanom 1,23?

Týždeň od 27. novembra do 3. decembra

PEKELNÝ OHEŇ

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Mk 9,42–48; Mal 3,19 (4,1); Júda 1,7; 1Tim 2,5; Sk 2,29.34.35; 1Jn 5,3–12

ÚVODNÝ TEXT

Všetko skúmajte; dobrého sa držte! (1Tes 5,21)

Taliansky básnik Dante Alighieri (1265 – 1321) napísal slávne dielo *Božská komédia* o fiktívnom putovaní duše po smrti. Duša išla buď do pekla (inferna) alebo do očistca, kde sa ľudský duch môže očistiť a stať sa hodným vystúpenia do neba. Treťou možnosťou je, že duša putuje do raja, do prítomnosti samotného Boha.

Hoci ide len o básnické dielo, Danteho epos mal napokon obrovský vplyv na kresťanskú teológiu (najmä na rímskokatolícku teológiu). Predstava, že nesmrteľná duša ide buď do pekla, do očistca alebo do raja, je dôležitou súčasťou učenia tejto cirkvi. Aj mnohé konzervatívne protestantské denominácie veria v nesmrteľnú dušu, ktorá po smrti vystúpi do raja alebo zostúpi do pekla. Ak totiž ľudská duša nikdy nezomrie, potom po smrti tela musí niekam odísť. Stručne povedané, falošné chápanie podstaty človeka viedlo k tragickým teologickým omylom.

Tento týždeň sa budeme venovať niektorým z týchto nebiblických teórií, ako aj biblickým pohľadom na to, čo sa deje po smrti.

OSNOVA LEKCIE

Tento týždeň sa v našej lekcii pozrieme na niekoľko rozšírených, ale „problematičkých“ pohľadov na to, čo sa deje s človekom po smrti.

- Mk 9,42–48: Nesmrteľné červy? (nedeľa)
- Mal 3,19; Júda 1,7: Pekelný oheň (pondelok)
- Ezech 18,20–22: Svätí v očistci (utorok)
- Sk 2,29.34.35; 1Kor 15,16–18: Raj naplnený dušami bez tela (streda)
- 1Jn 5,3–12: Biblický pohľad na večný život (štvrtok)

NESMRTEĽNÉ ČERVY?

⁴²Kto by zviedol na hriech jedného z takýchto malých, čo veria vo mňa, pre toho by bolo lepšie, keby mu na krk zavesili mlynský kameň a hodili ho do mora. ⁴³Ak ťa zvädza na hriech tvoja ruka, odtni ju! Lepšie ti bude vojsť do života okyptený, ako byť uvrhnutý s oboma rukami do pekla, do neuhasiteľného ohňa. ⁴⁵Ak ťa zvädza na hriech tvoja noha, odtni ju! Lepšie ti bude vojsť do života chromý, ako byť hodený s oboma nohami do pekla. ⁴⁷Ak ťa zvädza na hriech tvoje oko, vylúp si ho! Lepšie ti bude vojsť do Božieho kráľovstva s jedným okom, ako byť hodený s oboma očami do pekla, ⁴⁸kde ich červ neumiera a oheň nevyhasína. (Mk 9,42–48)

Vyjdú a budú hľadiet na mŕtvolu mužov, ktorí sa postavili proti mne. Áno, ich červ neumrie a oheň nevyhasne. Každému budú odpudzujúci. (Iz 66,24)

Porovnaj úvodné texty Mk 9,42–48 a Iz 66,24. Ako rozumieš výrazu „ich červ neumiera“ (Mk 9,48)?

**OSOBNÉ
ŠTUDIUM**

Niektorí interpretujú podstatné meno „červ“ v jednotnom čísle (Mk 9,48) ako narážku na údajnú nehmotnú, beztelesnú dušu alebo ducha bezbožníka, ktorý po smrti odchádza do pekla, kde nikdy nezomrie a trpí večnými mukami. Tento výklad však neodráža biblickú predstavu smrti, ktorá sa vyznačuje nevedomosťou. Ignoruje tiež starozmluvné pozadie tejto pasáže. V skutočnosti sa „jednotné číslo slova červ používa štandardne na červy – nepredstavuje teda jedného červa. Text teda odkazuje na červy, ktoré sa živia rozkladajúcimi sa telami.“ (BRATCHER, Robert G. a Eugene A. Nida, *A Translator's Handbook on the Gospel of Mark*. Londýn, United Bibles Societies, 1961, p. 304)

V texte Mk 9,48 Ježiš cituje posledný verš z proroka Izaiáša, ktorý znie: „Vyjdú a budú hľadiet na mŕtvolu mužov, ktorí sa postavili proti mne. Áno, ich červ neumrie a oheň nevyhasne. Každému budú odpudzujúci.“ (Iz 66,24)

Táto desivá metaforická scéna zobrazuje bojisko posiate mŕtvymi telami Božích nepriateľov. Telá trávi oheň a rozkladajú červy – alebo možno naopak. Tak či onak, nie je tu žiadna zmienka o nejakej duši, ktorá by unikla zničeniu tela a letela by do pekla.

Čo však s „červami“, ktoré nikdy neumrú? Metaforický jazyk verša Iz 66,24 (citované Ježišom v Mk 9,48) neznamená, že tieto červy sú nesmrteľné. (*Ešte aj nesmrteľné červy!*) Dôraz je položený na to, že červy nezanechajú svoju deštruktívnu úlohu nedokončenú. Pokračujú teda v požíraní tiel zlych, kým tieto telá nie sú úplne zničené. Naproti tomu Božie verné deti budú radostne prebývať v „nových nebesiach a novej zemi“ a budú uctievať Boha v Jeho prítomnosti (Iz 66,22.23). Ak spravodlivých a nespravodlivých čakajú také diametrálne odlišné osudy, potom Ježišove slová dostávajú úplne iný zmysel. Pre niekoho by bolo oveľa lepšie vstúpiť do Božieho kráľovstva bez pokušeniu podliehajúcej časti tela – bez ruky, nohy či dokonca oka – než mať dokonalé telo, ktoré zničia červy a oheň (Mk 9,42–48).

- **Osudom každého z nás bude buď dokonalá záchrana, alebo úplné zničenie. Neexistuje žiadna stredná cesta. Buď môžeme mať večný život, alebo budeme čeliť večnej záhube. Aké rozhodnutia potrebuješ urobiť dnes? Ako by mala táto realita – večný život, alebo večné zničenie – ovplyvniť tvoje rozhodnutia?**

APLIKÁCIA

PEKELNÝ OHEŇ

„Pozri, prichádza deň, horiaci ako pec, keď sa všetci spurní a všetci svojvolníci stanú strniskom. Prichádzajúci deň ich spáli,“ vraví Hospodin zástupcov. „Nenechá po nich ani koreň, ani vetvu.“ (Mal 3,19)

Rovnako ako Sodoma a Gomora aj okolité mestá, ktoré sa podobným spôsobom oddali smilstvu a náhlili sa za iným telom, podstupujú trest vo večnom ohni a sú výstrahou. (Júd 1,7)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Anglický rímskokatolícky kňaz John Furniss (1809 – 1865) vo svojej brožúre pre deti s názvom *Obraz pekla (The Sight of Hell)* zobrazuje večné muky pomocou veľkej železnej gule, ktorá je väčšia ako nebo a zem. „Vták prilietá raz za sto miliónov [sic] rokov a jemne sa dotkne železnej gule pierkom svojho krídla.“ Autor tvrdí, že spaľovanie hriešnikov v pekle pokračuje dokonca aj po tom, čo sa železná guľa opotrebuje takýmito občasnými dotykmi krídla! Smutné je, že aj mnohí protestanti ešte veria v podobný osud zatratených.

Uvažuj o dvoch úvodných veršoch (Mal 3,19 /4,1/ a Júd 1,7). Ako nám tieto pasáže pomáhajú lepšie pochopiť pojem „večný oheň“ alebo myšlienku, ako to vyjadril Ježiš, že stratení budú vo „večnom ohni“ (Mt 18,8) alebo v „neuhasiteľnom ohni“ (Mk 9,43)?

Slovo „večný“ (hebr. *olam*; gr *aión, aiónios*) má rôzne významy v závislosti od bezprostredného kontextu. Keď je toto slovo spojené s Bohom (5Moj 33,27; „odveký“), vyjadruje Jeho večnosť. Keď sa vzťahuje na ľudské bytosti (2Moj 21,6; „navždy“), je obmedzené dĺžkou ich života. Pri kvalifikovaní ohňa (Mat 18,8; 25,41, „večný“) to znamená, že oheň nezhasne, kým úplne nestrávi to, čo sa páli. To znamená, že „večný oheň“ bude večný v tom zmysle, že úplne a nezvratne pohltí bezbožných a nezanechá im „ani koreň, ani vetvu“ (Mal 3,19 /4,1/).

Teória o večnom treste bezbožných má vážne dôsledky. Ak budú zlí naveky trestaní, potom zlo nebude nikdy odstránené. Okrem toho všetok ľudský život pochádza od Boha (5Moj 32,39, Ž 36,10), ktorý nemá „záľubu v smrti bezbožných“ (Ezech 33,11). Prečo by potom naďalej udržiaval život bezbožných, aby trpeli v nekonečných mukách? Nebolo by pre Neho oveľa rozumnejšie ukončiť ich existenciu? Ak budú bezbožní potrestaní „podľa svojich skutkov“ (Zj 20,12), prečo by potom mal byť donekonečna trestaný krátky ľudský život? Všetky biblické zmienky o „večnom ohni“ by sa mali považovať za narážky na „ohnivé jazero“ po tisícročí zo Zjavenia 20 (pozri lekcii 13). Preto je nebiblické hovoriť o tom, že už v súčasnosti existuje večne horiace peklo.

APLIKÁCIA

- **Hoci správy o zničení ohňom sú poľutovaniahodné a bolestné, pravda o pekle zobrazuje dôležitú pravdu o Božej láske, najmä v kontraste s predstavou večných múk. Prečo? Ako by si tento výrok vysvetlil?**

SVÄTÍ V OČISTCI

Všetko, čo tvoja ruka nájde k práci, urob podľa svojej sily, lebo niet práce ani uvažovania, ani poznania a múdrosti v podsvetí, do ktorého ideš. (Koh 9,10)

²⁰**Osoba, ktorá hreší, zomrie! Syn neponesie zodpovednosť za vinu svojho otca ani otec neponesie zodpovednosť za vinu syna. Spravodlivosť spravodlivého bude na jednom a vina bezbožného bude na druhom.** ²¹**Ak sa bezbožný odvráti od akéhokolvek svojho hriechu, ktorý páchal, a bude zachovávať všetky moje ustanovenia, uskutočňovať právo a spravodlivosť, určite bude žiť. Nezomrie!** ²²**Nijaké priestupky, ktorých sa dopustil, sa mu nebudú pripomínať. Bude žiť pre svoju spravodlivosť, ktorú konal.** (Ezech 18,20–22)

A ako každý človek umiera len raz a potom bude súd... (Heb 9,27)

Rímskokatolícka cirkev zastáva názor, že mŕtvi, ktorí si síce nezaslúžia peklo, ale ešte nie sú pripravení ani na vstup do raja, môžu byť v očistci očistení a odtiaľ vystúpiť do raja. Ich utrpenie v očistci možno zmierniť modlitbami a pokániami blízkych.

Katechizmus Katolíckej cirkvi hovorí o očistci nasledovne: „Tí, čo zomierajú v Božej milosti a v priateľstve s Bohom, ale nie sú dokonale očistení, hoci sú si istí svojou večnou spásou, podstupujú po svojej smrti očisťovanie, aby dosiahli svätosť potrebnú na to, aby vošli do nebeskej radosti.“ (*Katechizmus katolíckej cirkvi*. <https://katechizmus.sk/kkc-1030>) Uvádza tiež, že ich utrpenie je možné zmierniť modlitbami blízkych, ako aj inými skutkami v mene zosnulých. „Cirkev odporúča za zosnulých aj almužny, odpustky a kajúcne skutky.“ (*Katechizmus katolíckej cirkvi*. <https://katechizmus.sk/kkc-1032>)

Ako vyvracajú uvedené pasáže teóriu o očistci?

Koh 9,10

Ezech 18,20–22

Heb 9,27

Dogma o očistci spája pohanskú predstavu horiaceho pekla s praxou modliť sa za zosnulých. Táto dogma je neprijateľná pre tých, ktorí veria v biblické učenie, (1) že mŕtvi zostávajú nevedome odpočívať vo svojich hrobch (Koh 9,10), (2) že spravodlivosť jednej padlej ľudskej bytosti nemôže byť prenesená na inú padlú ľudskú bytosť (Ezech 18,20–22), (3), že našim jediným Prostredníkom je Ježiš Kristus (1Tim 2,5) a (4) že po smrti nasleduje posledný súd, bez akejkolvek druhej šance činiť pokánie z nástrah tohto života (Heb 9,27).

Ešte závažnejším dôsledkom je, ako teória očistca, odporujúca Biblii, deformuje Boží charakter. „Od pádu do hriechu sa satan usiluje nesprávne predstavovať nášho nebeského Otca. Preto prišiel s dogmou o nesmrteľnosti duše. ... Myšlienka večne horiaceho pekla bola výtvarom satana. Očistec je jeho vynález. Tieto učenia skresľujú Boží charakter – Boh je považovaný za prísneho, pomstychtivého, svojvoľného a neodpúšťajúceho.“ (*Manuscript 51*. 10. decembra 1890) Učenie o očistci hovorí, že namiesto toho, aby mŕtvi spali a čakali na Kristov návrat, sú v očistci a trpia tam, kým sa ich niekomu nepodarí dostať von.

- **Čo nás herézy o očistci alebo o večných mukách učia o dôležitosti štúdia Písma? Prečo je podstatné nielen to, v koho veríme, ale aj to, čo (o ňom) veríme?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

RAJ NAPLNENÝ DUŠAMI BEZ TELA

²⁹Muži, bratia! Smiem vám smelo povedať aj toto: Patriarcha Dávid zomrel a bol pochovaný; jeho hrob sa až do dnešného dňa nachádza u nás. ... ³⁴Ved' Dávid nevstúpil na nebesia, a predsa sám hovorí: Pán povedal môjmu Pánovi: Sed' po mojej pravici, ³⁵kým nepoložím tvojich nepriateľov za podnožku tvojim nohám. (Sk 2,29.34.35)

¹⁶Ak však mŕtvi nevstávajú, ani Kristus nebol vzkriesený. ¹⁷Ak však Kristus nebol vzkriesený, márna je vaša viera – ešte vždy ste vo svojich hriechoch.

¹⁸A tak by zahynuli aj tí, čo zosnuli v Kristovi. (1Kor 15,16–18)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Hoci protestanti neprijímajú učenie o očistci, mnohí veria, že duše spravodlivých mŕtvych sa už tešia z pobytu v raji v samotnej prítomnosti Boha. Niektorí sú presvedčení, že tieto „duše“ sú len duchovia bez tela. Iní veria, že ide síce o duchov bez tela, ale sú zaodiati duchovným telom slávy.

Nech je metafyzická predstava o stave žijúcich mŕtvych akákoľvek, tieto teórie podkopávajú biblické učenie o konečnom vzkriesení a o súde nad mŕtvymi. Načo by existovalo vzkriesenie a súd (Zj 20,12–14), ak sa duše spravodlivých už tešia z raja?

Uvažuj o úvodných textoch (Sk 2,29.34.35 a 1Kor 15,16–18). Ako tieto pasáže osvetľujú stav mŕtvych a tých, ktorí čakajú na vzkriesenie?

Biblia učí, že všetky ľudské bytosti, ktoré sú už v nebi, boli buď prenesené zaživa, ako v prípade Henocha (1Moj 5,24) a Eliáša (2Krl' 2,9–11), alebo boli vzkriesené z mŕtvych ako Mojžiš (Júd 1,9) a tí, čo boli vzkriesení s Kristom (Mt 27,51–53).

Ako sme už videli, narážka na duše „pod oltárom“ volajúce k Bohu (Zj 6,9–11) je len metaforou spravodlivosti a nedokazuje teóriu prirodzenej nesmrteľnosti duše. Ich stav totiž vôbec neukazuje, že by si užívali svoju večnú odmenu. V skutočnosti je hrob miestom odpočinku pre zosnulých, ktorí nevedome čakajú na konečné vzkriesenie, keď bude obnovená ich vedomá existencia. Mŕtvi, dokonca ani spravodliví mŕtvi, nie sú dušami bez tela, ktoré by sa vznášali kdesi v nebi a trpezlivo čakali, kým sa pri konečnom vzkriesení opäť spoja so svojím telom.

Aký by bol zmysel Pavlových slov 1Kor 15,18, keď hovorí, že ak by nebolo vzkriesenie z mŕtvych, potom „by zahynuli aj tí, čo zosnuli v Kristovi“? Ako by mohli zahynúť, ak sú už v blaženosti neba a sú tam už od svojej smrti – bez vzkriesenia? Ústredná a kľúčová doktrína Novej zmluvy, vzkriesenie mŕtvych pri Kristovom druhom príchode, by bola zrušená a zneplatnená falošným učením, že spravodliví mŕtvi sa vznášajú k svojej večnej odmene hneď po smrti. Napriek tomu takéto zmienky počujeme zo všetkých strán – a najmä na pohreboch.

APLIKÁCIA

- Ako by si ľuďom pomohol pochopiť, že myšlienka, že mŕtvi spia v zemi, je naozaj „dobrou správou“, pretože skutočne odpočívajú a neprežívajú žiadnu bolesť a utrpenie?

BIBLICKÝ POHĽAD NA VEČNÝ ŽIVOT

³Lebo láska k Bohu je v tom, že zachováваме jeho prikázania; a jeho prikázania nie sú ťažké. ⁴Ved' všetko, čo sa narodilo z Boha, víťazí nad svetom. A tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera. ⁵Kto iný premáha svet, ak nie ten, kto verí, že Ježiš je Boží Syn? ⁶On je ten, ktorý prišiel skrze vodu a krv, Ježiš Kristus; nielen skrze vodu, ale skrze vodu a krv. A Duch to dosvedčuje, lebo Duch je pravda. ⁷Traja sú, ktorí svedčia: ⁸Duch, voda a krv; a tí traja sú jedno. ⁹Ak prijímame svedectvo ľudí, Božie svedectvo je väčšie. Božie svedectvo je to, že svedčil o svojom Synovi. ¹⁰Kto verí v Božieho Syna, má svedectvo v sebe. Kto neverí Bohu, urobil ho klamárom, lebo neuveril svedectvu, ktoré Boh vydal o svojom Synovi. ¹¹A to je svedectvo, že nám Boh dal večný život a tento život je v jeho Synovi. ¹²Kto má Syna, má život; kto nemá Božieho Syna, nemá život. (1Jn 5,3–12)

Uvažuj o úvodnom texte (1Jn 5,3–12). Prečo apoštol Ján obmedzuje „večný život“ len na tých, ktorí sú v Kristovi?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Biblická doktrína podmienenej nesmrteľnosti ľudskej bytosti – na rozdiel od nebiblickej teórie prirodzenej nesmrteľnosti duše – je explicitne vyjadrená vo veršoch 1Jn 5,11.12. Aby sme pochopili význam tejto dôležitej pasáže, musíme si uvedomiť, že Boh „jediny má nesmrteľnosť“ (1Tim 6,15.16) a len on je zdrojom života (Ž 36,10, Kol 1,15–17, Heb 1,2).

Keď pádom Adama a Evy (1. Mojžišova 3) vstúpil do sveta hriech, oni a všetci ich potomkovia (vrátane nás) sa dostali pod kľatbu telesnej smrti a stratili dar večného života. Naš milujúci Boh však uskutočnil plán spásy, aby ľudské bytosti mohli znova získať večný život, ktorý mali od začiatku. Ako napísal apoštol Pavol: „Ved' ešte pred stvorením sveta si nás vyvolil, aby sme boli pred ním svätí a nepoškvrnení v láske.“ (Ef 1,4)

Pavol v Liste Rimanom vysvetľuje, že tak ako „cez jedného človeka [Adama] vošiel do sveta hriech a cez hriech smrť“, tak sa „skrze Ježiša Krista, nášho Pána“ (Rim 5,12–21) dar večného života stal dostupným všetkým ľudským bytostiam. Pavol tu jednoznačne odkazuje na doslovného Adama, ktorého prostredníctvom vstúpili na tento svet hriech a smrť. Bez tohto doslovného Adama by nič v Písme nedávalo zmysel. Prvý človek svojím priestupkom priniesol do nášho sveta hriech a smrť.

Apoštol Ján dodáva: „¹¹A to je svedectvo, že nám Boh dal večný život a tento život je v jeho Synovi. ¹²Kto má Syna, má život; kto nemá Božieho Syna, nemá život.“ (1Jn 5,11.12)

Celý obraz sa stáva jasnejším vo svetle Ježišových výrokov. „Ved' to je vôľa môjho Otca, aby každý, kto vidí Syna a verí v neho, mal večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň.“ (Jn 6,40) „Ježiš jej povedal: *Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, aj keď zomrie, bude žiť.*“ (Jn 11,25)

To znamená, že večný život je Božím darom prostredníctvom Krista. Tento dar je istý už teraz, ale naplno sa z neho budeme tešiť až pri konečnom vzkriesení spravodlivých. Záver je jednoduchý: ak je večný život daný iba tým, ktorí sú v Kristovi, potom tí, ktorí v ňom nie sú, večný život nemajú (1Jn 5,11.12). Naproti tomu teória prirodzenej nesmrteľnosti duše poskytuje večný život – či už v raji alebo v pekle – všetkým ľudským bytostiam, dokonca aj tým, ktorí nie sú v Kristovi. Akokoľvek je toto učenie rozšírené, nie je biblické.

■ Čo pre teba znamená istota večného života v Kristovi? Ako táto istota ovplyvňuje tvoj súčasný život?

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Veľký spor vekov* si prečítajte kapitoly „Tajomstvo nesmrtnosti“ (GC 531–550; VSV 383–396) a „Môžeme hovoriť s mŕtvymi?“ (GC 551–562; VSV 397–402).

„Zo základného bludu o prirodzenej nesmrtnosti ľudskej duše vychádza učenie o vedomom stave človeka po smrti. Toto učenie, ako aj predstava o večných mukách odporuje učeniu Písma, zdravému úsudku i ľudskému citu. Podľa všeobecne rozšíreného názoru vykúpení ľudia vedia v nebi o všetkom, čo sa deje na zemi, najmä keď ide o ich priateľov, ktorých tu zanechali. Mali by títo zosnúli dôvod na radosť, keby vedeli o príkoriach živých a mohli by sledovať hriešny život svojich milých a keby museli vidieť starosti, sklamanie a ťažkosti ich života? Ako by sa potom mohli radovať z nebeskej (392) blaženosti tí, čo by boli v myšlienkach pri svojich blízkych na zemi? Aké poburujúce je pomyslenie, že pri poslednom výdychu duša nekajúceho hriešnika odchádza do pekelného ohňa. Aký strach musia prežívať ľudia v predstave, že ich milí odchádzajú do hrobu nepripravení, a teda do večného trestu a utrpenia.“ (GC 545; VSV 392.393)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Tí, ktorí sa rozprávali s inými kresťanmi o stave mŕtvych a povahe pekla, s najväčšou pravdepodobnosťou zistili, akí neoblomní a pevní sú ľudia nielen vo svojej viere, že spasení idú hneď do neba, ale aj v tom, že stratení sú vo večných pekelných mukách. Prečo je to podľa vás tak? Jedna vec je pomerne pochopiteľná: chcú veriť, že ich zosnúli milovaní sú „s Pánom“ (hoci, ako sme videli, stále je tu otázka, ako veľmi by boli znepokojení, keby mali sledovať, čo sa deje tu na zemi). Prečo však existuje taká silná náklonnosť k strašnej predstave, že stratení sú večne mučení v pekle? Čo nás táto skutočnosť učí o tom, aká silná môže byť tradícia?
2. Väčšina kresťanských denominácií hlása nebiblickú teóriu prirodzenej nesmrtnosti duše so všetkými teóriami, ktoré s tým súvisia. Čo by sme mohli ako cirkev urobiť (okrem toho, čo už robíme), aby sme ľuďom hlásali biblický pohľad na smrť a posmrtný život?
3. Hoci Danteho epos *Božská komédia* bol len fikciou, stal sa veľmi vplyvným, pretože pomohol upevniť v mysliach ľudí falošné učenie o tom, čo sa deje s „dušou“ človeka po smrti. Aké ponaučenie si môžeme vziať z toho, ako ľahko možno kresťanskú teológiu ovplyvniť cudzím učeníom? Aké ďalšie nebiblické myšlienky ovplyvňujú kresťanské myslenie dnes? Ako sa pred nimi môžeme chrániť?

ZVODY NA KONCI ČASOV

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Mt 7,21–27; Jn 11,40–44; 1Pt 3,18; 1Sam 28,3–25; Ef 6,10–18

ÚVODNÝ TEXT

¹⁴A nie div, veď aj sám satan sa tvári ako anjel svetla. ¹⁵Nie je to nič prekvapujúce, ak sa aj jeho služobníci tvária ako služobníci spravodlivosti. Ich koniec bude primeraný ich skutkom. (2Kor 11,14.15)

V súčasnom svete sa miešajú dohromady rôzne svetonázory. Žijeme v situácii spájania rôznych nadprirodzených pohľadov, k čomu prispieva aj filmová tvorba, v ktorej vzniká mnoho diel s náboženskou a mystickou tematikou, vychádzajúcich z rôznych bájí, legiend, omylov a bludov. Stará lož „Určite nezomriete!“ (1Moj 3,4) inšpirovala niektoré z najčítanejších kníh a najsledovanejších filmov posledných desaťročí a tiež mnoho populárnych videohier. Je nepopierateľné, že sme vystavení rôznym pokušeniam zo satanovej dielne, ktoré sa objavujú v nespočítateľných podobách. Niekedy, žiaľ, sú „posvätené“ aj vedou.

Jedným z najklamlivejších javov boli už spomínané *zážitky blízkej smrti (NDE; pozri 2. lekcii)*. Podľa tejto teórie tí, čo „zomreli“, opäť ožili, bohatší o skúsenosť „posmrtného života“. Mnoho ľudí vnímalo tieto skúsenosti ako dôkaz nesmrteľnej duše.

Tento týždeň budeme uvažovať o niektorých podvodoch na konci času, ktoré vychádzajú z onej zmesi mystiky, zážitkov blízkej smrti, reinkarnácie, vyvolávania duchov mŕtvych, uctievanie predkov a ďalších. Ide o nebezpečné témy, o ktorých by sme mali byť informovaní, ale nemali by sme sa vystavovať ich vplyvom.

OSNOVA LEKCIE

Pri štúdiu tejto lekcie sa zameriame nielen na päť konkrétnych „zvodov“ z oblasti duchovna a nadprirodzených javov, ale najmä na biblický pohľad, ktorý nám pomôže pravdivo ich zhodnotiť a zaujať k nim správny postoj.

- Mt 7,21–27: Mysticismus (nedeľa)
- Jn 11,40–44: Zážitky na prahu smrti (pondelok)
- Heb 9,25–28: Reinkarnácia (utorok)
- 1Sam 28,6–8: Vyvolávanie duchov a uctievanie predkov (streda)
- 2Kor 11,14.15; Ef 6,10–18: Zjavenia (štvrtok)

MYSTICIZMUS

²¹Nie každý, kto mi hovorí: ‚Pane, Pane!‘ vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je v nebesiach. ²²Mnohí mi povedia v ten deň: ‚Pane, Pane, či sme v tvojom mene neprorokovali? Nevyháňali sme v tvojom mene démonov? Nerobili sme v tvojom mene mnoho mocných činov?‘ ²³Vtedy im vyhlásim: ‚Nikdy som vás nepoznal. Odídte od mňa, páchatelia neprávosti!‘ ²⁴A tak každý, kto počúva tieto moje slová a plní ich, bude sa podobáť múdre muži, ktorý si postavil dom na skale. ²⁵Spustil sa lejak, prihnali sa rieky, strhol sa víchor a oborili sa na ten dom, ale nespadol, lebo mal základy na skale. ²⁶No každý, kto počúva tieto moje slová a neplní ich, bude sa podobáť na hlúpeho muža, ktorý si postavil dom na piesku. ²⁷Spustil sa lejak, prihnali sa rieky, strhol sa víchor a oborili sa na ten dom a dom padol a jeho zrúcanina bola veľká. (Mt 7,21–27)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Náš svet zaplavili silné vlny mystiky. Pojem „mystika“ je zložitý a zahŕňa veľké množstvo rôznych myšlienok. Z náboženského hľadiska *mystika* predstavuje mimoriadny, osobitne blízky duchovný kontakt človeka s nadzmyslovým svetom, absolútnom alebo Bohom. Bohoslužobná skúsenosť niektorých cirkví je charakterizovaná podobnou skúsenosťou. Tieto javy môžu mať rôznu formu a intenzitu (od rozjímania po extatické stavy zmeneného vedomia). Často je tendencia nahrádzať autoritu písaného Slova Božieho subjektívnymi skúsenosťami. Pri takejto skúsenosti Biblia nezriedka stráca svoju vieroučnú funkciu a veriaci je ponechaný napospas svojim vlastným skúsenostiam. Tento druh subjektívneho náboženstva neposkytuje ochranu pred rôznymi bludmi, nehovoriac o zvodoch na konci času.

Uvažuj o texte Mt 7,21–27. Čo vo svetle Ježišových slov znamená postaviť svoj duchovný dom „na skale“ a čo znamená postaviť ho „na piesku“?

V postmodernom kresťanskom svete existuje silný sklon bagatelizovať význam biblických doktrín a považovať ich za nudné ozveny zastaranej formy náboženstva. V tomto procese je Kristovo učenie umelo nahradené osobou Krista. Argumentuje sa napríklad, že biblické príbehy nemôžu byť pravdivé, pretože Ježiš by nikdy nedovolil, aby sa to či ono udialo tak, ako je to napísané. Osobné čítanie a vkus sa napokon stávajú kritériom na interpretáciu Písma, alebo dokonca na priame odmietnutie toho, čo jasne učí Biblia. Často sa tieto odmietnutia týkajú poslušnosti voči Bohu, ktorá je, ako povedal Ježiš, taká dôležitá pre stavbu domu na skale.

Mnohí sú presvedčení, že ak veria v Ježiša Krista, nezáleží na tom, aké učenie vyznávajú. Takýto postoj je však veľmi nebezpečný. Inkvizitori, ktorí odsúdili na smrť nespočetné množstvo protestantov, verili v Ježiša Krista. Verili v neho aj tí, čo v Kristovom mene „vyháňali démonov“ (Mt 7,22). „Jedným z najúčinnějších satanových klamstiev je tvrdenie, že je vlastne jedno, čomu človek verí. Satan vie, že pravda prijatá s láskou posväčuje človeka, ktorý ju prijíma. Preto sa tak vytrvalo snaží predkladať falošné učenie, bájky a *iné evanjelium*.“ (GC 520; VSV 375)

APLIKÁCIA

- Čo môžeme robiť s ľudskou tendenciou nechať rozhodovať vlastné emócie a túžby, aj keď to často vedie ku konaniu, ktoré je v rozpore s Božím slovom?

ZÁŽITKY NA PRAHU SMRTI

⁴⁰Ježiš jej odpovedal: „Nepovedal som ti, že ak uveríš, uvidíš Božiu slávu?“
⁴¹Odválili teda kameň. Ježiš pozdvihol oči hore a povedal: „Otče, ďakujem ti, že si ma vypočul.“⁴²Ja som vedel, že ma vždy vypočuješ, ale pre zástup, ktorý tu stojí, som to povedal, aby uverili, že si ma ty poslal.“⁴³Keď to povedal, zvolal mocným hlasom: „Lazár, pod' von!“⁴⁴A mŕtvy vyšiel. Nohy a ruky mal ovinuté plátom a jeho tvár bola obviazaná šatkou. Ježiš im povedal: „Rozviažte ho a nechajte ho odísť!“ (Jn 11,40–44)

Medzi najpopulárnejšie „dôkazy“ teórie prirodzenej nesmrteľnosti duše sú *zážitky blízkej smrti*. Raymond A. Moody, Jr., vo svojej knihe *Život po živote (Life After Life: The Investigation of a Phenomenon—Survival of Bodily Death)*. Atlanta, GA, Mockingbird, 1975) predstavil výsledky svojej päťročnej štúdie na viac ako sto ľuďoch, ktorí prežili „klinickú smrť“ a podarilo sa ich oživiť. Títo jedinci tvrdili, že predtým, ako sa vrátili k životu, videli milujúcu a hrejivú bytosť svetla. Toto sa považuje za „vzrušujúci dôkaz o prežití ľudskej duše po smrti“ (zadná obálka). V priebehu rokov vyšlo mnoho ďalších podobných kníh, ktoré propagujú rovnakú myšlienku. (Pozri 2. lekcii.)

Preštuduj si správy o vzkriesení v 1Krl' 17,22–24; 2Krl' 4,34–37; Mk 5,41–43; Lk 7,14–17 a Jn 11,40–44. Hovorí niektorý z týchto textov o akomkoľvek druhu vedomej existencie v čase smrti? Prečo je táto odpoveď dôležitá?

Všetky *zážitky blízkej smrti* uvádzané v modernej literatúre sa týkajú ľudí považovaných za klinicky mŕtvych, nie však skutočne mŕtvych, na rozdiel od Lazára, ktorý bol mŕtvy štyri dni a ktorého mŕtvola už javila známky rozkladu (Jn 11,39). Ani Lazár, ani nikto z tých, ktorí v biblických časoch vstali z mŕtvych, nikdy nespomenuli žiadnu skúsenosť po smrti, či už v raji, v očistci alebo v pekle. Toto je síce „argument z mlčania“, ale je v úplnom súlade s biblickým učením o stave nevedomia u mŕtvych!

Čo však so zážitkami „na prahu smrti“, o ktorých sa dnes tak často hovorí? Ak prijmeme biblické učenie o nevedomí mŕtvych (Jób 3,11–13; Ž 115,17; Ž 146,4 a Koh 9,10), potom nám ostávajú dve hlavné možnosti: buď ide o prirodzenú psychochemickú halucináciu spôsobenú extrémnymi podmienkami, alebo môže ísť o podvodnú skúsenosť spôsobenú nadprirodzenými satanskými silami (2Kor 11,14). Vysvetlením by skutočne mohol byť satanský podvod, najmä preto, že v niektorých prípadoch títo ľudia tvrdia, že hovorili so svojimi mŕtvymi príbuznými! Môže však ísť aj o kombináciu oboch faktorov.

Keďže tento podvod je rozšírený a mnohí ho považujú za presvedčivý, je dôležité, aby sme sa pevne držali učenia Božieho slova. A to aj napriek rôznym skúsenostiam, ktoré prežil niekto iný alebo dokonca my sami a ktoré sú v rozpore s tým, čo učí Biblia.

- Je fascinujúce, že teória NDE často prichádza s tvrdením, že ide o dôkazy založené na *vedeckom* skúmaní. Čo nás to učí o tom, že musíme byť opatrní aj pri informácii, že to údajne „dokazuje veda“?

OSOBNÉ
ŠTÚDIUM

APLIKÁCIA

REINKARNÁCIA

²⁵Ani nie preto, aby [Kristus] samého seba viackrát obetoval ako veľkňaz, ktorý rok čo rok vchádza do svätyne s cudzou krvou. ²⁶Ved' ináč by bol musel od založenia sveta trpieť mnohokrát. On sa však zjavil teraz na konci vekov, raz a navždy, aby obetovaním seba zničil hriech. ²⁷A ako každý človek umiera len raz a potom bude súd, ²⁸tak aj Kristus bol len raz obetovaný, aby vzal na seba hriechy mnohých, a druhý raz sa zjaví nie pre hriech, ale na spásu tým, čo ho očakávajú. (Heb 9,25–28)

Ved' aj Kristus trpel raz navždy za hriechy, spravodlivý za nespravodlivých, aby vás priviedol k Bohu. Bol usmrtený v tele, ale oživený v Duchu. (1Pt 3,18)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Pohánska predstava o nesmrteľnej duši poskytuje základ pre nebiblickú teóriu o reinkarnácii alebo prevtelovaní duše. Túto teóriu si osvojili niektoré veľké svetové náboženstvá. Kým väčšina kresťanov verí v existenciu nesmrteľnej duše, ktorá po smrti prebýva v nebi alebo pekle, tí, ktorí veria v reinkarnáciu, zastávajú názor, že takáto nesmrteľná duša prechádza mnohými cyklami smrti a znovuzrodenia.

Niektorí považujú reinkarnáciu za proces duchovnej evolúcie, ktorý umožňuje duši dosahovať čoraz vyššiu úroveň poznania a morálky na jej ceste k dokonalosti. Hinduisti veria, že večná duša prechádza vývojom vedomia alebo „sán-sárou“ v šiestich triedach života: vodné živočích, rastliny, plazy a hmyz, vtáky, zvieratá a ľudské bytosti vrátane obyvateľov neba.

Uvažuj o úvodných textoch (Heb 9,25–28 a 1Pt 3,18). Ak Ježiš zomrel len „raz“ (Heb 9,28; 1Pt 3,18) a podobne všetky ľudské bytosti zomrú len „raz“ (Heb 9,27), čo podľa teba vedie ľudí (dokonca aj niektorých kresťanov) k viere v nejakú formu reinkarnácie?

Veľa ľudí neverí tomu, čomu by mali veriť na základe Písma, ale veria jedno-ducho tomu, čomu sami chcú. Ak im nejaká teória prináša pokoj a uspokojenie, je to pre nich dostatočný argument a akúkoľvek ďalšiu diskusiu považujú za zbytočnú. Ale pre tých, ktorí berú Bibliu vážne, neexistuje spôsob, ako prijať teóriu reinkarnácie.

Po prvé, táto teória je v rozpore s biblickým učením o smrteľnosti „duše“ a o vzkriesení tela (1Tes 4,13–18).

Po druhé, neguje učenie o spasení z milosti prostredníctvom viery vo vykupiteľské dielo Ježiša Krista (Ef 2,8–10) a nahrádza ho ľudskými skutkami.

Po tretie, teória reinkarnácie je v rozpore s biblickým učením, že večný osud určujú rozhodnutia, ktoré robíme v tomto živote (Mt 22,1–14; Mt 25,31–46).

Po štvrté, táto teória zľahčuje význam a relevantnosť Kristovho druhého príchodu (Jn 14,1–3).

A po piate, teória reinkarnácie propaguje nebiblickú myšlienku, že po smrti človek ešte môže zmeniť svoj osud (Heb 9,27).

V kresťanskej viere skrátka nie je miesto pre myšlienku reinkarnácie.

APLIKÁCIA

■ **Ako by si svojmu priateľovi vlastnými slovami vysvetlil, prečo kresťan nemôže veriť v reinkarnáciu?**

VYVOLÁVANIE DUCHOV A UCTIEVANIE PREDKOV

⁶Šaul hľadal radu u Hospodina, ale ten mu neodpovedal ani v snoch, ani prostredníctvom urímu, ani prostredníctvom prorokov. ⁷Svojim služobníkom povedal: „Vyhľadajte mi nejakú vyvolávačku duchov, zájdem k nej a jej sa spytam.“ Služobníci mu povedali: „Jedna z tých, čo vyvolávajú duchov, je v Ěn-Dóre.“ ⁸Šaul sa prestrojil, obliekol si iné šaty, odišiel spolu s dvoma mužmi a v noci prišiel k tej žene. Povedal jej: „Vešti mi pomocou ducha mŕtveho. Vyvolaj mi sem toho, koho ti označím.“ (1Sam 28,6–8)

Vyvolávanie duchov (označované aj „nekromancia“, z gréckych slov *nekros* / mŕtvy/ a *manteia* /veštenie/) sa praktizuje už od staroveku. Ide o formu vyvolávania údajných aktívnych duchov mŕtvych na získanie rôzneho poznania, ktoré sa často týka budúcich udalostí. Uctievanie zosnulých predkov vychádza z tradície, že aj oni sú stále považovaní za rodinu, a z viery, že aj ich duchovia môžu ovplyvňovať záležitosti živých. Tieto pohanské praktiky môžu byť veľmi príznačné pre tých, ktorí veria v nesmrteľnú dušu a ktorým chýbajú ich milovaní zosnulí.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Prečítaj si text 1Sam 28,3–25. Aké duchovné ponaučenie proti akejkoľvek údajnej komunikácii s mŕtvymi možno vyvodit' zo Šaulovej skúsenosti so ženským médiom v Ěn-Dóre?

Biblia veľmi jasne hovorí, že všetci špiritisti, médiá, čarodejníci a vyvolávači duchov v starovekej izraelskej teokracii boli pre Hospodina ohavnosťou a mali byť zabíjajúci ukameňovaním (3Moj 19,31; 20,6.27; 5Moj 18,9–14). V súlade s týmto zákonom Šaul zničil všetky médiá a špiritistov v Izraeli (1Sam 28,3.9). Ale neskôr, keď ho Hospodin odmietol, sám Šaul odišiel do kanaánskeho mesta Ěn-Dór, aby položil dôležité otázky istej vyvolávačke duchov (1Sam 28,6.7.15; porovnaj s Joz 17,11 a Ž 83,10.11). Požiadal ju, aby vyvolala zosnulého proroka Samuela. Ten sa aj údajne zjavil a rozprával sa so Šaulom (1Sam 28,13–19). Zvodný duch, ktorý sa vydával za Samuela, Šaulovi povedal: „Zajtra budeš i so svojimi synmi u mňa. Hospodin vydá Filištíncom do rúk aj izraelské vojsko.“ (1 Sam 28,19) Pri predpovedi Šaulovej smrti vzal tento zvodný duch na seba podobu Samuela. Tým sa snažil potvrdiť nebiblickú teóriu o prirodzenej nesmrteľnosti duše. Bol to mocný podvod a bolo veľkou chybou Šaula, že sa znížil ku konaniu, ktoré predtým sám odsudzoval.

O viac ako dve storočia neskôr prorok Izaiáš napísal: „¹⁹Keď vám povedia: *Dopytujte sa duchov zomrelých a veštcov, ktorí šušajú a šepocú*, tak im povedzte: *Či sa ľud nemá pýtať svojho Boha, ale mŕtvych, aby živí* ²⁰*mali náuku a svedectvo?!* Ak nebudú hovoriť takto, budú ako tí, pre ktorých niet úsvitu.“ (Iz 8,19, 20; pozri tiež Iz 19,3)

- **Keď sme v strese, často robíme veci, o ktorých vieme, že sú nesprávne. Prečo sú viera, modlitba a poslušnosť Božiemu slovu jedinou spoľahlivou ochranou pred nami samými?**

APLIKÁCIA

ZJAVENIA

¹⁴A nie div, veď aj sám satan sa tvári ako anjel svetla. ¹⁵Nie je to nič prekvapujúce, ak sa aj jeho služobníci tvária ako služobníci spravodlivosti. Ich koniec bude primeraný ich skutkom. (2Kor 11,14.15)

¹⁰Napokon posilňujte sa v Pánovi a v sile jeho moci. ¹¹Oblečte sa do plnej Božej výzbroje, aby ste mohli obstáť proti úkladom diabla. ¹²Veď náš boj nie je proti krvi a telu, ale proti kniežatstvám, mocnostiam, vládcom tohto temného sveta a proti duchom zla v nebesiach. ¹³Preto si vezmite Božiu výzbroj, aby ste mohli v ten deň zla odolať a tým, že všetko prekonáte, obstáť. ¹⁴Stojte teda! Bedrá si prepášte pravdou, oblečte si pancier spravodlivosti ¹⁵a obujte si na nohy pripravenosť na ohlasovanie evanjelia pokoja. ¹⁶Nadovšetko uchopte štít viery, ktorým môžete uhasiť všetky ohnivé šípy toho Zlého. ¹⁷Veďte si aj prilbu spásy a meč Ducha, ktorým je Božie slovo. ¹⁸V každom čase v Duchu proste vo všetkých modlitbách a prosbách. Pritom bdejte so všetkou vytrvalosťou a prosbou za všetkých svätých... (Ef 6,10–18)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Podobne ako pri vyvolávaní duchov, aj rôzne zjavenia mŕtvych ľudí sú dielom démonov. Pri zjaveniach môžu démoni na seba brať podobu zosnulých členov rodiny, priateľov alebo kohokoľvek iného. Fyzický vzhľad aj hlas sú veľmi podobné zosnulým. Všetky tieto satanské podvody budú použité na oklamanie tých, ktorí nie sú pevne zakotvení v Božom slove. „Títo nepravdiví duchovia sa vedia predstaviť aj v mene apoštolov, ktorým vkladajú do úst výroky odporujúce tomu, čo apoštolovia pod vplyvom Ducha Svätého na zemi povedali.“ (GC 557; VSV 401) „Vrcholným činom veľkej podvodnej drámy bude satanovo napodobenie Ježiša Krista.“ (GC 624; VSV 448)

Uvažuj o dnešných úvodných textoch (2Kor 11,14.15 a Ef 6,10–18). Čo by nás malo chrániť pred takýmito démonickými podvodmi?

Apoštol Pavol veriacim zdôrazňuje, že ich skutočným nepriateľom nie sú ľudia, ale „duchovné sily zla“ (Ef 6,12). Pred týmito podvodmi môžeme byť chránení iba tak, že budeme odetí do „Božej výzbroje“ (Ef 6,13) opísanej v Efezanom 6,13–18.

Satanské zjavenia môžu byť veľmi desivé a klamlivé, ale nemôžu zviest tých, ktorých chráni Boh a ktorých život stojí na základoch Božieho slova. Z vieroúčného hľadiska tí, čo veria v biblickú nauku o podmienenej nesmrteľnosti ľudských bytostí, vedia, že akékoľvek zjavenie alebo komunikácia s mŕtvymi je satanského pôvodu a musí byť odmietnutá mocnou Božou milosťou. Opäť platí, že bez ohľadu na to, aké silné, presvedčivé a zdanlivo skutočné je zjavenie nejakého mŕtveho, musíme vždy pevne stáť za učením, že mŕtvi spia v hrobe. Predstav si však, že stratíš milovaného človeka a potom zrazu zistíš, že sa ti tento človek zjaví a prejavuje ti lásku. Hovorí ti, ako veľmi mu chýbaš, hovorí dokonca veci, ktoré nikto iný vedieť nemôže. Tvrdí, že je teraz na lepšom mieste... Ak niekto nie je úplne zakorenený v učení Biblie o stave mŕtvych po smrti, veľmi ľahko môže podľahnúť takémuto podvodu. Okrem iného aj preto, že predstava komunikácie s milovaným človekom je veľmi lákavá.

APLIKÁCIA

■ **Čo znamená obliecť si „celú Božiu výzbroj“? Ako sa to prejavuje v tvojom každodennom živote?**

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Veľký spor vekov* si prečítajte kapitolu „Záverečné varovanie“ (GC 602–609; VSV 434–440).

Existuje nadácia tvrdiaca, že vyvíja technológiu, ktorá nám umožní kontaktovať zosnulých, „prostredníctvom textových správ, telefónnych hovorov a video-konferencií“. Jej webová stránka, ktorá nazýva mŕtvych *odhmotnené osoby*, tvrdí, že keď ľudia zomrú, jednoducho prejdú „do ďalšej fázy večnosti“, ale „zachovávajú si svoje vedomie, identitu a základné aspekty svojej predchádzajúcej fyzickej formy“. Ale čo je najdôležitejšie, ľudia zo *Soulphone* tvrdia, že ich technológia umožní komunikáciu medzi hmotnými a odhmotnenými osobami. Tento vývoj majú rozdelený na tri fázy.

Prvá fáza „umožní písomnú komunikáciu s odhmotnenými jedincami – rodinou, priateľmi a odborníkmi v každej oblasti vedy.“ Druhá fáza má „umožniť rozhovor s milovanými, ktorí žijú v inej časti večnosti“. A tretia fáza vraj otvorí cestu k „počutiu a videniu tých, ktorí prežívajú realitu z iného pozorovacieho bodu“.

Spôsob, akým testujú tento spôsob komunikácie, je desivý. Na overenie toho, či ide skutočne o ich zosnulých, „môže smútiaci rodič položiť nasledujúcu otázku synovi alebo dcére, ktorí zmenili svet: *Mal si psa menom Snoopy, keď si bol dieťa? Dali sme ti na desiate narodeniny vreckový nôž?*“ Je to pozoruhodné vo svetle nasledujúceho výroku: „Ľuďom sa niekedy v podobe ich zosnulých priateľov zjavujú duchovné bytosti, ktoré im rozprávajú príhody súviaciacie s ich životom a predvádzajú to, čo robievali zaživa. Preto ľudia mohli ľahko uveriť, že ich zomretí priatelia sú anjeli, čo sa nad nimi vznášajú a môžu sa s nimi kontaktovať.“ (PP 684; PP /sk/ 508)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Mnohí kresťania používajú výhovorku, že sú „otvorení“ pre nové veci. S týmto ospravedlnením potom konzumujú všetko, čo médiá produkujú. Ktoré biblické princípy by mali riadiť náš vzťah k médiám, najmä ak otvorene presadzujú názory, o ktorých vieme, že sú nesprávne a klamlivé (pozri Ž 101,1–8; Prís 4,23; Flp 4,8)?
2. Ako môžeme pomôcť druhým prekonať satanove podvody v posledných časoch bez toho, aby sme boli sami vystavení zvodnému vplyvu tých istých podvodov?
3. Mnohí kresťania vnímajú príbeh o tom, ako bol „Samuel“ vyvolaný z hrobu, ako biblický dôkaz, že mŕtvi žijú ďalej. Čo nás táto správa učí o tom, že pri budovaní vierouky sa nemôžeme spoliehať iba na jeden text alebo príbeh, ale musíme si preštudovať všetko, čo Biblia hovorí o danej téme?

Týždeň od 11. do 17. decembra

NA PEVNOM BIBLICKOM ZÁKLADE

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Lk 2,52; Mt 4,23; 1Kor 6,19.20; Ž 24,3.4; Sk 8,4–24; 1Jn 3,1–3

ÚVODNÝ TEXT

A sám Boh pokoja nech vás celých posväťí a pri príchode nášho Pána Ježiša Krista nech vášho ducha zachová neporušeného a dušu i telo bez úhony. (1Tes 5,23)

Kniha Zjavenie hovorí, že pred druhým príchodom Krista sa uskutočnia dve celosvetové „zjednotenia“. Zjavenie 13 opisuje zjednotenie na základe zla a bludu, keď sa „celý svet“ bude čudovať a bude nasledovať šelmu z mora (Zj 13,3.7.8.12.16). Zjavenie 14 hovorí o zjednotení na strane pravdy, keď „večné evanjelium“ bude kázané „každému národu, kmeňu, jazyku a ľudu“ (Zj 14,6.7). Počas týchto „nebezpečných časov“ (2Tim 3,1; Roh) bude viac „vietor klamlivého ľudského učenia“ (Ef 4,14; Roh) a ľudia „odvrátia sluch od pravdy a priklonia sa k bájam“ (2Tim 4,4). „Predovšetkým dva podvody môžu ľudí zviest na stranu nepriateľa: nebiblické učenie o prirodzenej nesmrteľnosti duše a rovnako nebiblické učenie o posvätnosti nedele. Prvý podvod pripravuje pôdu špiritizmu, druhý zvädza k obhajobe cirkevno-mocenského systému.“ (GC 588; VSV 423)

Kým nenastanú tieto posledné udalosti, musíme zostať pevní vo viere vo všetku pravdu, ktorú sme prijali a ktorá v sebe zahŕňa aj učenie o podstate človeka a smrti. Nechajme sa viesť Svätým Duchom s cieľom pripraviť sa na zjavenie Kristovej slávy.

OSNOVA LEKCIE

Pri štúdiu tejto lekcie si pripomenieme celkový biblický pohľad na človeka, ktorý je často v rozpore s populárnymi názormi našej spoločnosti. Zároveň uvidíme, ako môžeme stáť na „pevných biblických základoch“ aj v tomto zmätenom krízovom období na konci dejín.

- Mt 4,23: Ježišov pohľad na ľudskú osobnosť (nedeľa)
- 1Kor 6,19.20; 10,31: Biblický pohľad na telo (pondelok)
- 1Kor 2,14–16: Biblický pohľad na myseľ/srdce (utorok)
- Sk 8,18–24 : Život vedený Božím Duchom (streda)
- 2Pt 3,14; 1Jn 3,1–3: Pripravenosť na Kristov návrat (štvrtok)

JEŽIŠ AKO VZOR

A tak chodil po celej Galilei a učil v ich synagógach. Hlásal evanjelium o kráľovstve a uzdravoval každú chorobu a každý neduh medzi ľuďom. (Mt 4,23)

Aké štyri rozmery Ježišovho rastu sa spomínajú v texte Lk 2,52?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Ježiš bol dokonalou ľudskou bytosťou a jeho rast zahŕňal všetky základné dimenzie ľudskej existencie. Podľa textu Lukáš 2,52 „Ježiš prospieval múdrosťou [duševná oblasť] a vzrastom [telesná oblasť] a milosťou u Boha [duchovná oblasť] aj u ľudí [sociálna oblasť].“ (Lk 2,52; Roh)

„Na svoj vek bol mimoriadne duševne čulý a bystrý, rozvážny a múdry. Mal ušľachtilo vyvážený charakter. Jeho duševné a telesné schopnosti sa rozvíjali podľa zákonitostí detského veku. Ako dieťa bol Ježiš neobyčajne vľúdny. Jeho rúčky boli vždy pohotové ochotne poslúžiť iným. Prejavoval bezmedznú trpezlivosť a neúchylnú vernosť. Jeho život pri všetkej neochvejnej zásadovosti zdobil pôvab nesebeckej láskavosti.“ (DA 68.69; TV 39)

Uvažuj o texte Mt 4,23. Ako môžeme dnes efektívne vykonávať Ježišovu trojitú službu – učiť, kázať a uzdravovať?

Ak uznávame, že ľudská bytosť je celistvá a nedeliteľná osobnosť, potom naše náboženstvo nemôžeme obmedziť len na duchovné záležitosti. Pravda v skutočnosti zahŕňa celú našu bytosť, pokrýva celý náš život a zahŕňa všetky rozmery našej existencie. Naša telesná a duchovná zložka sú tak silno prepojené, že ich prakticky nie je možné oddeliť. A hoci sa ako padlé bytosti nikdy nevyrovnáme Ježišovi ako nášmu vzoru, z Božej milosti ho môžeme „napodobovať“. Dielo vykúpenia v sebe totiž okrem iného zahŕňa aj obnovu obrazu Stvoriteľa v človeku. Boh nás chce priviesť späť k dokonalosti, v ktorej sme boli stvorení. Túži nás pretvoriť, aby sme jeho obraz odzrkadľovali po stránke duchovnej, duševnej, telesnej aj spoločenskej. Boh sa usiluje toto dielo konať vo svojom ľude ako súčasť procesu prípravy na Kristov návrat.

- **Keď sa porovnáme s Ježišom, môže nás ľahko odradiť prílišná odlišnosť. Ako nás sústredenie sa na kríž a na jeho význam chráni pred sklamaním z toho, čo vidíme v sebe v porovnaní s tým, čo vidíme v Ježišovi?**

APLIKÁCIA

TELO AKO CHRÁM

¹⁹A vari neviete, že nepatrite sebe, ale že vaše telo je chrámom Svätého Ducha, ktorý vo vás prebýva a ktorého máte od Boha? ²⁰Boli ste draho vykúpení. Oslavujte teda Boha vo svojom tele. (1Kor 6,19,20)

Či teda jete, alebo pijete, alebo čokoľvek robíte, všetko robte na Božiu slávu. (1Kor 10,31)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Dualistická teória, ktorá dáva do protikladu smrteľné telo a nesmrteľnú dušu, vytvorila rôzne teórie. Napríklad, pre starovekých gréckych filozofov bolo ľudské telo väzením duše, pre ktorú bola smrť vyslobodením. V ozvene tohto pohanského konceptu aj mnohí kresťania dnes veria, že telo je dočasným príbytkom nesmrteľnej duše, ktorá sa pri vzkriesení znova spojí s telom. Panteistický prístup je iný. Podľa tohto názoru je ľudské telo „božské“. Preto vyznávači panteizmu veria, že Boh a vesmír sú jedno a to isté. Pre nich je všetko božským a ľudské telo je súčasťou jedinej celistvej a univerzálnej božskej substancie. Okolo nás sa nachádza mnoho podobne protichodných teórií a pohľadov na svet a na človeka. Ak nechceme žiť v zmätku, potrebujeme sa pevne držať toho, čo o podstate človeka hovorí Biblia.

Uvažuj o úvodných textoch (1Kor 6,19,20 a 1Kor 10,31). Ako môže pochopenie, že naše telo je „chrámom Božím“ a „chrámom Svätého Ducha“, pozitívne ovplyvniť náš životný štýl?

Adam a Eva boli stvorení na Boží obraz a Božiu podobu (1Moj 1,26,27). To sa zrkadlilo nielen v ich charaktere, ale aj v ich telesnom aspekte. Tento obraz sa však skazil a zatemnil prítomnosťou hriechu. Dielom vykúpenia je preto – okrem iného – prinavrátiť ľudským bytostiam ich pôvodný stav, vrátane ich telesného zdravia. Boh tak chce konať už tu a teraz, a to aj napriek tomu, že sme stále smrteľní a nemáme podiel na strome života.

Táto obnova je celoživotným procesom, ktorý sa zavrie až pri Kristovom druhom príchode, keď si porušiteľné oblečie neporušiteľnosť a smrteľné nesmrteľnosť (1Kor 15,53,54).

Apoštol Ján napísal svojmu priateľovi Gájovi: „Milovaný, modlím sa, aby sa ti vo všetkom darilo a bol si zdravý, tak ako sa darí tvojej duši.“ (3Jn 1,2)

Ak uznávame, že ľudská bytosť je nedeliteľná entita a náboženstvo zahŕňa všetky aspekty ľudského života, mali by sme starostlivosť o naše telesné zdravie považovať za súčasť nášho náboženského prežívania. Mali by sme sa riadiť inšpirovanou zásadou z (1Kor 10,31). Ale pamätajme, že stále žijeme vo svete, kde dobrí ľudia môžu robiť to najlepšie, čo sa dá, a napriek tomu znášať následky hriechnej ľudskej prirodzenosti a hriechneho prostredia. Mali by sme teda dôverovať Bohu a robiť to najlepšie, čo je v našich silách, a výsledky nechávajme na Boha.

APLIKÁCIA

- **Čo môžeš urobiť preto, aby si sa lepšie staral o dar zdravia? Na čo si potrebuješ dať pozor, aby tvoja starostlivosť o telo nebola nevyvážená v porovnaní s dôrazom, ktorý kladieš na vzdelanie, duchovný rozvoj a vzťahy?**

KRISTOVA MYSEĽ

¹⁴Telesný človek neprijíma veci Božieho Ducha; sú mu totiž bláznovstvom a nemôže ich poznať, pretože sa posudzujú duchovne. ¹⁵Ale duchovný človek posudzuje všetko, jeho však neposudzuje nik. ¹⁶Veď kto poznal Pánovu myseľ, aby ho poučil? My však máme myseľ Kristovu! (1 Kor 2,14–16)

³Kto smie vystúpiť na vrch Hospodina? Kto sa smie postaviť na jeho svätom mieste? ⁴Ten, kto má ruky nevinné a srdce čisté; ten, kto sa neobracia k márnosti, ani falošne neprisahá. (Ž 24,3.4)

A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovením zmysľania, aby ste vedeli rozoznať, čo je Božia vôľa, čo je dobré, čo mu je príjemné, čo je dokonalé. (Rim 12,2)

Napokon, bratia, upriamte svoju myseľ na všetko, čo je pravdivé, čestné, spravodlivé, čisté, láskyhodné a úctyhodné, to, čo je cnostné a chvályhodné. (Flp 4,8)

Myslite na to, čo je hore, nie na to, čo je na zemi. (Kol 3,2)

Vo všeobecnosti platí, že prostredie nás ovplyvňuje. Rozhodne by sme sa mali vyhýbať miestam a okolnostiam, ktoré nás môžu urobiť zraniteľnejšími voči pokušeniu (Ž 1,1; Prís 5,1–8). Náš problém s pokušením a hriechom však možno vyriešiť iba premenou nášho srdca (alebo mysle). Kristus sa dotkol jadra problému, keď povedal: „²¹Zvnútra, totiž z ľudského srdca, vychádzajú zlé myšlienky, smilstvá, krádeže, vraždy, ²²cudzoložstvá, chamtivosť, podlosť, podvody, neviazanosť, závistlivé pohľady, rúhania, pýcha, pochabosť.“ (Mk 7,21.22) To znamená, že ak chceme, aby sa zmenilo naše správanie, musí sa najprv zmeniť naša myseľ.

Preštuduj si nasledovné texty a pokús sa vyjadriť, čo znamená mať „Kristovu myseľ“.

1 Kor 2,14–16

Ž 24,3.4

Rim 12,2

Flp 4,8

Kol 3,2

Hospodin sľúbil, že ako súčasť „novej zmluvy“ vloží svoj zákon do mysle svojho ľudu a napíše ho do ich srdc (Jer 31,31–33; porovnaj s Heb 8,8–10 a 10,16). Nie je teda prekvapením, že v Kázaní na vrchu Kristus rozšíril a prehĺbil význam Božích prikázaní na úroveň myšlienok a pohnútok (pozri Mt 5,17–48). Víťazstvo nad pokušením teda môžeme získať iba Božou premieňajúcou milosťou. Na úrovni myšlienok a pohnútok by sme sa mali dožadovať naplnenia tohto zaslúbenia, aby sme mohli víťaziť nad našimi hriešnymi myšlienkami.

Bez ohľadu na našu vernosť a snahu, kým žijeme v skazenom svete, nikdy nedosiahneme úplnú bezhriešnosť. Ale ak sme v Kristovi, sme úplne prikrýti Jeho spravodlivosťou. Hoci ešte nie sme dokonalí, v Ňom sme už považovaní za dokonalých (Flp 3,12–15). „Keď sme zjednotení s Kristom, myslíme ako Kristus. Čistota a láska vyžarujú z povahy, pokora a pravda ovládajú spôsob nášho života. Zmení sa samotný výraz našej tváre. Kristus prebývajúcí v duši pôsobí premieňajúcou silou a vonkajší vzhľad svedčí o pokoji a radosti, ktoré ovládajú naše vnútro.“ (ISM 337) Len každodenným odovzdaním sa, každodenným zomieraním vlastnému ja a odhodlaným úsilím byť vierou poslušný Ježišovi, môžeme dosiahnuť tento druh premeny v našich životoch.

- **Predstav si, že by si dokázal zastaviť a umlčať svoje hriešne myšlienky. V čom by bol tvoj život iný? Akou cestou sa potrebuješ vydať, aby v tvojom živote víťazili viera, nádej a láska?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

VEDENIE DUCHA

¹⁸Ked' Šimon videl, že vkladáním rúk apoštolov sa udeľuje Duch, priniesol im peniaze ¹⁹a povedal: „Dajte túto moc aj mne, aby prijal Ducha Svätého každý, na koho položí ruku.“ ²⁰Peter mu však povedal: „Nech zhynie tvoje striebro s tebou, pretože si sa nazdával, že Boží dar sa dá získať za peniaze. ²¹Nemáš nijaký podiel ani účasť na tom všetkom, lebo tvoje srdce nie je pred Bohom úprimné. ²²Rob teda pokánie za túto svoju zlobu a pros Pána, azda ti bude odpustené, čo si zamýšľal. ²³Lebo vidím, že si plný horkej žľče a v putách neprávnosti.“ ²⁴Šimon mu odpovedal: „Proste Pána za mňa, aby ma nestihlo nič z toho, čo ste povedali.“ (Sk 8,18–24)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Svätý Duch je mocný Boží Sprostredkovateľ, ktorý vylieva Božiu lásku do našich srdc (Rim 5,5), vedie nás ku skutočnej skúsenosti spasenia (Jn 16,7–11), uvádza nás do celej pravdy (Jn 16,13) a dáva nám silu naplniť poslanie evanjelia (Sk 1,8). Pretože je to Svätý Duch, kto pôsobí proti ničiacemu satanovmu dielu, nie je žiadnym prekvapením, že satan sa všetkými prostriedkami snaží skresliť naše chápanie podstaty a diela Svätého Ducha. Kým niektorí popierajú, že je osobou, iní zdôrazňujú dary Ducha, zanedbávajú pritom jeho premieňajúcu moc.

Prečítaj si text Skutky 8,4–24. Šimon, čarodejník zo Samárie, chcel prijať dary Svätého Ducha bez toho, aby bol Duchom znovuzrodený. Ako sa rovnaký postoj prejavuje aj dnes?

Božími deťmi sú tí, čo sú vedení Svätým Duchom (Rim 8,14) do celej pravdy Božieho slova (Jn 16,13; 17,17). Ježiš jasne varoval: „²¹Nie každý, kto mi hovorí: ‚Pane, Pane!‘ vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je v nebesiach. ²²Mnohí mi povedia v ten deň: ‚Pane, Pane, či sme v tvojom mene neprorokovali? Nevyháňali sme v tvojom mene démonov? Nerobili sme v tvojom mene mnoho mocných činov?‘ ²³Vtedy im vyhlásim: Nikdy som vás nepoznal. Odíďte odo mňa, páchatelia nepravosti!“ (Mt 7,21–23) To znamená, že Duch Svätý nikdy nikoho neodvádza preč od Božieho Slova – ktoré On sám inšpiroval – ale skôr nás vždy vedie do zhody s týmto Slovom.

Ten istý Svätý Duch, ktorý nás vedie do všetkej pravdy, nás tiež zmocňuje, aby sme do tejto úžasnej pravdy priviedli ďalších (Mt 28,18–20; Sk 1,8). Pri plnení nášho posvätného poslania nás Duch vedie mimoriadnym spôsobom. Každé ráno potrebujeme pokľaknúť pred Pánom a obnoviť svoj slub zasvätenia sa Jemu. Ak to urobíme, udelí nám prítomnosť svojho Ducha s Jeho oživujúcou a posväčujúcou mocou.

Musíme však byť otvorení Jeho vedeniu tým, že budeme každý deň robiť vedomé rozhodnutia konať to, o čom vieme, že je správne. Zároveň sa musíme vyhýbať tomu, o čom vieme, že je nesprávne. Len ak sa vedome rozhodneme podriaďiť sa Bohu a urobíme správne rozhodnutia, budeme otvorení pre prijatie moci Svätého Ducha, ktorú nám Boh zaslubuje.

APLIKÁCIA

■ **Prečo je také dôležité každý deň sa modliť o vedenie Svätého Ducha?**

BYŤ PRIPRAVENÝ NA JEHO ZJAVENIE

Preto, milovaní, keďže očakávate takéto veci, usilujte sa, aby vás Pán našiel v pokoji, nepoškvrnených a bezúhonných. (2Pt 3,14)

¹Pozrite, akú veľkú lásku nám daroval Otec, aby sme sa volali Božími deťmi. A nimi sme. Svet nás preto nepozná, lebo nepoznal jeho. ²Milovaní, teraz sme Božími deťmi a ešte sa neukázalo, čím budeme. Vieme, že keď sa zjaví, budeme mu podobní, lebo ho uvidíme takého, aký je. ³Každý, kto má túto nádej v neho, očisťuje sám seba tak, ako je on čistý. (1Jn 3,1–3)

Žijeme v hektickom svete, ktorý nám ponúka rôzne lákadlá a rozptyľuje našu pozornosť rôznymi ponukami. Ak si nedáme pozor a necháme sa zviest', môžeme premrhať mnoho času a naše priority ovládne chaos. Nejde len o ďalší vedľajší produkt nášho globalizovaného kybernetického sveta. Kresťania si v každom období museli dávať pozor na satanove snahy odvrátiť ich pozornosť od toho, na čom v živote skutočne záleží.

Ak si nebudeme dávať pozor, hrozí nám, že odvrátíme zrak od Pána a budeme sa zaoberať svetskými, telesnými vecami. To nás však v konečnom dôsledku nemôže uspokojiť. Veľmi rýchlo sa môžeme dostať na vratkú pôdu, z ktorej sklzneme do duchovnej záhuby.

Uvažuj o úvodných textoch (2Pt 3,14 a 1Jn 3,1–3). Na jednej strane hovoríme o tom, že na druhý príchod sa máme pripravovať, na strane druhej máme byť pripravení. Aký je v tom rozdiel?

Často sa *neustála príprava na druhý príchod* stáva ospravedlnotením pre prokrastináciu (otáľanie). Takýto postoj môže človeka ľahko priviesť k tomu, že si povie: „Môj pán mešká.“ (Mt 24,48)

Čo hovoria uvedené verše o tom, že máme byť pripravení práve teraz?

Žalm 95,7–9

Heb 3,7.8.15

Heb 4,7

Z biblickej perspektívy je čas spasenia vždy „dnes“, nikdy nie zajtra. Okrem toho, pokým človek neprežije nejakú zmenu, je pravdepodobné, že bude kráčať v živote stále po rovnakej ceste. To, čo nás premieňa, nie je čas. Ak človek neustále nerastie v milosti a nežije vytrvalo vo viere, má tendenciu klesať, stať sa zatvrdnutým, skeptickým, cynickým – a jedného dňa dokonca neveriacim. Dalo by sa to vyjadriť aj tak, že každý jeden deň predstavuje celý náš život v skratke. Takže z Božej milosti by sme mali plánovať budúcnosť, ale dôležité je, aby sme boli každý deň pripravení na Ježišov návrat – najmä preto, že vzhľadom na nepredvídané udalosti života by aj „dnešok“ mohol byť váš posledný deň.

- **Ak by sa Kristus vrátil dnes, ako môžeš byť pripravený na jeho návrat? Uvažujte spoločne o tejto otázke v triede sobotnej školy.**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Cesta ku zdraviu a životnej harmónii* si prečítajte kapitolu „Psychoterapia“ (MH 241–259; CZ 172–185).

„Veľký spor sa blíži k svojmu koncu. Každá zvesť o pohrome na mori alebo na súši je svedectvom, že koniec všetkých vecí je blízko. Svedčia o tom vojny a správy o vojnách. Je tu nejaký kresťan, ktorému sa nezrýchľuje pulz, keď očakáva veľké udalosti, ktoré sa pred nami otvárajú? Pán prichádza. Počujeme kroky približujúceho sa Boha.“ (MAR 220)

„Každý deň ži život viery. Nebuď znepokojený a netráp sa obdobím problémov. Obdobie ťažkostí ešte len príde. Nepremýšľaj: *Obávam sa, že neobstojím v deň veľkej skúšky*. Máme žiť pre prítomnosť, len pre tento deň. Zajtrašok ti nepatrí. Dnes si musíš udržať víťazstvo nad sebou samým. Dnes máš žiť život modlitby. Dnes máš bojovať dobrý boj viery. Dnes máš veriť, že ťa Boh požehná. A keď získaš víťazstvo nad temnotou a neverou, splníš požiadavky Majstra a staneš sa požehnaním pre ľudí okolo seba.“ (*Signs of the Times*, 20. októbra 1887)

„Pán čoskoro príde a my musíme byť pripravení stretnúť sa s Ním v pokoji. Budme rozhodnutí urobiť všetko, čo je v našich silách, aby sme ľuďom okolo nás odovzdali svetlo. Nemáme byť smutní, ale radostní a máme mať Pána Ježiša stále pred sebou. Príde čoskoro. Musíme byť pripravení a čakať na Jeho zjavenie. Ó, aké to bude nádherné vidieť Ho a byť privítaní ako Jeho vykúpení! Čakáme dlho, ale naša nádej nemá ochabovať. Ak budeme môcť vidieť Kráľa v Jeho kráse, budeme navždy požehnaní. Cítim nutkanie nahlas volať: *Hor sa domov!* Blížime sa k času, keď Kristus príde s mocou a veľkou slávou, aby vzal svojich vykúpených do ich večného domova.“ (8T 253)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Ako nám môže predstava človeka – ako nedeliteľnej jednoty tela, duše a ducha – pomôcť lepšie pochopiť, že náboženstvo ovplyvňuje celý náš život?
2. Všetky skutočné prebudenia a reformácie sú teocentrické (sústredené na Boha), nikdy nie antropocentrické (sústredené na človeka). Ako tento princíp ilustruje podobienstvo o farizejovi a mýtnikovi (pozri Lk 18,9–14)?
3. Uvažujte spoločne o vašich odpovediach na štvrtkovú záverečnú otázku. Ako môžete vedieť, či ste pripravení? Môžete mať istotu bez toho, aby ste boli trufalí?

PRIEBEH SÚDU

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Mt 25,31–46; Dan 7,9–14; 1Kor 6,2,3; 2Pt 2,4–6; Mal 3,19; Zj 21,8

ÚVODNÝ TEXT

Všetci sa totiž musíme ukázať pred Kristovým súdnym stolcom, aby si každý odniesol odplatu podľa toho, čo vykonal, kým bol v tele – či dobré, alebo zlé. (2Kor 5,10)

Písmo jasne hovorí o tom, že Boh bude súdiť svet. V Starej aj Novej zmluve sa nachádza mnoho textov s tematikou súdu a ich význam nemožno spochybniť. Jedného dňa nastane spravodlivosť, ktorá na zemi teraz tak veľmi chýba. Biblia hovorí, že Boh „je dokonalý v poznaní“ (Jób 37,16) a „vie všetko“ (1Jn 3,20), vrátane našich najtajnejších úmyslov (Koh 12,14; Jer 17,10). Môžeme sa snažiť skryť naše myšlienky a skutky pred celým svetom, ale pred Bohom nemôžeme ukryť nič.

Z tejto skutočnosti vyplýva, že Boh nepotrebuje súd sám pre seba, aby poznal život každého jednotlivca. Boží súd sa vykonáva pre Jeho stvorenstvo v nebi aj na zemi. Tento proces má kozmicko-historický charakter, pretože Lucifer začal svoju vzburu v nebi, a potom ju rozšíril na náš svet (Zj 12,7–9).

OSNOVA LEKCIE

Tento týždeň sa budeme venovať súdu na konci času. Pripomenieme si jeho tri hlavné fázy: predadventný súd, tisícročný súd a vykonanie rozsudku. Celý proces sa končí ospravedlnením spravodlivých a druhou smrťou bezbožných.

- Jn 5,21–29: Boží súd ako dobrá správa pre veriacich (nedeľa)
- Dan 7,9–14: Prvá fáza – predadventný súd (pondelok)
- Zj 20,4–6.11–13: Druhá fáza – súd počas tisícročia (utorok)
- 2Pt 2,4–6; 3,10–13: Tretia fáza – vykonanie rozsudku (streda)
- Zj 20,14.15; 21,8: Definitívny koniec existencie zla (štvrtok)

ZÁVEREČNÝ SÚD

²¹Lebo ako Otec kriese a oživuje mŕtvych, tak aj Syn oživuje, koho chce. ²²Ved' Otec nikoho ani nesúdi, lež celý súd odovzdal Synovi, ²³aby si všetci ctili Syna, ako si ctia Otca. Kto si nectí Syna, nectí si ani Otca, ktorý ho poslal. ²⁴Amen, amen, hovorím vám: Kto počúva moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, má večný život a nejde na súd, ale prešiel zo smrti do života. ²⁵Amen, amen, hovorím vám: Prichádza hodina, ba už je tu, keď mŕtvi počujú hlas Božieho Syna a tí, čo ho počujú, budú žiť. ²⁶Lebo ako Otec má život sám v sebe, tak dal aj Synovi, aby aj on mal život sám v sebe. ²⁷A dal mu aj moc súdiť, pretože je Synom človeka. ²⁸Nečudujte sa, že prichádza hodina, keď všetci v hroboch počujú jeho hlas ²⁹a tí, čo robili dobre, budú vzkriesení pre život, kým tí, čo páchali zlo, budú vzkriesení na odsúdenie. (Jn 5,21–29)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Súd sa nám automaticky spája s myšlienkou trestu a odsúdenia. A hoci súčasťou procesu je posudzovanie viny, nesmieme zabúdať, že súd má svoje pozitívne stránky. V prípade Božieho súdu ide predovšetkým o ospravedlnenie spravodlivých. Keď sa kniha Daniel odvoláva na súd v posledných časoch, hovorí, že „súd bol odovzdaný svätým Najvyššieho“ (Dan 7,22). Boží súd zahŕňa oboje: odsúdenie aj ospravedlnenie. Je to zásada, ktorú nachádzame v starozmluvnom verši 1Krľ 8,32: „Ty [Hospodine] vypočuj v nebi, zakroč a rozsúd svojich služobníkov. Vinníka uznaj vinným a jeho vlastné počínanie uvaľ na neho. Spravodlivého sa zastaň a odmeň ho, ako si zaslúži.“

Prečítaj si texty Mt 25,31–46 a Jn 5,21–29. Ako Kristus poukázal na koncepciu odsúdenia a ospravedlnenia pri poslednom súde?

Niektorí tvrdia, že výrazy „nebude súdený“ (Jn 3,18; ECAV) a „nejde na súd“ (Jn 5,24) znamenajú, že tí, ktorí sú v Kristovi, vôbec nie sú súdení. Tieto výrazy však naznačujú niečo iné. Veriaci nebudú na súde *odsúdení*. Texty by sa teda mali chápať a prekladať tak, že veriaci na súde „nie je odsúdený“ (Jn 3,18; Roháček: „nebude odsúdený“) a „nebude odsúdený“ (Jn 5,24).

Stručne povedané, náš osud je daný nasmerovaním nášho života. Tí, ktorí sú v Kristovi, majú už teraz na súde zaistené svoje ospravedlnenie. A tí, čo nie sú v Kristovi, zostávajú odsúdení. Keď Kristus opisuje súd (Mt 25,31–46), spomína prítomnosť nielen capov (nespravodlivých), ale aj oviec (spravodlivých). A apoštol Pavol výslovne hovorí: „Všetci sa totiž musíme ukázať pred Kristovým súdnym stolcom, aby si každý odniesol odplatu podľa toho, čo vykonal, kým bol v tele – či dobré, alebo zlé. (2Kor 5,10)

Pri uvažovaní o súde by sme mali mať na pamäti, že sme spasení milosťou (Iz 55,1; Ef 2,8–10), ospravedlnení vierou (1Moj 15,6; Rim 5,1) a súdení podľa skutkov (Koh 12,14; Mt 25,31–46; Zj 20,11–13). Základným princípom súdu je Boží morálny zákon zhrnutý v Desatore (Koh 12,13.14; Jk 1,25; 2,8–17). Naše skutky sú vonkajším dôkazom pravosti našej skúsenosti spasenia a budú posúdené na súde.

Pamätajme, že neexistuje žiadne svojvoľné Božie rozhodnutie, ktorým by Hospodin vyvolil (predurčil) niektorých na spasenie a iných na zatratenie. Každý je morálne zodpovedný za svoj vlastný osud.

Inými slovami, súd nie je miestom, kde sa Boh rozhoduje prijať nás alebo odmietnuť. Je to miesto, kde Boh uzavrie našu voľbu: ukáže, či sme ho prijali alebo nie – a táto voľba sa prejavuje našimi skutkami.

PREDADVENTNÝ SÚD

⁹Pozeral som sa, až boli napokon postavené tróny a Odveký si zasadol. Jeho odev bol biely ako sneh a vlasy jeho hlavy boli ako čistá vlna. Jeho trónom boli ohnivé plamene a jeho kolesami bol plápolajúci oheň. ¹⁰Ohnivá rieka vyvierala a vytekala pred neho. Tisíce tisícov mu posluhovali a desattisíce desattisícov stáli pred ním. Súd zasadol a knihy sa otvorili. ¹¹Potom som hľadel na roh, ktorý hovoril silácke reči. Pozeral som, kým tá šelma nebola usmrtená. Jej telo bolo zničené a vydané na spálenie ohňom. ¹²Aj ostatným šelmám bola odňatá moc, no ešte na istý čas im bola určená dĺžka života. ¹³V nočnom videní som videl: S nebeskými oblakmi prichádzal ktosi ako Syn človeka. Priblížil sa až k Odvekému, priviedli ho pred neho. ¹⁴Bola mu odovzdaná moc a sláva i kráľovstvo, aby mu slúžili ľudia každého národa i jazyka. Jeho moc je večná, nikdy nepominie, a jeho kráľovstvo nebude nikdy zničené. (Dan 7,9–14)

Koncept súdu, ktorý sa odohráva pred návratom Krista („predadventný“ súd), nachádzame v Písme na mnohých miestach.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Ako nasledovné texty osvetľujú predstavu predadventného vyšetrovacieho rozsudku v nebeskej súdnej sieni? Aký význam má takýto súd?

Dan 7,9–14

Mt 22,1–14

Zj 11,1.18.19

Zj 14,6.7

Koncept predadventného vyšetrovacieho súdu Božieho ľudu je založený na troch základných biblických učeniach.

Prvým z nich je predpoklad, že všetci mŕtvi – spravodliví aj nespravodliví – zostávajú v nevedomí vo svojich hrobch až do konečného vzkriesenia (Jn 5,25–29).

Druhým je existencia univerzálneho súdu nad všetkými ľudskými bytosťami (2Kor 5,10; Zj 20,11–13).

Tretím je skutočnosť, že kým prvé vzkriesenie bude požehnanou odmenou pre spravodlivých, súčasťou druhého vzkriesenia bude večná smrť bezbožných (Jn 5,28.29; Zj 20,4–6.12–15).

To znamená, že ak budú súdení všetci ľudia, mali by byť súdení predtým, ako budú vzkriesení. Pri vzkriesení (prvom aj druhom) dostanú totiž svoju konečnú odmenu (alebo odplatu).

Kniha Daniel nám pomáha pochopiť čas a povahu predadventného súdu. Na konci dvetisícristo symbolických dní – v roku 1844 – dochádza k očisteniu nebeskej svätyne (Dan 8,14, porovnaj s Heb 9,23) a začne sa predadventný vyšetrovací súd (Dan 7,9–14). Ide o dva rôzne spôsoby vyjadrenia tej istej udalosti. Tento súd je v prospech svätých Najvyššieho (Dan 7,22). Pre Boží ľud je to teda dobrá správa!

U Matúša 22,1–14 Ježiš hovoril o vyšetrovaní svadobných hostí predtým, ako sa skutočne začala svadobná hostina.

A v knihe Zjavenie sa predadventný vyšetrovací rozsudok odvoláva na úlohu merania tých, čo sa klaňajú Bohu. „Vstaň a zmeraj Boží chrám i oltár, ako aj tých, čo sa v ňom klaňajú.“ (Zj 11,1). Zároveň zaznieva oznámenie, že „prišla hodina jeho súdu“ (Zj 14,6.7; porovnaj so Zj 14,14–16).

- Ako by náš spôsob života malo ovplyvniť poznanie existencie a povahy Božieho súdu?

APLIKÁCIA

SÚD POČAS TISÍCROČIA

²Ved' či neviete, že svätí budú súdiť svet? Ak teda vy máte súdiť svet, nie ste schopní rozsúdiť maličkosti? ³Vari neviete, že budeme súdiť anjelov, o čo viac veci všedného života? (1Kor 6,2.3)

⁴Videl som tróny. Na ne si sadli tí, ktorí dostali moc súdiť. Videl som aj duše tých, ktorí boli státi pre Ježišovo svedectvo a pre Božie slovo, aj tých, ktorí sa neklaňali šelme ani jej obrazu a neprijali znak na svoje čelo a na ruku. Ožili a kraľovali s Kristom tisíc rokov. ⁵Ostatní mŕtvi neožili, kým sa nedovŕšilo tisíc rokov. To je prvé vzkriesenie. ⁶Blahoslavený a svätý, kto má podiel na prvom vzkriesení. Nad tými druhá smrť nemá moci, ale budú kňazmi Boha a Krista a budú s ním kraľovať tisíc rokov. ... ¹¹Videl som veľký biely trón i toho, ktorý na ňom sedel. Pred jeho tvárou utiekla zem i nebo a už nebolo pre ne miesta. ¹²Videl som mŕtvych, veľkých i malých; stáli pred trónom. A otvorili sa knihy. Aj iná kniha sa otvorila, kniha života. A mŕtvi boli súdení podľa toho, čo bolo napísané v knihách, podľa ich skutkov. ¹³Aj more vydalo mŕtvych, ktorí boli v ňom. Aj smrť a podsvetie vydali mŕtvych, ktorí boli v nich. A každý bol súdený podľa svojich skutkov. (Zj 20,4–6.11–13)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Biblia nám hovorí, že pri druhom príchode (1) sa živí aj vzkriesení svätí „stretnú s Pánom vo vzduchu“ (1Tes 4,16.17), (2) všetci svätí budú vzatí do neba, aby prebyvali v nebeských „príbytkoch“, ktoré pre nich On sám pripravil (Jn 14,1–3) a (3) na konci tisícročia zostúpi Nový Jeruzalem na túto zem a stane sa večným domovom svätých (Zj 21,1–3.9–11). Takže počas tisícročia, kým zem bude spustošená, budú svätí vládnuť s Kristom v nebi (Jer 4,23; Zj 20,4).

Uvažuj o úvodných textoch (1Kor 6,2.3 a Zj 20,4–6.11–13). Prečo sa svätí zúčastňujú na súde počas tisícročia? Aké poslanie má tento súd?

Celý súdny proces má za cieľ (1) obhájiť Boží charakter proti satanovým obviňeniam, že Boh nespravodlivo zaobchádza so svojimi stvoreniami, (2) potvrdiť nestrannosť odmeny pre spravodlivých, (3) preukázať spravodlivosť trestu pre bezbožných a (4) rozptýliť všetky pochybnosti, ktoré by mohli viesť k ďalšej vzbure vo vesmíre. Na predadventnom vyšetrovacom súde spravodlivých sa podieľajú iba nebeské zástupy (Dan 7,9.10). Ale na tisícročnom súde nad bezbožnými ľuďmi a padlými anjelmi sa podieľajú aj samotní svätí (1Kor 6,3; Júda 1,6; Zj 20,4–6).

Predadventný vyšetrovací súd sa začal v roku 1844, keď „boli postavené tróny ... Súd zasadol a knihy sa otvorili.“ (Dan 7,9.10) Tisícročný súd sa však začne až potom, čo budú svätí vzatí do neba, zasadnú na tróny a bude im zverený súd. Potom sa ešte raz otvoria nebeské knihy a mŕtvi „boli súdení podľa toho, čo bolo napísané v knihách, podľa ich skutkov.“ (Zj 20,4.12) Tento proces poskytuje svätým príležitosť vyhodnotiť nebeské záznamy a vidieť, že Boh vo všetkých prípadoch zaobchádza spravodlivo. Nielenže odmeňuje všetky ľudské bytosti podľa toho, čo si na základe vlastných rozhodnutí zaslúžia, ale tiež im vysvetľuje, prečo tak robí.

APLIKÁCIA

- Čo sa dozvedáme o Božom charaktere na základe toho, že skôr, ako bude niekto zo zatratených vzkriesený, aby čelil druhej smrti, spasení budú súčasťou súdu a nikto nebude potrestaný, kým sa aj my nepresvedčíme o Božej spravodlivosti?

VYKONANIE ROZSUDKU

⁴Ved' Boh neušetril ani anjelov, keď zhršili, ale ich uvrhol spútaných do temnoty podsvetia, aby tam boli strážení, až pokým nepredstúpia pred súd. ⁵Ani starý svet neušetril, keď priviedol potopu na bezbožný svet, ale Noacha, hlásateľa spravodlivosti, zachránil ako ôsmeho spolu s inými siedmimi. ⁶Aj mestá Sodomu a Gomoru odsúdil na záhubu a obrátil na popol ako odstrašujúci príklad pre budúcich bezbožníkov... (2Pt 2,4–6)

¹⁰Pánov deň príde ako zlodej. Vtedy sa nebesia s rachotom pomínú, živly sa rozplynú v ohni a zem i jej diela budú súdené. ¹¹Keď sa toto všetko má rozplynúť, akí musíte byť svätí a nábožní vo svojom správaní vy, ¹²čo túžobne očakávate príchod Božieho dňa, keď sa nebesia rozplynú v ohni a živly roztopia v páľave?! ¹³Podľa jeho prisľúbenia očakávame nové nebo a novú zem, v ktorých prebýva spravodlivosť. (2Pt 3,10–13)

Počas stredoveku existovala silná tendencia zobrazovať Boha ako prísneho, trestajúceho sudcu. Dnes je tendencia opisovať Ho ako milujúceho, zhovievavého Otca, ktorý svoje deti nikdy netrestá. Láska bez spravodlivosti sa však zmení na chaos a bezprávie, a spravodlivosť bez lásky sa stane útlakom a podrobením. Boží súd je dokonalým súladom spravodlivosti a milosrdenstva, ktoré vychádzajú z Božej bezpodmienečnej lásky.

Vykonanie rozsudku je Božím konečným a nezvratným trestajúcim zásahom do ľudských dejín. Obmedzené trestajúce súdy sa vyskytli napríklad pri vyhnaní satana a jeho vzbúrených anjelov z neba (Zj 12,7–12), pri vyhnaní Adama a Evy zo záhrady Eden (1. Mojžišova 3), pri celosvetovej potope (1. Mojžišova 6–8), pri zničení Sodomy a Gomory (1. Mojžišova 19; Júda 1,7), pri smrti prvorodených v Egypte (2. Mojžišova 11–12) a pri smrti Ananiáša a Zafiry (Sk 5,1–11). Nie je teda žiadnym prekvapením, že aj na konci ľudských dejín bude vykonaný rozsudok nad bezbožnými.

Uvažujte o úvodných textoch (2Pt 2,4–6 a 2Pt 3,10–13). Ako nám tieto texty pomáhajú pochopiť povahu konečného výkonného rozsudku? Ako vyjadrujú myšlienku dokončenia súdu v protiklade k chápaniu, žeby súd pokračoval večne, čo by však bolo prekrúcaním spravodlivosti, a nie jej vyjadrením?

„Božia добрota a zhovievavosť, Jeho trpezlivosť a milosrdenstvo, ktoré prejavoval svojim poddaným, Mu nezabránia potrestať hriešnika, ktorý odmietol poslúchnuť Jeho požiadavky. Človek – priestupník proti Božiemu svätému zákonu, omilostený iba vďaka veľkej obeti, ktorú Boh priniesol, keď vydal svojho Syna zomrieť za hriešnikov, pretože jeho zákon bol nemenný – nemôže diktovať Bohu.“ (12MR 208)

Boh urobil všetko, čo bolo v jeho silách, aby zachránil ľudstvo pred večným zatratením. Urobil to aj za cenu seba samotného. Tí, ktorí sú zatratení, urobili nakoniec také vlastné rozhodnutia, že ich priviedli k tomuto nešťastnému koncu. Myšlienka, že Boží súd nad stratenými, či dokonca aj zničenie stratených (na rozdiel od večného trápenia), je v rozpore s charakterom milujúceho Boha, je jednoducho mylná. Je len prejavom Božej lásky, ktorá si tiež vyžaduje spravodlivosť.

- Čo nás samotný kríž učí o tom, čo všetko bol Boh ochotný urobiť, aby zachránil každého, kto bude napokon spasený?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

DRUHÁ SMŤ

„Pozri, prichádza deň, horiaci ako pec, keď sa všetci spurní a všetci svojvoľníci stanú strniskom. Prichádzajúci deň ich spáli,“ vraví Hospodin zástupov. „Nenechaj po nich ani koreň, ani vetvu.“ (Mal 3,19)

¹⁴Smrť a podsvetie boli zvrhnuté do ohnivého jazera. Toto je druhá smrť, ohnivé jazeró. ¹⁵A ak sa našiel niekto, kto nebol zapísaný v knihe života, bol hodný do ohnivého jazera. (Zj 20,14.15)

Ale zbabelci, neveriaci, nemravníci, vrahovia, smilníci, čarodejníci, modloslužobníci a všetci luhári budú mať podiel v ohnivom jazere, horiacom sírou; to je tá druhá smrť. (Zj 21,8)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Boh vedie dejiny ľudstva k ich vyvrcholeniu na konci času. Na konci tisícročia sú všetci bezbožní mŕtvi vzkriesení z hrobov, aby obdržali svoj záverečný rozsudok (Zj 20,5.11–15). Keď sa celý proces posudzovania ukončí a nebude k nemu čo dodať, bezbožní uznajú Božiu spravodlivosť. „Pri zvažovaní všetkého, čo sa v priebehu odvekého sporu udialo, celý vesmír – verný i odbojný – jednohlasne zvolá: *Spravodlivé a pravdivé sú tvoje cesty, Kráľ národov* (Zj 15,3).“ A samotný satan tiež, „musel uznať Božiu spravodlivosť a skloniť sa pred Kristovou zvrchovanosťou“. (GC 670.671; VSV 480)

Uvažuj o úvodných textoch (Mal 3,19; Zj 20,14.15 a 21,8). Čo bude výsledkom pôsobenia „ohnivého jazera“ a „druhej smrti“?

Konečné zničenie satana, jeho anjelov a všetkých bezbožných očistí vesmír od hriechu a jeho následkov. Aj toto konečné zničenie bezbožných je činom Božej lásky – a to nielen voči svätým, ale aj voči samotným bezbožníkom. Radšej by totiž zomreli, ako by žili v prítomnosti Boha, ktorý je pre hriech „stravujúcim ohňom“ (Heb 12,29).

„Božia sláva by im bola spaľujúcim ohňom. Určite by sa snažili z takého svätého miesta ujsť. Priali by si zomrieť a skryť sa pred tvárou Spasiteľa, ktorý podstupil smrť na ich záchranu. Bezbožní ľudia rozhodnú sami o tom, aký bude ich večný údel. Sami sa dobrovoľne zriekli neba a Boh to vo svojej spravodlivosti a milosti len potvrdí.“ (GC 543; VSV 391)

Konečné zničenie hriechu a hriešnikov – na rozdiel od nebiblickej teórie ich večného utrpenia v pekle – teda poskytuje spravodlivý a primeraný trest za všetko zlé, čo ľudia spáchali. Toto zničenie je tiež potvrdením, že hriech mal začiatok a bude mať aj koniec. Potom sa celý vesmír vráti k svojej pôvodnej dokonalosti, pred čas, keď sa nevysvetliteľne a bez akejkoľvek príčiny zjavili hriech, zlo a neposlušnosť.

Chváľme Hospodina, že ako náš „spravodlivý Sudca“ (2Tim 4,8) urobí spravodlivé rozhodnutie, že udelí nesmrteľnosť spravodlivým a večné zničenie bezbožným.

APLIKÁCIA

- Čo by bolo zlé na myšlienke, že Boh napokon zachráni všetkých? Prečo nejde o dobrú myšlienku?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Kristove podobenstvá* si prečítajte kapitolu „Bez svadobného rúcha“ (COL 307–319; KP 246–256) a v knihe *Veľký spor vekov* kapitoly „Ukončená minulosť“ (GC 653–661; VSV 468–473) a „Vítazstvo lásky“ (GC 662–673; VSV 474–482).

„V deň posledného súdu každý stratený človek pochopí, prečo sa rozhodol zavrhnúť pravdu. Každá hriechom zaslepená myseľ v prítomnosti križa pochopí jeho skutočný význam. Predstava Golgoty s jej tajomnou Obeťou odsúdi hriešnikov. Rozplynie sa každá lživá výhovorka. Ľudské odpadlivosť odhalí svoju ohavnú povahu. Ľudia poznajú následky svojej voľby. Vtedy sa objasní každá otázka týkajúca sa pravdy a bludu v odvekom spore. Pri tomto vesmírnom súde bude Boh zbavený obvinenia za existenciu a trvanie zla. Ukáže sa, že Božie príkazy nie sú príčinou hriechu. V Božej vláde nebola nijaká chyba ani dôvod na nespokojnosť. Keď sa vyjaví zmýšľanie všetkých srdc, verní i odbojní spoločne zvolajú: *Spravodlivé a pravdivé sú tvoje cesty, Kráľu národov! Kto by sa nebál, Pane, a neoslavoval tvoje meno? Ved... zjavili sa tvoje spravodlivé súdy.*“ (Zj 15,3.4).“ (DA 58; TV 31.32)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. „Ak sa spoliehaš len na seba a svoju vôľu nechceš podriaďiť Bohu, rozhoduješ sa pre smrť. Boh je pre hriech, nech by sa vyskytol kdekoľvek, spaľujúcim ohňom. Ak sa rozhodneš pre hriech a nezriekneš sa ho, potom Božia prítomnosť, ktorá spaľuje hriech, musí zničiť aj teba.“ (MB 62; MVB 67) Ako nám tento citát pomáha pochopiť povahu konečného súdu?
2. Uvažujte o myšlienke (z lekcie na utorok), že ani jeden zo zatratených nebude čeliť konečnému súdu, kým sa vykúpení nestanú súčasťou súdu. Čo nás to učí o otvorenosti a transparentnosti Boha? Prečo je táto transparentnosť taká dôležitá pre vesmír, v ktorom vládne láska?
3. Povedali sme si, že svätí budú súdiť počas tisícročia. Ako im môže byť účasť na tomto súde útechou tvárou v tvár skutočnosti, že medzi odsúdenými budú aj tí, ktorých milovali?

„HLÁ, VŠETKO TVORÍM NOVÉ.“

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

2Pt 3,13; Zj 21,3.22; 1Jn 3,2.3; 1Pt 1,22; Iz 25,8; Zj 22,3–5

ÚVODNÝ TEXT

A ten, čo sedel na tróne, povedal: „Hľa, všetko tvorím nové.“ A dodal: „Napiš, že tieto slová sú verné a pravdivé.“ (Zj 21,5)

Posolstvo Písma prináša veľkú nádej: „Podľa jeho prisľúbenia očakávame nové nebo a novú zem, v ktorých prebýva spravodlivosť.“ (2Pt 3,13)

Mnohým sa však zaslúbenie „nového neba a novej zeme“ (Zj 21,1) javí ako fikcia. Nádej na večnosť pokladali niektorí za výmysel, ktorý mali zneužívať tí, čo boli pri moci, aby držali podrobené masy v područí. Vychádzali z myšlienky, že *aj keď v súčasnosti to máte ťažké, jedného dňa dostanete odmenu v nebi.*

A hoci je pravda, že bolo mnoho takých, ktorí sa pokúšali biblickú nádej zneužiť vo svoj prospech, nič to nemení na pravdivosti zaslúbení o novom nebi a novej zemi.

V posledných dňoch sa nájde dosť posmievačov, ktorí sa budú vysmievať našej pozhnannej nádeji (2Pt 3,3–7). Ich posmech, ktorý Biblia predpovedala, je možné považovať za ďalší dôkaz pravdivosti biblického posolstva.

OSNOVA LEKCIE

Tento týždeň budeme uvažovať o slávnom zaslúbení nového neba a novej zeme, vrátane nebeského chrámu, Božej prítomnosti, konca smrti a slz – a napokon konečného víťazstva Božej lásky.

- Zj 21,1–5: Nové nebo a nová zem (nedeľa)
- Zj 7,9–15; 21,3.22: Stretávanie s Bohom v jeho chráme (pondelok)
- Zj 22,3.4: Život v Božej prítomnosti (utorok)
- Zj 7,16.17; 21,4: Už žiadna smrť a slzy (streda)
- Zj 22,3–5: Meno Boha a Baránka „na čelách“ (štvrtok)

NOVÉ NEBO A NOVÁ ZEM

¹Videl som nové nebo a novú zem, lebo prvé nebo a prvá zem sa pominuli a ani mora už niet. ²A videl som, ako z neba od Boha zostupuje sväté mesto, nový Jeruzalem, pripravené ako nevesta ozdobená pre svojho ženícha. ³Od trónu som počul mohutný hlas: „Pozri, Boží stánok medzi ľuďmi. Boh bude s nimi prebývať a oni budú jeho ľuďom; on sám, ich Boh, bude s nimi. ⁴Zotrie im z očí každú slzu a smrť už viac nebude, ani smútok, ani nárek, ani bolesť už nebude, lebo čo bolo skôr, sa pominulo.“ ⁵A ten, čo sedel na tróne, povedal: „Hľa, všetko tvorím nové.“ A dodal: „Napíš, že tieto slová sú verné a pravdivé.“ (Zj 21,1–5)

Filozofi, ktorí vychádzajú z antického pohľadu na svet, vychádzajú z predpokladu, že všetko fyzické, telesné, je zlé. Preto odmietajú predstavu reálneho budúceho „neba“ či obnovenej zeme so skutočnými ľuďmi. Vychádzajú z presvedčenia, že ak má byť niečo dobré a dokonalé, musí to byť len a len duchovné, nehmotné, bez poškvرنy, ktorá je charakteristická pre všetko telesné. Tvrdia, že ak je niečo materiálne, nemôže to byť duchovné; a ak je niečo duchovné, nemôže to byť materiálne. Biblia však hovorí o nebi a tiež o obnovenej zemi veľmi konkrétne, ale bez obmedzení spôsobených prítomnosťou hriechu.

Aké je hlavné posolstvo uvedených textov? Ako predstavujú víziu budúcnosti?

Iz 65,17–25

Iz 66,22.23

2Pt 3,13

Zj 21,1–5

Kniha proroka Izaiáša prináša zaujímavý pohľad na to, ako by vyzerala zem, keby Izrael ako národ zostal verný svojej zmluve s Hospodinom (Iz 65,17–25; Iz 66,22.23; porovnaj s 5. Mojžišovou 28). Celé životné prostredie s rôznymi prejavmi života by sa čoraz viac blížilo k pôvodnému Božiemu plánu pred príchodom hriechu.

Tento plán sa však nenaplnil podľa očakávaní. Potom prichádza pokračovanie tohto zaslúbenia, ktoré sa vzťahovalo na cirkev, spoločenstvo zložené zo Židov a z pohanov všetkých národov (Mt 28,18–20, 1Pt 2,9). Izaiášove prorocké preto musíme vnímať z pohľadu cirkvi (2Pt 3,13; Zj 21,1–5).

„Písmo označuje dedičstvo spasených slovom *vlasť* (Heb 11,14–16). Tam bude nebeský Pastier vodiť svojich verných k prameňom živých vôd. Strom života bude každý mesiac dávať svoje ovocie a listie stromu bude slúžiť zdraviu národov. Tam budú večne tečúce rieky s krištáľovo čistou vodou a na ich brehoch bude stromoradie tieniť cesty pripravené pre Božích vykúpených. Rozsiahle nížiny sa priblížia k pôvabným pahorkom a Božie vrchy budú majestátne dvíhať svoje štíty. V pokojných rovinách pri živých tokoch nájde Boží ľud, ktorý bol na svete dlho pútnikom a cudzincom, svoj domov.“ (GC 675; VSV 483)

- **Mnohí sekulárni autori bez nádeje na večnosť, ako ju prezentuje Písmo, nariekali nad nezmyselnosťou ľudskej existencie. Hoci sa vo svojom uvažovaní o budúcnosti mýlia, prečo je ťažké argumentovať s ich vnímaním nezmyselnosti života bez nádeje na budúcnosť?**

OSOBNÉ
ŠTÚDIUM

APLIKÁCIA

V BOŽOM CHRÁME

⁹Po tomto som pozeral a uvidel som veľký zástup, ktorý nikto nemohol spočítať; z každého národa, kmeňa, ľudu a jazyka stáli pred trónom a pred Baránkom. Oblečení boli do bieleho rúcha, v rukách mali palmové ratolesti ¹⁰a mohutným hlasom volali: „Spása nášmu Bohu, ktorý sedí na tróne, a Baránkovi.“ ¹¹A všetci anjeli stáli okolo trónu, okolo starších a štyroch bytostí, a padli na tvár pred trónom, klaňali sa Bohu ¹²a hovorili: „Amen. Dobrorečenie, sláva a múdrosť, vďačnosť, česť, moc a sila nášmu Bohu na veky vekov. Amen.“ ¹³Jeden zo starších prehovoril a povedal mi: „Kto sú títo oblečení do bieleho rúcha a odkiaľ prišli?“ ¹⁴Odpovedal som: „Pane môj, ty to vieš!“ Nato mi on povedal: „To sú tí, čo prichádzajú z veľkého súzenia, oprali si rúcha a vybielili ich v Baránkovej krvi.“ ¹⁵Preto sú pred Božím trónom a dňom i nocou mu slúžia v jeho chráme; a ten, čo sedí na tróne, rozprestrie nad nimi svoj stan. (Zj 7,9–15)

³Od trónu som počul mohutný hlas: „Pozri, Boží stánok medzi ľuďmi. Boh bude s nimi prebývať a oni budú jeho ľuďom; on sám, ich Boh, bude s nimi. ...

²²Chrám som však v ňom nevidel, lebo jeho chrámom je Pán, všemohúci Boh a Baránok. (Zj 21,3.22)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Niektorí ľudia hovoria o nebi ako o Božej svätyni. Kniha Zjavenie však hovorí o konkrétnej svätyni (chráme) v Novom Jeruzaleme, kde sa nachádza Boží trón a sklenené more (Zj 4,2–6; 7,9–15; 15,5–8). Práve tam budú navždy uctievať Boha svätí zo všetkých národov, kmeňov, ľudí a jazykov (Zj 7,9–17).

Porovnaj texty Zj 7,9–15 a Zj 21,3.22. Ako môžeme zosúladiť opis veľkého zástupu vykúpených, ktorí slúžia Bohu „dňom i nocou... v jeho chráme“ (Zj 7,15) s Jánovým vyhlásením: „chrám som však v ňom [v Novom Jeruzaleme] nevidel“ (Zj 21,22)?

Nebeská svätyňa bola vždy miestom, kde nebeské zástupy uctievali Boha. Keď sa však objavil hriech, táto svätyňa sa stala aj miestom, odkiaľ sa ľudstvu ponúka spása. „Keď sa problém s hriechom skončí, nebeská svätyňa sa opäť vráti k svojej pôvodnej funkcii. V Zjavení 21,22 Ján uvádza, že už v meste nevidel chrám, lebo jeho chrámom je Pán Boh všemohúci a Baránok. Znamená to vari, že už nebude existovať dom Hospodinov, kam by Jeho stvorenstvo mohlo prísť a mať s Ním zvláštne spoločenstvo? V žiadnom prípade!“ (DAVIDSON, Richard M., „The Sanctuary: To Behold the Beauty of the Lord“ in Artur Stele, ed., *The Word: Searching, Living, Teaching*, vol. 1. Silver Spring, MD: Biblical Research Institute, 2015, p. 31)

Kniha Zjavenia venuje zvláštnu pozornosť Tomu, koho treba uctievať, a tým, ktorí Ho uctievali. Toto nebeské uctievanie je zamerané na Boha a Baránka (Zj 5,13; 7,10). Stredobodom uctievania je vždy Kristus.

A kto sú tí, čo sa Bohu klaňajú? „To sú tí, čo prichádzajú z veľkého súzenia, oprali si rúcha a vybielili ich v Baránkovej krvi.“ (Zj 7,14). Sú živými svedkami Božej vykupujúcej a premieňajúcej moci. Spievajú chvály Bohu za to, kým je a čo pre nich urobil.

APLIKÁCIA

- Text Zjavenie 21,3 je ozvenou mnohých biblických textov (napríklad Jer 32,38; Ezech 37,27; Zach 8,8 a Heb 8,10). Čo pre nás znamená, že Boh bude naším Bohom a my budeme Jeho ľuďom? Ako teraz prežívaš túto úžasnú pravdu?

V BOŽEJ PRÍTOMNOSTI

Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha. (Mt 5,8)

²Milovaní, teraz sme Božími deťmi a ešte sa neukázalo, čím budeme. Vieme, že keď sa zjaví, budeme mu podobní, lebo ho uvidíme takého, aký je. ³Každý, kto má túto nádej v neho, očisťuje sám seba tak, ako je on čistý. (1Jn 3,2,3)

³A nebude tam nič prekliate, ale Boží a Baránkov trón bude v ňom a jeho služobníci mu budú slúžiť. ⁴Budú hľadiť na jeho tvár a jeho meno bude na ich čelách. (Zj 22,3,4)

Biblia hovorí, že Boh „prebýva v neprístupnom svetle“ (1Tim 6,16) a že „Boha nikto nikdy nevidel“ (Jn 1,18; 1Jn 4,12). Znamená to, že svätí v nebi nikdy nevidia Boha Otca? Vôbec nie. Je zrejmé, že nemožnosť vidieť Boha sa vzťahuje na ľudské bytosti po páde do hriechu. V Písme je totiž niekoľko náznakov, že svätí ho skutočne v nebi uvidia.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Uvažuj o úvodných textoch. Čo hovoria o výsade vidieť Boha?

Mat 5,8

1Jn 3,2,3

Zj 22,3,4

Ten istý apoštol, ktorý napísal, že „Boha nikto nikdy nevidel“ (Jn 1,18; 1Jn 4,12), vyhlasuje, že „ho uvidíme takého, aký je“ (1Jn 3,2,3) a že vykúpení budú „hľadiť na jeho tvár“ (Zj 22,3,4). Nie je isté, či sa tieto pasáže týkajú Boha Otca alebo Krista. Ale všetky pochybnosti sú preč vo svetle Kristovho výroku z kázania na vrchu, že Boha uvidia tí, čo majú čisté srdce (Mt 5,8). Akou nádhernou výsadou bude pre vykúpených, že budú uctievať Boha v Jeho chráme... A nielen to! Budú ho vidieť tvárou v tvár.

„Boží ľud bude mať prednosť osobne sa stretávať s Otcom a Synom. *Teraz vidíme len akoby v zrkadle, v záhade.* (1Kor 13,12) Tu na zemi máme Božiu podobu len ako zrkadlový obraz, a to v prírode i v Božom zaobchádzaní s ľuďmi. Potom ho však uvidíme tvárou v tvár, nijaký závoj nám nebude zastierať pohľad. Budeme stáť blízko neho a pozorovať náheru jeho zjavu.“ (GC 676.677; VSV 484)

Všimnime si, že niektoré dnešné verše spájajú čistotu srdca so zaslúbením vidieť Boha (Mt 5,8; 1Jn 3,3). Tieto verše odhaľujú, že Boh v nás musí vykonať svoje dielo, aby nás tak pripravil na nebo a na stretnutie s Ním.

Oprávnenie vstúpiť do neba nám zaistil Kristus svojou smrťou na kríži. Tu a teraz prechádzame očistným procesom, ktorý nám pomôže pripraviť sa na náš večný domov. A ústredným bodom tohto očisťovania je poslušnosť Jeho slovu.

- **Apoštol Peter píše: „Keďže ste si teraz očistili duše poslušnosťou pravde, aby ste mali nepokryteckú bratskú lásku, z čistého srdca sa vrúcne navzájom milujte...“ (1Pt 1,22) Ako nám tento text odhaľuje spojenie medzi poslušnosťou a očistením? Ako sa podľa Petrových slov prejaví naša poslušnosť?**

APLIKÁCIA

UŽ ŽIADNA SMŤ A SLZY

Navždy pohltí smrť a Pán, Hospodin, zotrie slzu z každej tváre, odstráni potupu svojho ľudu z celej zeme, lebo Hospodin prehovoril. (Iz 25,8)

¹⁶Nebudú už hladovať, nebudú mať ani smäd, nebude na nich dorážať slnko, ani nijaká horúčosť, ¹⁷lebo Baránok, ktorý je uprostred trónu, bude ich pásť a vodiť ich bude k prameňom vôd života a Boh im zotrie z očí každú slzu.“ (Zj 7,16.17)

Zotrie im z očí každú slzu a smrť už viac nebude, ani smútok, ani nárek, ani bolesť už nebude, lebo čo bolo skôr, sa pominulo.“ (Zj 21,4)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Teória o nesmrteľnej duši, ktorá by večne trpela v horiacom pekle, je v rozpore s biblickým učením, že v novom nebi a na novej zemi už nebude „ani smútok, ani nárek, ani bolesť“ (Zj 21,4). Ak by bola pravdivá teória o večnom horiacom pekle, potom by „druhá smrť“ nevykorenila z vesmíru hriech a hriešnikov, ale by ich iba uzavrela do večného pekla smútku a bolesti. A čo viac, v tomto prípade by vesmír nikdy nebol úplne obnovený do svojej pôvodnej dokonalosti. Ale chvála Pánovi, že Biblia podáva úplne iný obraz!

Uvažuj o textoch z úvodu. Akú útechu a nádej nám môžu priniesť tieto verše uprostred skúšok a utrpenia, ktoré prežívame?

Iz 25,8

Zj 7,17

Zj 21,4

Život vie byť veľmi ťažký, nespravodlivý, krutý. Niektorých ľudí, nám tak drahých, brutálne odnesie chladné objatie smrti. Alebo niektorí ľudia vstúpia nenápadne do nášho života, ukradnú naše pocity a potom odídu, akoby sa nič nestalo. Aké hrozné je byť zradený niekým, koho sme milovali a verili mu. Sú chvíle, keď so zlomeným srdcom možno aj rozmýšľame, či sa oplatí žiť. Boh vždy prechádza s nami cez naše súženia a túži nám zotrieť z líc čo najviac slz. Ale niektoré z našich najťažších slz budú stekať až do toho slávneho dňa, keď smrť, smútok a plač prestanú existovať (Zj. 21,1–5).

Môžeme dôverovať, že pri konečnom súde bude Boh s každým človekom zaobchádzať čestne a láskavo. Všetci naši milovaní, ktorí zomreli v Kristovi, budú vzkriesení z mŕtvych, aby boli po celú večnosť s nami. Tí, ktorí nie sú hodní večného života, prestanú napokon existovať bez toho, aby museli žiť v „nechcenom“ nebi alebo v nekonečne horiacom pekle. Naša najväčšia útecha pochádza z toho, že Boh ku každému pristupuje spravodlivo. Keď smrť definitívne prestane existovať, vykúpení radostne zvolajú: „Smrť, kde je tvoje víťazstvo? Smrť, kde je tvoj osten?“ (1Kor 15,55)

Hospodin zaslúbil, že v novom nebi a na novej zemi, ktoré stvorí, „na predchádzajúce sa viac nebude spomínať a ani neprídu na myseľ“ (Iz 65,17). To neznamena, že nebo bude miestom amnézie, ale skôr to, že ťažká minulosť nepoznačí trvalú radosť z neba.

APLIKÁCIA

- Každý z nás pocítil zničujúce následky zla a nespravodlivosti. Ako sa v ťažkých časoch môžeme naučiť dôverovať Bohu a radovať sa z Božej dobroty a lásky?

„JEHO MENO NA ICH ČELÁCH“

³A nebude tam nič prekliate, ale Boží a Baránkov trón bude v ňom a jeho služobníci mu budú slúžiť. ⁴Budú hľadiť na jeho tvár a jeho meno bude na ich čelách. ⁵Noci už nebude, nepotrebujú svetlo lampy ani svetlo slnka, lebo Pán Boh ich bude osvecovať a kralovať budú na veky vekov. (Zj 22,3–5)

Uvažuj o úvodnom texte (Zj 22,3–5). Na základe čoho môžeš mať istotu, že budeš medzi tými, ktorí budú mať na čele napísané Božie meno? Môžeme mať vôbec takú istotu?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Po vzbure Lucifer a páde Adama a Evy mohol Boh prvých ľudí zničiť. Napriek tomu Boh ako výraz bezpodmienečnej lásky k svojmu stvoreniu ustanovil milosrdný plán na záchranu všetkých, ktorí prijímajú jeho ponuku záchranu. Tento „plán spasenia“ existoval už pred stvorením sveta (Ef 1,3,4; 2Tim 1,9; Tít 1,2; Zj 13,8). Prvýkrát ho Hospodin predstavil ľudstvu v Edene, hneď po páde. Neskôr ho zjavovala služba v pozemskej svätyni (2. Mojžišova 25), ktorá poukazovala na to, čo sa má udiť v budúcnosti. A napokon sa tento plán naplno prejavil v živote, smrti a vzkriesení Ježiša Krista (pozri Rimanom 5).

V centre plánu spasenia je zaslúbenie večného života, založené na Ježišových zásluhách. Večný život má každý, kto vierou prijíma to, čo Ježiš vykonal na kríži. Či už to bolo pred krížom alebo po kríži, spasení sme vždy prostredníctvom viery, nikdy nie na základe skutkov, aj keď skutky môžu potvrdzovať, že kráčať cestou spasenia.

Apoštol Pavol napísal o Abrahámovi, ktorý žil dávno pred príchodom Krista, ako o príklade spasenia z viery: „²Ak totiž Abrahám bol ospravedlnený zo skutkov, má sa čím chváliť, ale nie pred Bohom. ³Lebo čo hovorí Písmo? Abrahám však uveril Bohu a započítalo sa mu to za spravodlivosť.“ (Rim 4,2.3) Ako ti tieto verše pomáhajú pochopiť podstatu spasenia z viery?

Ak sme prijali Ježiša, odovzdali sme sa mu a vierou sme prijali Jeho zaslúbenia, vrátane tých, že nový život je teraz v ňom, a ak sa úplne spoľiehame na Jeho zásluhy a nič iné, potom môžeme mať istotu spasenia. Abrahám uveril, a počítalo sa mu to za spravodlivosť. Na nás sa vzťahuje úplne rovnaký princíp.

- Čo znamená mať napísané Jeho meno na našom čele? Ak ho tam máme napísané teraz a neodvrátime sa od Neho, potom ho tam budeme mať napísané aj v novom nebi a na novej zemi.

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Veľký spor vekov* si prečítajte kapitoly „Vítazstvo lásky“ (GC 674–678; VSV 482–485).

„Po skončení všetkých pozemských starostí, bolestí, pokušení a po odstránení všetkých príčin zla si vykúpení vždy budú jasne uvedomovať, čo všetko stála ich spása. Budú stále premýšľať a spievať o Kristovom kríži. V oslávenom Kristovi budú vidieť Krista ukrižovaného. Nikdy nezabudnú, že Pán, ktorý svojou mocou stvoril a udržuje nespočetné svety v nekonečnom vesmíre, milovaný Boží Syn, vládca nebies, ktorého radostne uctievať cherubi a serafíni, sa ponížil, aby pozdvihol človeka, ktorý padol do hriechu. Nezabudnú, že za ľudský hriech znášal trest a hanbu, ani to, že nebeský Otec skryl pred ním svoju tvár tak, že mu nad úbohosťou strateného sveta puklo srdce a jeho utrpenie sa skončilo na golgotskom kríži. Skutočnosť, že Stvoriteľ všetkých svetov a Sudca všetkých stvorených bytostí odložil svoju slávu a z lásky k človekovi sa ponížil, bude vždy vzbudzovať obdiv a úctu vesmíru.“ (GC 651; VSV 467)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Mnoho zosvetštených kresťanov žije tak, akoby tento svet mal trvať naveky (Lk 12,16–21). Ako môžeme zosúladiť naše pozemské ideály s nebeskými prioritami? Ako sa môžeme chrániť pred tým, pred čím nás Ježiš varoval u Lukáša 12?
2. Ak sa nebo začína tu, čo by sme mali urobiť, aby sa v našom živote a v našich domovoch odzrkadľovali nebeské princípy?
3. Uvažujte spoločne o záverečnej otázke z nedelnej lekcie. Z čoho vyplýva pesimizmus tých, ktorí neveria vo večný život? Zdá sa tiež, že niektorí z týchto ľudí žijú celkom „šťastne“, a to aj bez toho, aby sa upierali k nejakej večnej nádeji. Ako sa im to podľa vás darí? V čom môžu nachádzať zmysel života bez zaslúbenia niečoho, čo presahuje tento život?

POUŽITÉ SKRATKY

BIBLICKÉ PREKLADY

Štandardne je v lekciiach použitý Slovenský ekumenický preklad (Vydala Slovenská biblická spoločnosť, 2008).

Keď je použitý iný preklad, je pri odkaze na verš uvedená jedna z nasledujúcich skratiek:

SEvP	Biblia – Písmo Sväté Starej a Novej zmluvy (Vydala Slovenská evanjelická cirkev a. v., 1979)
Roh	Svätá Biblia (z pôvodných jazykov preložil Prof. Jozef Roháček, 1951)
RKC	Sväté Písmo Starého a Nového zákona (Vydal Spolok sv. Vojtecha, 1995)

SKRATKY BIBLICKÝCH KNÍH

Názov knihy	Ekumenický preklad	Preklad prof. Roháčka
Starý zákon - skratky kníh		
Genesis - Prvá Mojžišova kniha	Gn	1Moj
Exodus - Druhá Mojžišova kniha	Ex	2Moj
Levitikus - Tretia Mojžišova kniha	Lv	3Moj
Numeri - Štvrtá Mojžišova kniha	Nm	4Moj
Deuteronomium - Piata Mojžišova kniha	Dt	5Moj
Jozua	Joz	Joz
Kniha sudcov	Sdc	Sud
Rút	Rút	Rút
Prvá Samuelova kniha	1Sam	1Sam
Druhá Samuelova kniha	2Sam	2Sam
Prvá kniha kráľov	1Krľ	1Kráľ
Druhá kniha kráľov	2Krľ	2Kráľ
Prvá kniha kroník (Paralipomenon)	1Krn	1Par
Druhá kniha kroník (Paralipomenon)	2Krn	2Par
Ezdráš (Kniha Ezdrášova)	Ezd	Ezd
Nehemiáš (Kniha Nehemiášova)	Neh	Neh
Ester (Kniha Ester)	Est	Est
Jób (Kniha Jób)	Jób	Jób
Žalmy (Kniha Žalmov)	Ž	Ž
Príslovia (Kniha prísloví)	Prís	Prísl
Kohelet - Kazateľ (Kniha Kazateľ)	Koh	Kaz
Veľpieseň (Pieseň Šalamúnova)	VĽp	P.Š.
Izaiáš (Kniha proroka Izaiáša)	Iz	Iz
Jeremiáš (Kniha proroka Jeremiáša)	Jer	Jer
Náreky (Plač Jeremiášov)	Nár	P.J.
Ezechiel (Kniha proroka Ezechiela)	Ez	Ez
Daniel (Kniha proroka Daniela)	Dan	Dan
Ozeáš (Kniha proroka Hozeáša)	Oz	Hoz
Joel (Kniha proroka Joela)	Joel	Joel
Amos (Kniha proroka Amosa)	Am	Am
Abdiáš (Kniha proroka Obadiáša)	Abd	Ob
Jonáš (Kniha proroka Jonáša)	Jon	Jon
Micheáš (Kniha proroka Micheáša)	Mich	Mich
Nahum (Kniha proroka Náhuma)	Nah	Náh

Habakuk (Kniha proroka Habakuka)	Hab	Hab
Sofoniáš (Kniha proroka Sofoniáša)	Sof	Sof
Aggeus (Kniha proroka Haggeusa)	Ag	Hag
Zachariáš (Kniha proroka Zachariáša)	Zach	Zach
Malachiáš (Kniha proroka Malachiáša)	Mal	Mal

Nový zákon - skratky kníh

Evanjelium podľa Matúša	Mt	Mat
Evanjelium podľa Marka	Mk	Mar
Evanjelium podľa Lukáša	Lk	Luk
Evanjelium podľa Jána	Jn	Ján
Skutky apoštolov	Sk	Sk
List Rimanom	Rim	Rim
Prvý list Korintanom	1Kor	1Kor
Druhý list Korintanom	2Kor	2Kor
List Galatanom	Ga	Gal
List Efezanom	Ef	Ef
List Filipanom	Fip	Fil
List Kolosanom	Kol	Kol
Prvý list Tesaloničanom	1Tes	1Tes
Druhý list Tesaloničanom	2Tes	2Tes
Prvý list Timotejovi	1Tim	1Tim
Druhý list Timotejovi	2Tim	2Tim
List Títovi	Tít	Tít
List Filemonovi	Fim	Filem
List Hebrejom (List Židom)	Heb	Žid
Jakubov list	Jk	Jak
Prvý Petrov list	1Pt	1Pet
Druhý Petrov list	2Pt	2Pet
Prvý Jánov list	1Jn	1Ján
Druhý Jánov list	2Jn	2Ján
Tretí Jánov list	3Jn	3Ján
Júdov list	Júd	Júda
Zjavenie apoštola Jána	Zj	Zj

DIELA ELLEN WHITEOVEJ

Pri slovenských prekladoch diel Ellen Whiteovej je uvádzané stránkovanie prvého vydania z Vydavateľstva Advent-Orion.

Skratka	Anglický názov
AG	God's Amazing Grace
AH	The Adventist Home
CG	Child Guidance
COL	Christ's Object Lessons
CT	Counsels to Parents, Teachers and Students
DA	The Desire of Ages
ED	Education
FW	Faith and Works
HC	Our High Calling
MH	The Ministry of Healing

ML	My Life Today
PP	Patriarchs and Prophets
RC	Reflecting Christ
SD	Sons and Daughters of God
T	Testimonies for the Church
TE	Temperance
BC	The SDA Bible Commentary

Skratka

Slovenský názov

PP	Patriarchovia a proroci, Na úsvite dejín
PK	Proroci a králi, Zo slávy do tieňa
TV	Túžba vekov, Cesta lásky
SA	Skutky apoštolov, Poslovnia nádeje
VS	Veľký spor vekov, Z tieňa do slávy
KP	Kristove podobenstvá
CK	Cesta ku Kristovi
Vých	Výchova
CZ	Cesta ku zdraviu a životnej harmónii

Navštívte nás na webovej stránke: <http://www.absg.adventist.org>

Za materiály na štúdium sobotnej školy je zodpovedné Oddelenie sobotnej školy pri Generálnej konferencii (GK) Cirkvi adventistov siedmeho dňa a Oddelenie sobotnej školy pri Česko-Slovenskej únii. Text materiálov bol pri preklade upravený podľa pravidiel dohodnutých s Oddelením sobotnej školy pri GK.

ZÁPADY SLNKA

Poznámka k údajom o západe slnka:

Údaje o západe slnka sú prevzaté z hviezdárskej ročenky a zodpovedajú polohe 19° východne od nultého poludníka a 49. rovnobežke, čo je poloha mesta Martin. (Pre mesto Košice – 8 minút, pre Bratislavu + 11 minút.)

INTERNETOVÉ STRÁNKY SOBOTNEJ ŠKOLY

<http://sobotnaskola.casd.sk>

Základné informácie o sobotnej škole – Aktuálne lekcie vo formáte pdf – Učiteľské lekcie a doplnkové materiály – Predstavenie misijných projektov – Podnety na modlitby

Tému Štúdia Biblie dopĺňa televízna relácia Biblia pre dnešok na **www.HopeTV.cz** vždy od pondelka v archíve a v piatok od 19.30 h vo vysielaní.

PLÁN TEMATICKÝCH SOBÔT, TÝŽDŇOV A ZBIEROK V ROKU 2022

	Téma soboty	Zbierka	VS
--	--------------------	----------------	-----------

Október			
01.10.	Deň modlitby a pôstu		
08.10.	Deň kazateľskej služby		
15.10.	Deň daru proroctva		
22.10.	Sobota stvorenia		
29.10.			
November			
05.11.	Modlitebný týždeň - začiatok		
12.11.	Modlitebný týždeň - ukončenie a zbierka pre projekty Globálnej misie	Zbierka MT pre GK	100
19.11.	e-Modlitebný týždeň mládeže (13.-19.11.)		
19.11.			
26.11.			
December			
03.12.	Deň kresťanského správcovstva		
03.12.	Zbierka pre potreby DC ADRA SR	Zbierka pre DC Adra SR	43
10.12.			
17.12.			
24.12.			
24.12.	Zbierka 13. soboty pre Juhopacifickú divíziu	Zbierka 13. soboty	13

Informácie pre pokladníkov zboru - misijné zbierky sú odoslané na účet príslušného združenia a zbierky s osobitným určením majú uvedenú prvú časť variabilného symbolu v stĺpci VS, druhá časť variabilného symbolu je číslo zboru.

Adresy zborov Slovenského združenia CASD

ZBOR	PSČ	ADRESA	ZAČIATOK BOHOSLUŽBY	
1. Bánovce n/Bebravou	957 01	SNP 637/10	9:30	13:00
2. Banská Bystrica 1	974 01	Rudlovská cesta 37	9:00	-
3. Banská Bystrica 2	974 01	Kollárova 18	9:00	-
4. Banská Štiavnica	969 00	ZUŠ, nám. Sv. Trojice	9:00	-
5. Blatné Remety	072 44	č.130	9:00	12:30
6. Bratislava 1	821 04	Cablkova 3	9:30	14:00
7. Bratislava 2	811 08	Ferienčíkova 5	9:30	-
8. Bratislava Dúbravka	841 01	Zborový dom ECAV, M.S. Trnavského 2/A	9:30	-
9. Bratislava Petržalka	851 05	Wolkrova 4	10:00	-
10. Brezno	977 01	Štúrova 19	10:00	-
11. Čadca	022 01	Kukučínova 1069/25	9:30	-
12. Čakanovce	044 45	č. 63, pošta Bidovce	9:00	-
13. Červenica	082 07	č. 74, pošta Tuhrina	9:00	-
14. Filakovo	986 01	Ružová 47	9:00	13:00
15. Gerlachov	059 42	Lúčna 188	9:30	-
16. Kežmarok	060 01	Hradné námestie 24	9:30	13:00
17. Košice 1	040 01	Evanjelický cirkevný zbor a.v., Toryská 1/G	9:00	-
18. Košice 2	040 01	Hlavná 68	9:00	-
19. Krupina	963 01	SNP 2	9:00	-
20. Levice	934 01	J. Bottu 2	9:30	-
21. Liptovský Hrádok	033 01	Hurbanova 221	9:00	-
22. Liptovský Mikuláš	031 01	1. mája 89	9:30	-
23. Lučenec	984 01	Námestie Artézskych prameňov 49	9:30	14:00
24. Martin	036 01	Viliama Paulinyho Tótha 2	9:30	-
25. Michalovce	071 01	Hviezdoslavova 20	9:00	13:00
26. Myjava	907 01	Brestovec 97	10:00	-
27. Nitra	949 01	F. Mojtu 10	10:00	13:30

28. Nové Zámky	940 63	Dostojevského 26	9:30	-
29. Piešťany	921 01	Zavretý kút 113	9:30	14:00
30. Poprad	058 01	Ul. Fraňa Kráľa 21	9:15	13:30
31. Poproč	044 02	Nová 7	9:00	-
32. Považská Bystrica	017 01	Centrum 28/33	9:30	-
33. Prešov	080 01	Štefánikova 12	9:30	-
34. Prievidza	971 01	Garbiarska 32	9:30	-
35. Púchov	020 01	ul. 1 mája 878/24	9:30	-
36. Rakúsy – Osada	059 76	Modlitebňa CASD	9:00	14:00
37. Rankovce	044 46	Rankovce 107/A	9:30	13:00
38. Revúca	050 01	Muránska cesta 34	9:00	13:00
39. Rožňava	048 01	Jasná ul. 13	9:00	-
40. Sereď	926 01	Školská 1	9:00	13:30
41. Spišská N. Ves	052 01	Školská 22	9:30	13:00
42. Topoľčany	955 01	Železničiarska 22	9:30	13:00
43. Trenčín	911 01	Horný Šianec 17	9:30	-
44. Trnava	917 00	Kapitulská 23	9:00	14:00
45. Vaňovce	916 13	č. 261	9:30	-
46. Veľký Krtíš	990 01	Škultétyho 35 (budova BJB), tel.: 0907 826 700	10:00	-
47. Zlaté Moravce	953 01	Hollého 10	9:30	-
48. Zvolen	960 01	Sokolská 10	9:30	-
49. Žiar nad Hronom	965 01	u Dušana Šárköziho, tel.: 0904 953 710	10:00	-
50. Žilina	010 01	Škultétyho 9	9:30	-

Zaujalo ma:

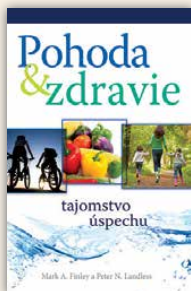
Zaujalo ma:

Zaujalo ma:

Zaujalo ma:

PONUKA KNÍH NA OSOBNÚ EVANJELIZÁCIU

Mark A. Finley & Peter N. Landless

Pohoda a zdravie, tajomstvo úspechu

Kolko by ste boli ochotní zaplatiť za to, aby vám niekto prezradil tajomstvo celoživotného zdravia a pohody? Táto kniha môže zmeniť váš život. Ukáže vám prekvapivo jednoduché spôsoby, ako sa vyhnúť takým chronickým zabíjakom, ako je rakovina, cukrovka, srdcové ochorenia a obezita. Dozviete sa v nej, že správna výživa lieči telo a posilňuje myseľ, prekážky zvyšujú vašu odolnosť a že láska spolu s odpustením dokážu uzdraviť vaše srdce!

136 strán, 13 x 20 cm, brož.

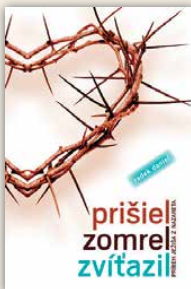
cena 1,20 €

Roger J. Morneau

Cesta do nadprirodzeného sveta

Aj dnes sa veľa ľudí stretáva s tajomnými, nadprirodzenými silami. Aká je to sila? Môže nám ublížiť? Cesta do nadprirodzeného sveta prináša informácie z prvej ruky a predstavuje dramatický zážitok bývalého vyznávača temných síl. Autor knihy, vyrástol v zbožnej katolíckej rodine. Ako mladý muž sa stretol so špiritizmom. Odracia sa od viery a ocitá sa vo svete nadprirodzených síl. Božím vedením však nachádza cestu z tohto temného zajatia. Jeho osobné svedectvo ukazuje, ako Boh zachraňuje a pomáha.

128 strán, 11,5 x 18,5 cm, brož.

cena 1,50 €

Radek Daniel

Prišiel, zomrel, zvíťazil – príbeh Ježiša z Nazareta

Kniha Prišiel, zomrel, zvíťazil rozpráva príbeh Ježiša z Nazareta, postavy, ktorá viac než dvetisíc rokov vyvoláva v ľuďoch rozporuplné reakcie. Kto to len bol? Aký mal jeho život zmysel? Má vôbec cenu sa o neho ešte dnes, na začiatku dvadsiateho prvého storočia, zaujímať? Ak sa chcete s týmto výnimočným mužom zoznámiť, vydajte sa s nami po jeho stopách. Vstúpte do jeho príbehu a stretnite sa s ním tvárou v tvár. Ak budete mať pri tom otvorené srdce, určite vás toto stretnutie hlboko zasiahne.

216 strán, 13 x 20 cm, brož.

cena 1,80 €

Ellen Gould Whiteová

Túžba vekov – životopis Ježiša Krista

Tretia časť päťzväzkového diela DRÁMA VEKOV je právom považovaná za vrcholný literárny prejav americkej spisovateľky. Jediným spôsobom predstavuje život a dielo osobnosti, ktorá zásadne ovplyvnila históriu ľudstva – Ježiša z Nazareta. Životopis Ježiša Krista oslovuje čitateľov svojou jednoduchosťou, zároveň však poskytuje aj hlboký duchovný zážitok. Je vydávaná v mnohých krajinách a patrí medzi najrozšírenejšie diela o živote Ježiša z Nazareta.

552 strán, 14 x 20,5 cm, brož.

cena 3,90 €

MISIJNÁ KNIHA ROKA

Riziko lásky

ČO NÁS ČAKÁ

Clifford Goldstein

Riziko lásky

ČO NÁS ČAKÁ

Veda a biblické zjavenie sa zhodujú v tom, že náš terajší svet nebude trvať navždy. Všetko sa zmení. A čo ľudstvo? Čo my a naši blízki?

Vedecké teórie nám neponúkajú nijakú optimistickú vyhladku, len perspektívu večného zabudnutia. Biblia však tvrdí opak. Hovorí o radikálne odlišnej

budúcnosti sveta i nás samých: o novom nebi a novej zemi, bez hriechu, utrpenia, chorôb a smrti. Niečo také si nevieme ani predstaviť.

Aj keď sa niektorí ľudia pokúšajú pre zlo na tomto svete odmietajú existenciu milujúceho Boha, biblickí pisatelia to nerobili. Poznali a okúsili totiž jeho lásku, ktorej jeden z prejavov je Božie upozornenie na to, čo príde, aby sme sa mohli pripraviť. Jeho výstrahy nachádzame v poslednej knihe Biblie – Zjavenie Jána a tam v 14. kapitole. Poznáme ich ako posolstvo troch anjelov. Kto sú títo anjeli? Aké posolstvo zvestujú? Pred čím varujú tento svet, ktorý sa zjavne nachádza v problémoch? A to najdôležitejšie, akú nádej nám ponúkajú do budúcnosti?